

הגדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית

תצעה לתחלטה

מ ת ל י ט י ם , במסגרת מדיניות הממשלה לחיזוק הכלכלה והתברך הישראלית, לקבוע כבעלי עדיפות לאומית את היישובים והאזורים המפורטים בהחלטה זו כדלקמן:

המפת הכללית

1. להכריז על יישובים ואזורים, העומדים, כמנוצי קבלת החלטה זו, בלפחות אחד מהתבחינים המפורטים להלן, כיישובים וכאזורים בעלי עדיפות לאומית (להלן - **המפה הכללית**), בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010) התשס"ט-2009 (להלן - **חוק או חוק ההתייעלות הכלכלית**); ואת, בראי התכליות הבאות:

- (א) עידוד פריסת האוכלוסייה במדינת ישראל ותגולת האוכלוסייה באזורי העדיפות הלאומית;
- (ב) הגדלת הצמיחה הכלכלית ועמצום פערים בין אזורי העדיפות הלאומית לבין מחוז ת"א, בהגדרתו על-פי משרד הפנים;
- (ג) חיזוק החוסן האזורי-בטחוני של מדינת ישראל;
- (ד) שיפור איכות החיים באזורי העדיפות הלאומית.

ואלו התבחינים:

- א **נפות הפריפריה הגאוגרמית** - הנפות הפריפריאליות ביותר, בהתאם לשקלול נתוני מדד הפריפריאליות של היישובים הנכללים בנפה.
- לענין זה, "מדד הפריפריאליות" - מדד פריפריאליות של היישובים והרשויות המקומיות בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - **הלמ"ס**), "נפות" - בהגדרת משרד הפנים; "חנפות הפריפריאליות ביותר" - הנפות שהמדד הפריפריאלי הממוצע של היישובים בתחומן, הוא הנמוך ביותר;
- ב **יישובים מריפריאליים נוחץ לנפות** - יישובים אשר דירוגם הפריפריאלי אינו נבוה מתרף העליון של הנפות הפריפריאליות ביותר, כאמור בסעיף 1(א) לעיל, ובלבד שעמור הרצף תטריטוריאלי בינם לבין אחת מחנפות הפריפריאליות ביותר.
- היישובים כאמור בסעיפים 1(א) - 1(ב) יכללו כמפת העדיפות הלאומית כל שד שיעור התושבים המתגורר בהם במצטבר אינו עולה על 25% מכלל אוכלוסיית ישראל.
- ג **יישובים מאוימים** - יישובים ביהודה ושומרון וכן יישובים במרחק של עד 500 מ' מערביית למכשול התפך ביהודה ושומרון, המסווגים על ידי מערכת הביטחון ברמות איום 3-5 נרמות האיום הגבוהות ביותר).
- ד **יישובים צמודי גזי** - יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 2 ק"מ מנבול מדינות שאין להן הסכם שלום עם מדינת ישראל או מנדר המערכת שסביב רצועת עזה.

ה. **ישובים קדמיים** - ישובים שבתיחם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח איוס על פי שיקולי מערכת הביטחון - טווח של עד 4 ק"מ מגבולות המדינה או מגדר המערכת שסביב רצועת עזה.

ו. **ישובים סמוכי גבול** - ישובים שבתיחם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח איוס על פי שיקולי מערכת הביטחון - בטווח של עד 9 ק"מ מגבול לבנון או מגבול סוריה ובטווח של עד 7 ק"מ מגבולות אחרים או מגדר המערכת סביב רצועת עזה.

ז. **ישובים חדשים** - ישובים אשר יוקמו במהלך תקופת תוקפה של החלטה זו וכן יישובים אשר במועד קבלת החלטה זו:

(א) טרם חלפה תקופה של 10 שנים ממועד אכלוסם או;

(ב) טרם חלפה תקופה של 15 שנים ממועד הקמתם, ובלבד שלא חלפו יותר מ-20 שנים ממועד רישומם הראשון כצו המועצות המקומיות, התשי"א-1950 או כצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958 או כצו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה ושומרון), התשמ"א-1981 או כצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה ושומרון), תשל"ט-1979.

המאוחר מבין השניים; ובלבד שבמועד החלטה זו נותרה לפחות שנה אחת בטרם יעבר המועד, הכל בכפוף גם לאמור בסעיף 19 להלן.

"מועד אכלוסם" - מועד מתן תעודת גמר כמשמעה בתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), תש"ל-1970 ליחידת הדיור העשירית הקבועה ביישוב (קרי מועד אכלוסן של 10 יחיד קבועות ראשונות ביישוב);

"מועד הקמה" - אישור תכנית מתאר מקומית ראשונה.

ישובים חדשים, שיוקמו לאחר קבלת החלטה זו, יצורפו עם הקמתם לרשימת יישובי העדיפות הלאומית, ויסווגו, בנוסף על תבחין היישובים החדשים, גם בהתאם לתבחינים האחרים, ככל שיעמדו בהם.

רשימת האזורים והיישובים הנגזרת מכלל התבחינים לעיל, מצורפת כנספת א' להחלטה.

רשימת היישובים המאוימים מצורפת כנספת ב' להחלטה.

רשימת היישובים צמודי הגדר מצורפת כנספת ג' להחלטה.

רשימת היישובים הקדמיים מצורפת כנספת ד' להחלטה.

רשימת היישובים סמוכי הגבול מצורפת כנספת ה' להחלטה.

רשימת היישובים החדשים מצורפת כנספת ו' להחלטה.

רשימת היישובים הפריפריאליים שאינם נכללים בנפות ובתבחינים האחרים מצורפת כנספת ז' להחלטה.

2. בהתאם לאמור בסעיף 152(ב) לחוק ובשים לב לסעיף 152(א) לחוק, רשאים השרים הרלוונטיים, תוך יידוע שר האוצר, לקבוע קריטריונים, בתחומים המפורטים להלן, על-פי שיקולים מקצועיים שבתחום פעולת משרדם, למתן הטבות, העדפות, תמריצים וכיו"ב (להלן: **הטבות**) לאזורי העדיפות הלאומית במטרה הכללית, והכל במסגרת תקציבם המאושר, וזאת תוך נימוק מקצועי מתאים, שייקבע בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד, לשימוש במטרה הכללית ולמתן הטבות על בסיסה לאור תכליות המטרה הכללית כפי שפורטו בסעיף 1 לעיל ובאופן החולם את נסיבות העניין.

א. בתחום החינוך ורכישת ההשכלה - במטרה לשפר הישגים, לצמצם פערים, לקדם שוויון ההזדמנויות ולחזק את מערכת החינוך.

- ב. בתחום הדיור והפיתוח העירוני - לשם חיזוק הבסיס החברתי והכלכלי של אזורי העדיפות וכדי להקל על פיתוח אזורים אלו.
- ג. בתחום התעסוקה הכלכלה והתעשייה - לשם חיזוק כושר הייצור, השבחת ההון האנושי, יצירת מקומות עבודה, הגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה, פיתוח כלכלי, צמצום פערים וקידום התעשייה, המסחר והשירותים.
- ד. בתחום הבריאות - לשם הנגשת שירותי רפואה, צמצום פערים במדדי הבריאות, מניעת תחלואה ולקידום אורח חיים בריא באזורי העדיפות.
- ה. בתחום התשתיות - על-מנת לתמוך בגידול האוכלוסייה באזורי העדיפות ולסייע בצמצום פערים ובשיפור רמת השירותים באזורים אלו.
- ו. בתחום החקלאות ופיתוח הכפר - במטרה לחזק את הבסיס הכלכלי, התעסוקתי והחברתי של ישובים חקלאיים או ישובים כפריים, או לצורך ייסוד פעילות חקלאית באזורי העדיפות.
- ז. בתחום התרבות והספורט - במטרה לחזק את תשתיות התרבות והספורט ולהרחיב פעילות התרבות והספורט באזורי העדיפות.
- ח. בתחום העלייה והקליטה - על מנת לסייע ליישובי העדיפות הלאומית במאמציהם לעודד עולים להתגורר בהם, לסייע בקליטת העולים בהם, לחזק את אוכלוסיית העולים המתגוררת בהם ויכולתה להיקלט בארץ.
- ט. בתחום חברתי - במטרה לקדם, לחזק ולהעצים את אוכלוסיית האזרחים הוותיקים, אוכלוסיית הנשים, אוכלוסיית הצעירים ואוכלוסיית המיעוטים באזורי העדיפות ולפעול לצמצום פערים בין קבוצות אוכלוסייה אלה לקבוצות אחרות באותם אזורים.
- י. בתחום הביטחון האישי והקהילתי - במטרה לחזק את הביטחון האישי והקהילתי ואת תחושת הביטחון האישי והקהילתי באזורי העדיפות הלאומית.
- יא. בתחום הרווחה והשירותים החברתיים - במטרה לפעול למיגור העוני, לקידום אוכלוסיות חלשות ולצמצום פערים באזורי העדיפות הלאומית.
- מתן הטבות בתחומים (ב), (ה) ו-(ו) בתחומי י"ש מותנה באישור הדרג המדיני.
3. בנוסף, רשאים השרים הרלוונטיים, תוך יידוע שר האוצר, להחליט כי הטבות כלשהן יינתנו רק לאחת או יותר מן הקבוצות המנויות להלן, כקבוצה נפרדת ועצמאית, ובלבד שהדבר נעשה בהלימה לתכלית קביעתה של קבוצה זו כבעלת עדיפות, והכל במסגרת התקציב המאושר של המשרד הרלוונטי, תוך נימוק מקצועי מתאים, שייקבע בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד, לשימוש בקבוצה האמורה ולמתן הטבות על בסיסה, באופן ההולם את נסיבות העניין, כמפורט להלן:
- א. יישובים מאוימים באזור יהודה ושומרון ויישובים במרחק של עד 500 מ' מערבית למכשול התפר ביהודה ושומרון, כהגדרתם בסעיף 1(ג), וזאת משיקולים הנוגעים לחיזוק חוסנם הביטחוני-אזרחי-התיישבותי של היישובים נוכח האתגרים הביטחוניים הייחודיים של יישובים באזור זה, הנבדלים מהאתגרים של יישובים אחרים במפת העדיפות הכללית.
- ב. יישובים חדשים, כהגדרתם בסעיף 1(ז), וזאת משיקולים הנוגעים לצורך בפיתוחם של יישובים חדשים, לרמת השירותים בהם ולפריסת האוכלוסייה במדינה.
- ג. יישובים צמודי גדר, כהגדרתם בסעיף 1(ד), וזאת משיקולים הנוגעים לפריסת האוכלוסייה לאורך גבולות המדינה, הנבדלים מהאתגרים של יישובים אחרים במפת העדיפות הכללית.

ד. יישובים קדמיים, כהגדרתם בסעיף 1(ה), וזאת משיקולים הנוגעים לחיזוק חוסנם הביטחוני-אזרחי-התיישבותי של היישובים נוכח האתגרים הביטחוניים שעמם הם מתמודדים, הנבדלים מהאתגרים של יישובים אחרים במפת העדיפות הכללית.

ה. יישובים סמוכי גבול, כהגדרתם בסעיף 1(ו), וזאת משיקולים הנוגעים לחיזוק חוסנם הביטחוני-אזרחי-התיישבותי של היישובים נוכח האתגרים הביטחוניים שעמם הם מתמודדים, הנבדלים מהאתגרים של יישובים אחרים במפת העדיפות הכללית.

4. משרד הכלכלה והתעשייה

א. לענין תחומי האחריות של משרדו, רשאי שר הכלכלה והתעשייה לתת העדפה לרשויות מקומיות המסווגות באשכולות פריפריאליים 1-4 ולאזורי תעשייה הממוקמים ברשויות מקומיות כאמור על פני יתר האזורים והיישובים במפה הכללית. כמו כן, רשאי השר לבצע הבחנה מדורגת, לפיה יישובים במפה הכללית יוכרו כבעלי עדיפות גבוהה יותר ככל שהם נמצאים באשכול פריפריאלי נמוך יותר.

ב. אזורי תעשייה יסווגו כדלהלן:

(1) אזור תעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות אשר לפחות אחת מהן מוגדרת כבעלת עדיפות לאומית, יוגדר כבעל עדיפות לאומית, אם לפחות שני שלישים מכלל ההכנסות של אזור התעשייה שמיועדות לעבור לרשויות השותפות מועברות לרשות או לרשויות שבאזורי העדיפות הלאומית, כמו כן, אזור התעשייה יסווג באשכול פריפריאלי הוזה לזה של הרשות המקומית המסווגת באשכול הפריפריאלי הנמוך ביותר מבין הרשויות השותפות באזור.

(2) אזור תעשייה השייך למועצה אזורית אשר לפחות שני שלישים מיישוביה מסווגים כבעלי עדיפות לאומית, או אשר לפחות שני שלישים מתושביה מתגוררים ביישובים בעלי עדיפות לאומית יוגדר כבעל עדיפות לאומית.

(3) על אף האמור בפסקה (1) לעיל, אזור תעשייה משותף למספר רשויות אשר חלקן אינן מוגדרות כבעלות עדיפות לאומית וששותפה בו לפחות רשות אחת שהיא מועצה אזורית העומדת בתנאי האמור בפסקה (2) לעיל, יוגדר כבעל עדיפות לאומית רק אם ההכנסות שמיועדות לעבור לרשות או לרשויות שבאזורי עדיפות הלאומית מהוות לפחות 80% מכלל ההכנסות מאזור התעשייה שמיועדות לעבור לרשויות.

5. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

לענין תחומי האחריות של משרדו, רשאי שר החקלאות ופיתוח הכפר לבצע הבחנה מדורגת, לפיה יישובים במפה הכללית יוכרו כבעלי עדיפות פוחתת בהתאם לרמת הפריפריאליות שלהם, בחלוקה לשלוש קבוצות: (א) יישובים המסווגים במדד פריפריאליות 1-3; (ב) יישובים במדד פריפריאליות 4; (ג) יישובים במדד פריפריאליות גבוה מ-4. קבוצה א' תקבל עדיפות על פני קבוצה ב' וקבוצה ב' תקבל עדיפות על פני קבוצה ג'.

6. משרד הבריאות

לענין תחומי האחריות של משרדו, רשאי שר הבריאות לתת העדפה לרשויות מקומיות המסווגות באשכולות פריפריאליים 1-4 על פני יתר האזורים והיישובים במפה הכללית.

7. משרד התרבות והספורט ומשרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

לענין תחומי האחריות של משרד התרבות והספורט ומשרד החדשנות המדע והטכנולוגיה, מועצה אזורית, אשר לפחות שני שלישים מתושביה מתגוררים ביישובים בעלי עדיפות לאומית על פי התבחינים המפורטים בסעיף 1 להחלטה זו, או שלפחות שני שלישים מהיישובים בה בעלי עדיפות

לאומית לפי התבחינים כאמור, תוכר כאזור עדיפות לאומית וזאת אך ורק לטובת הטבות הניתנות לרשות המקומית או למוסד ציבור לצורך פעילויות בתחומה הנוגעות לרשות כולה, ולא ברמת היישוב הבודד. יובהר כי הוראה זו לא תחול ביחס להטבות הניתנות ברמת היישוב, ובכל מקרה יישובים שאינם מוגדרים כבעלי עדיפות לאומית במועצה האזורית לא יוגדרו ככאלה מתוקף סעיף זה.

מפת הפריפריה החברתית

8. להכריז על יישובים ועל אזורים, העומדים במועד קבלת החלטה זו, באחד או יותר מהתבחינים המפורטים להלן, כיישובים וכאזורים בעלי עדיפות לאומית (להלן - **מפת הפריפריה החברתית**), בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית, כמפה עצמאית, נפרדת ובלתי תלויה במפה הכללית, וזאת, בראי התכליות הבאות:

(א) חיזוק אוכלוסיות חלשות;

(ב) צמצום פערים חברתיים וכלכליים;

(ג) חיזוק רמת השירותים לאוכלוסיות חלשות.

ואלו התבחינים להכללת יישובים ואזורים במפת הפריפריה החברתית:

א. יישובים המדורגים באשכולות 1-5 במדד החברתי כלכלי.

ב. אזורים סטטיסטיים, המדורגים במדד החברתי-כלכלי באשכולות 1-4, ונמצאים ברשויות המדורגות באשכולות 6-7 של המדד החברתי-כלכלי.

לעניין זה, "מדד חברתי-כלכלי" - אפיון יחידות גיאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בשנת 2019. המדד מחושב על ידי הלמ"ס על בסיס נתונים דמוגרפיים, רמת חיים, השכלה, חינוך, תעסוקה, אבטלה וגמלאות. היישובים סווגו לעשרה אשכולות בהם אשכול 1 מציין את הרמה החברתית-כלכלית הנמוכה ביותר, ואשכול 10 את הרמה הגבוהה ביותר.

"אזורים סטטיסטיים" - בהתאם להגדרת הלמ"ס: יחידות גיאוגרפיות המונות כ-3,000-5,000 תושבים בתוך רשויות מקומיות עם 10,000 תושבים ומעלה.

רשימת היישובים באשכולות 1-5 במדד החברתי-כלכלי מצורפת כנספח ח' להחלטה. רשימת האזורים הסטטיסטיים באשכולות 1-4 בתוך רשויות מקומיות באשכולות 6-7 במדד החברתי כלכלי מצורפת כנספח ט' להחלטה.

9. לעניין תחומי האחריות של משרדם, רשאים השרים לבצע הבחנה מדורגת, לפיה יישובים או אזורים סטטיסטיים במפת הפריפריה החברתית יוכרו כבעלי עדיפות גבוהה יותר, ככל שהדירוג החברתי-כלכלי שלהם נמוך יותר.

10. בהתאם לאמור בסעיף 152(ב) לחוק ובשים לב לסעיף 152(א) לחוק, רשאים השרים הרלוונטיים, תוך יידוע שר האוצר, לקבוע קריטריונים, בתחומים המפורטים בסעיף 2 לעיל, על-פי שיקולים מקצועיים שבתחום מעולת משרדם, רק לאזורים וליישובים שבמפת הפריפריה החברתית, ולאור תכליות המפה, כמפורט בסעיף 8. זאת לאור שיקולים הנוגעים לצורך בסיוע ותמיכה לאוכלוסיות המתגוררות בתחומי אותם יישובים ובאזורים הסטטיסטיים הנכללים במפת הפריפריה החברתית, והכל ביחס לתחומים ולמקומות שבהם קיימת שונות פנימית בין-אוכלוסיות ובין רמת השירותים והמענים הניתנים לאוכלוסיות אלו ביחס ליישובים או ביחס לאזורים אחרים בתחום הרשות. כל זאת במסגרת תקציבם המאושר של המשרדים ותוך נימוק מקצועי מתאים שייקבע

בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד, ובהסכמת הממונה על התקציבים כנציג שר האוצר, לשימוש במפת הפריפריה החברתית ולמתן הטבות על בסיסה באופן ההולם את נסיבות העניין.

11. יובהר כי לצורך מתן הטבות על-בסיס מפת הפריפריה החברתית יחושב רק חלק האוכלוסייה העומד בקריטריונים להכרה כפריפריה חברתית, בהתאם לסעיף 8, אשר ההטבות מיועדות עבורו. פירוט האזורים הסטטיסטיים העומדים בקריטריונים האמורים בכל ישוב רלוונטי מובאת בנספח ט'.

12. כמו כן יובהר כי במקרים בהם יינתנו הטבות לאוכלוסיית הפריפריה החברתית במסגרת פעילות של מוסד ציבורי, לא תהיה מגיעה מתושבים המשתמשים דרך קבע בשירותיו של אותו מוסד ליהנות מתטבות אלה, ובלבד שעיקר הנהנים מההטבות יהיו תושבי האזור הסטטיסטי או היישוב המוגדרים כפריפריה חברתית.

מפת האשכולות האזוריים

13. להכריז על איגודי ערים מסוג אשכול רשויות מקומיות, המוקמים לפי פרק א'1 לחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955 (להלן - **אשכולות אזוריים**), כבעלי עדיפות לאומית, למטרות שלשמן הוקמו לפי החוק האמור, וזאת באופן בלתי תלוי ונפרד מהמפה הכללית וממפת הפריפריה החברתית, והכל בהתאם להוראות פרק כ"ו לחוק ובראי היעדים הבאים:

(א) פיתוח אזורי וקידום שיתופי פעולה בנושאים שונים בין הרשויות המקומיות החברות באשכול, זאת בשים לב למטרות האשכולות האזוריים לפי פרק א'1 לחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955;

(ב) הגדלת הצמיחה הכלכלית וצמצום פערי ההזדמנויות בין היישובים שבתוך האשכולות האזוריים.

כל אשכול שיוקם כמתואר לעיל, יצורף עם הקמתו לרשימת האשכולות בעלי העדיפות הלאומית מכח סעיף זה, ובלבד שיוקם על בסיס עקרונות הגיוון והשאיפה לצמצום פערים בין רשויות מקומיות, כפי שעולה ממדיניות משרד הפנים כאמור בקול קורא שפורסם להקמת אשכולות אזוריים בשנת 2017.

רשימת האשכולות האזוריים נכון למועד קבלת החלטה זו מצורפת כנספח י' להחלטה.

14. בהתאם לאמור בסעיף 152(ב) לחוק ובשים לב לסעיף 152(א) לחוק, רשאים השרים הרלוונטיים, לקבוע קריטריונים, בתחומים המפורטים בסעיף 2 לעיל, על-פי שיקולים מקצועיים שבתחום פעולת משרד, למתן הטבות רק לאשכולות אזוריים, כהגדרתם בסעיף 12, וזאת משיקולים הנוגעים לצורך בפיתוח אזורי וקידום שיתופי פעולה אזוריים או לצורך בהגדלת הצמיחה הכלכלית, וצמצום פערי ההזדמנויות בין היישובים שבתוך האשכולות האזוריים. כל זאת במסגרת תקציבם המאושר של המשרדים, ותוך נימוק מקצועי מתאים שייקבע בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד ובהסכמת שר האוצר או נציגו.

עם זאת, יובהר כי לא תידרש הסכמת שר האוצר למתן הטבות לאשכולות אזוריים במקרים העונים על אחד משני התנאים הבאים:

א. אשכולות אזוריים אשר לפחות 75% מהרשויות המאוגדות בהם מוכרות כיישובים בעלי עדיפות לאומית כהגדרתם במפה הכללית או במפת הפריפריה החברתית;

ב. אשכולות אזוריים אשר לפחות 75% מאוכלוסיית הרשויות המאוגדות בהם מתגוררים ביישובים בעלי עדיפות לאומית כהגדרתם במפה הכללית או במפת הפריפריה החברתית.

תחרגה זו לא תחול במקרים שבהם יקבע הממונה על התקציבים במשרד האוצר כי ישנה פגיעה כפיתוח הכלכלי ביישובים חובללים בנפות הפריפריה הגיאוגרפית, כהגדרתן בסעיף 1(א) לעיל.

15. יובהר כי הטבות במתכונת זו יינתנו לאשכול במקשה אחת עבור פנילותו כאשכול אזורי, הרלוונטית לחלק או לכל הרשויות באשכול, ולא בנפרד עבור כל רשות מקומית חובללת בו, וכי יתכן שהפעלת השיקולים המקצועיים לגיבוש התבחינים ולקביעת גובה ההטבות, תביא לשונות בחקצאה, והכל על פי המאפיינים הרלוונטיים בתחום פעולת אותו משרד.

כללי

16. הקריטריונים המקצועיים שיקבע כל שר לשם מתן ההטבות לאזורי העדיפות לא יכנסו לתוקף בטרום יבטלו או יתוקנו, לפי הענין ובמידת הצורך, תחלטות קודמות הקיימות בנושא, בתחום משרדו.

17. בחינת חסכמה בין השר הממונה לבין שר האוצר, יוכל השר הממונה או שר האוצר להביא את הנושא להכרעה חקבינט החברתי-כלכלי או חממשלה, תוך 14 יום, והקבינט או חממשלה יכריעו בנושא בתוך 14 ימים נוספים; בתיעוד הכרעה כאמור, לא יכנסו הקריטריונים החדשים לתוקף. במסגרת הדיון בקבינט או בממשלה יידון גם מעמד החלטות חממשלה קודמות בנושא ותיקונו או ביטולן, לפי הענין.

18. יובהר כי שיקולים מקצועיים למתן הטבות בכל אחת ממפות העדיפות הלאומיות המתוארות לעיל יכול שתוצאתם תתיה הבחנת בין רשויות, ישובים ואזורים באותה מפת עדיפות לאומית, או בחבנה בתוך ישוב, והכל על פי מאפיינים הרלוונטיים לשיקולים חמקצועיים שבתחום פעולת אותו משרד.

19. בכל החלטה הנסמכת על החלטה זו, יתנו הנתונים שביסוד החלטה זו (המדדים והנתונים השונים, להלן - נתוני הבסיס) וכן רשימות האזורים והיישובים הנגזרות מהתבחינים והמטרות בנספחים החלטה, קביעים בהתאם לנתונים ולרשימות שבהחלטה זו, וזאת כל עוד החלטה זו בתוקף ואף אם פורסמו בנתונים נתוני בסיס חדשים. האמור לא יחול ביחס לרשימת היישובים מחדשים והאשכולות האזוריים, וכל ישוב חדש או אשכול אזורי חדש יתווסף להחלטה עם חקמתו. לצד זאת יובהר כי ישובים שנכללו במפה בשל היותם יישובים חדשים ואשר חלפו עשר שנים ממועד אכלוסם או שחלפו חמש עשר שנים ממועד חקמתם, המאוחר מבין השניים, לא יוכרו עוד כבעלי עדיפות לאומית, גם במהלך תוקף תמפת הכללית, והאמור לעיל בדבר נתוני הבסיס לא יחיל לענין זה.

20. אין בהחלטה זו כדי לחייב את חממשלה או כל רשות מרשויות המזינה לתעניק כל זכות או הטבת לאזורי העדיפות. כמו כן, יודגש כי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות חממשלה ורשויותיה מעניין מתן עדיפות ליישובים ולאזורים תקבועים לפי כל החלטות עדיפות לאומיות אחרות, הסדר או דין אחר, לרבות בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל.

21. הענקת כל זכות או הטבת לאזורי העדיפות תחול רק מיום כניסתו העדכנית ביוזם של ישוב למפת העדיפות הלאומית, ואינה חלה כדיעבד על חקופה שקדמה לכך.

22. כמו כן יובהר כי מאחר שהחלטה זו כוללת גמות, אזורים ויישובים, יכול שיימצאו בתחומם גם מקומות ומכנים שקיומם במקום אינו עולה בקנה אחד עם כלל הוראות הדין. יודגש כי עצם הכללתם בתחום אזור עדיפות לאומית אינה משפיעה על מעמדם המשפטי ואינה מעניקה להם זכות מוקנית להטבת, והשיקולים המשפטיים כדבר המעמד של אותם מבנים ומקומות, יילקחו בחשבון בהתאם לכל נסיבות הענין ולמהות ההטבות חניתנות.

23. שרי הממשלה ידווחו בכתב לראש הממשלה, אחת לחצי שנה, בדבר הטבות שניתנו על ידי משרדיהם, בין מכוח החוק ובין מכוח חוקים או הסדרים אחרים המקנים הטבות לאזור או לשוב על בסיס עדיפות לאומית, לרבות מהות ההטבות, עלותן התקציבית או הערכת שוויון, לפי העניין. אין באמור כדי לגרוע מחובות הדיווח לפי חוק ההתייעלות הכלכלית.
24. תוקף החלטה זו הוא מיום קבלת ההחלטה עד ליום 28 בפברואר 2027.
25. החלטות ממשלה קודמות, הנסמכות על החלטת ממשלה מס' 1371 מיום 10 באפריל 2022 (להלן – החלטה 1371), אשר לא הגיעו לכלל סיום בהתאם להוראות שנקבעו בהן, ימשיכו לעמוד בתוקפן למשך שלושה חודשים ממועד החלטה זו או עד לקבלת החלטה חדשה בעניין, לפי המוקדם. משרדי הממשלה הרלוונטיים יערכו במהלך חודשים אלו את עבודת המטה הנדרשת על מנת להביא לתיקון ההחלטות.
26. תוקפן של הטבות ותמריצים אחרים שניתנו לאזורים או ליישובים בהתבסס על החלטת ממשלה זו בעניין הכרזה על אזורים ויישובים כבעלי עדיפות לאומית, לא ייפגע כתוצאה בלעדית ממועד סיום תוקף ההחלטה, כך שהטבות ותמריצים כאמור שהוחלט על נתינתם על ידי משרדי הממשלה בתחום סמכותם ימשיכו לעמוד בעינם עד ליום 30.4.2027, אלא אם נקצבו מראש לתקופה קצרה יותר או הסתיימו או בוטלו מכל סיבה אחרת.
27. יובהר, כי בהמשך לסעיף 13 להחלטת ממשלה מס' 561 מיום 21.05.2023 שעניינה "קביעת אזורי עדיפות לאומית לעניין מתן הטבות בתחום הבינוי והשיכון", החלטה זו והתבחינים שנקבעו בה לא יחולו לעניין החלטה 561, כל עוד החלטה 561 לא תתוקן בהתאם.

עדיפות לאומית

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית רשאית הממשלה להחליט על קביעת אזורים או יישובים מסוימים, אשר יוגדרו כאזורי עדיפות לאומית. חוק ההתייעלות הכלכלית קובע כי לצורך קביעת אזורים ויישובים בעדיפות לאומית, רשאית הממשלה לשקול את השיקולים הבאים:

1. המצב הביטחוני באזור או ביישוב;
2. חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו;
3. תכנון הפריסה של האוכלוסייה;
4. מיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה ממרכז הארץ;
5. הצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות;
6. נטל קליטת העלייה על האזור או היישוב;
7. שיקולים נוספים הנוגעים לצורכי האוכלוסייה באזור או ביישוב שבשלחם יש לעודד פיתוח של אותו אזור או יישוב או קידומו, ובלבד שוועדת הכספים של הכנסת אישרה אותם.

על יסוד שיקולים 1-5 לעיל, ועל בסיס עבודת מטה במסגרתה נבחנו נתונים תומכים בתחומים חברתיים, כלכליים, ביטחוניים ואחרים כמפורט להלן, מוצע לקבוע כבעלי עדיפות לאומית את האזורים שלהלן, והכל כפי הגדרתם בהחלטה זו וכמפורט בנתונים התומכים להלן, ובאופן אשר יאפשר לממשלה ליישם מדיניות לפיתוחם ולקידומם:

1. נפות הפריפריה הגאוגרפית

נפות הפריפריה הגאוגרפית נקבעו לפי מדד הפריפריאליות הממוצע של היישובים בנפה. בבסיס הגדרת מרכיב זה עומדת התפיסה שלפיה פריפריאליות גיאוגרפית נגזרת ממיקומו הפיסי של היישוב ומגוון האפשרויות שעומדות לרשות תושביו, לאור מיקומו, בתחומי תעסוקה, חינוך, תרבות, שירותים ציבוריים וכיוצא בזה, וכפועל יוצא מכך, משליכה על הכח הכלכלי של תושבי היישוב. הנגישות אינה מתבטאת רק במרחק פיסי, אלא גם ביכולת לגשר על המרחק, הן ברמה התשתיתית-אזורית והן ברמת הפרט ואמצעיו. בהינתן קיומם של פערים בין אזורים שונים בארץ, קביעת עדיפות לאומית ליישובים ולאזורים שמקבלים ציון נמוך יותר במדד גיאוגרפי, מאפשרת הקצאת משאבים מוגברת לאזורים אלו על מנת להביא לצמצום הפערים הקיימים בין אזורים ובין אוכלוסיות.

עקרון הרציפות - רציפות גאוגרפית ועל-פני זמן - כדי לקדם שוויוניות בין יישובים שכנים וכן על מנת לאפשר פיתוח אזורי בראיה כלכלית נכונה, יוחל מדד הפריפריאליות ברמה האזורית ולא ברמה היישובית. השגת היעד של צמצום פערים מחייבת ראייה אזורית; פיתוחו של יישוב וצמצום הפערים בשירותים ובאפשרויות העומדות לרשות תושביו, נגזרים לא רק מן היישוב עצמו, אלא גם מטבעת היישובים המקיפה אותו ומהמשאבים האזוריים המשותפים העומדים לרשות היישובים באותו אזור. בפרט, הקמה ופיתוח של מוקדי תעשייה, תעסוקה, תרבות, פנאי, ובריאות משרתים אוכלוסייה נרחבת, ולא רק את תושבי היישוב בו הם נמצאים, מכאן, שראיה מרחבית מהווה בסיס עיקרי לפיתוח אזורים פריפריאליים. בנוסף, גישה זו של ראייה מרחבית מקטינה את הפוטנציאל לקיומו של מאבק בין יישובים על משאבים, מאבק שעשוי להביא להקצאה תת-כלכלית של המשאבים באזור. נוסף על האמור, חישוב מדד של מספר יישובים קרובים גאוגרפית מקטין את התנודתיות האפשרית במפה ושומר על עקביות אשר נועדה להנשים את מטרות המפה.

לפיכך, מדד הפריפריאליות הגיאוגרפית הוחל ברמת הנפות המנהלתיות, כפי שהוגדרו לפי החלוקה המנהלתית הרשמית של מדינת ישראל, המשמשת אף את הלמ"ס. מדובר בחלוקה מנהלתית המשמשת את משרדו הממשלה באופן קבוע ושימוש בה מקדם תכליות של יעילות, תאימות תפעולית בין-משרדית ואפשרות מדידה של ההתפתחות האזורית על-פני זמן וברצף רחב של תחומים.

כמו כן, על מנת למנוע עיוות תוצאתי של תבחין הפריפריאליות הגיאוגרפית במפה הכללית, נערכה בדיקה שמטרתה לוודא שכל היישובים שדירוגם הפריפריאלי נמוך מהרף העליון של הנפות הפריפריאליות ביותר, ושיוצרים רציפות גיאוגרפית לאחת מהנפות הפריפריאליות ביותר (להלן – היישובים הפריפריאליים ביותר) כלולים בתבחין זה. בדיקה כזו מעלה כי ישנם 54 יישובים כאלה. בפועל, 49 מיישובים אלה ממילא כלולים במפה הכללית מכוח תבחינים אחרים, וחמשת היישובים האחרים – אליאב, בני דקלים, סנסנה, רוחמה ושקף – אינם כלולים במפה הכללית. יישובים אלה מדורגים בציון 3 באשכול הפריפריאליות של הלמ"ס לשנת 2019. כמפורט להלן הרף העליון של הנפות הפריפריאליות הוא 3.51. בשל כך הם ממוקמים בתוך הטווח של הנפות הפריפריאליות ביותר. כמו כן, יישובים אלה ממוקמים גיאוגרפית באופן שיוצר רציפות גיאוגרפית לנפת באר שבע, על אף שאינם שייכים מנהלתית לנפה זו. לכן, נוספו 54 יישובים למפה הכללית מכוח תבחין הפריפריאליות הגיאוגרפית, אולם ההשלכה המעשית על המפה הכללית היא בהוספת חמישה יישובים בלבד למפה הכללית.

מגבלת האוכלוסייה הנכללת - עיקרון מנחה בקביעת אזורי הפריפריה שיוגדרו כאזורים בעלי עדיפות לאומית הוא קביעת היקף האוכלוסייה הנכללת בתחום הגדרה זו, באופן שיאפשר שימוש אפקטיבי בכלי העדיפות הלאומית. אפקטיביות תקציבית ותוצאתית של מפת אזורי העדיפות הלאומית תתאפשר ככל שהיקף האוכלוסייה הנכלל בה מצומצם יותר. מנגד, חשוב שהמפה תקיף שיעור משמעותי מכלל האזורים שהינם בעלי ניקוד נמוך, כדי שהשימוש בה יוכל לתת מענה לשיעור ניכר מבין הנפות בעלות הציון הנמוך. לפיכך, נדרש איזון רציונאלי בין אפקטיביות המפה לבין צרכי הנפות שיש להכליל במסגרת המפה. איזון זה הוביל לקביעת רף עליון של כ- 25% מאוכלוסיית המדינה שתיכלל באזורי פריפריה לצורך קביעת אזורי העדיפות הלאומית.

אופן החישוב - על מנת ליצור מדד המבוסס על העקרונות האמורים לעיל, תושב הממוצע הפשוט של המדד הפריפריאלי עבור כל אחת מהנפות.

לעניין זה, "מדד הפריפריאליות" - פרסומי הלמ"ס בעניין מדד הפריפריאליות של הרשויות המקומיות בישראל; "נפות" - כהגדרת משרד הפנים; "הנפות הפריפריאליות ביותר" - הנפות שציוןן כמדד האמור הוא הנמוך ביותר, באופן שייכללו במפת העדיפות הלאומית כל הנפות החל מהנפה בעלת הציון הנמוך ביותר ועד לנפה אשר שיעור התושבים המצטבר המתגורר בה ובנפות בעלות הציון הנמוך ממנה אינו עולה על 25% מכלל אוכלוסיית ישראל.

הממוצע הפריפריאלי הוא ממוצע הפריפריאליות של היישובים הנכללים בכל אחת מהנפות, והוא מחושב כממוצע פשוט, כיוון ששיקולי גודל האוכלוסייה כבר נכללים בתוך מדד זה. המדד מבטא את העדפת הממשלה לעידוד וחיזוק נפות השוליים הגאוגרפיים והחברתיים-כלכליים:

נפה	ממוצע פשוט של אשכולות הפריפריאליות 2020	אוכלוסיית הנפה (2021) [אלפים]	אחוז תושבים מצטבר	נכללת במפה
גולן	1	53.6	0.57%	כן
צפת	1.5	125.9	1.92%	כן
באר שבע	2.22	736.9	9.78%	כן
כנרת	2.47	117.1	11.02%	כן
עכו	3	670.2	18.17%	כן
יורטאל	3.51	544.2	23.98%	כן
יהודה ושומרון	4.07	464.2	28.93%	לא
אשקלון	4.76	578.9	35.11%	לא
חדרה	4.77	492.6	40.36%	לא
חיפה	4.92	599.5	46.75%	לא
ירושלים	5.57	1,209.7	59.66%	לא
השרון	6.05	497.2	64.96%	לא
רחובות	6.61	635.1	71.73%	לא
רמלה	6.79	371.6	75.70%	לא
פתח תקווה	7.5	1,480.9	84.21%	לא
תל אביב	8.9	1,480,977.0	100%	לא

יצוין כי נתוני הפריפריאליות המוצגים בטבלה פורסמו בדצמבר 2022 ומתייחסים לשנת 2019 ומהווים את נתוני הלמ"ס העדכניים ביותר נכון למועד זה.

מדד הפריפריאליות - המדד חושב ע"י הלמ"ס כשקלול של שני מרכיבים: **נגישות מוטנציאלית** - מבטאת את קרבת היישוב לכל אחד מכלל היישובים, משוקלל בגודל האוכלוסייה שלהם, כאשר גודל האוכלוסייה מעיד על עוצמת האפשרויות, הפעילויות והנכסים ביישוב. מרכיב זה מהווה שני שלישים ממשקל המדד; **קרבה לגבול מחוז תל אביב** - מבטאת את המבנה המונוצנטרי של מדינת ישראל, כאשר מחוז תל אביב מהווה את המרכז הכלכלי והעסקי של המדינה. מרכיב זה מהווה שליש ממשקל המדד. מדד הפריפריאליות הינו מדד המחולק לאשכולות 1-10, כאשר אשכול 1 כולל את היישובים הפריפריאליים ביותר, ואשכול 10 את היישובים המרכזיים ביותר.

שיקולי החוק, כפי שבאים לידי ביטוי במודל זה:

המדד מבוסס על דירוג הפריפריאליות המחושב על ידי הלמ"ס, ומורכב משיקולים וקריטריונים פנימיים נוספים, כאמור לעיל. שיקולים אלו תואמים את השיקולים הקבועים בחוק, ולמעשה מהווים שילוב של סעיף 151(ב3) - תכנון הפריסה של האוכלוסייה; סעיף 151(ב4) - מיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ, וסעיף 151(ב5) - צמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות. בהקשר זה יצוין כי עפ"י הנתונים הסטטיסטיים קיים מתאם בין פריפריאליות גיאוגרפית לבין פערים כלכליים-חברתיים כפי שהם נמדדים במדד החברתי-כלכלי של הלמ"ס. ואכן, המדד מביא בחשבון, ככלל, את הצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות [סעיף 151(ב5) לחוק], זאת הואיל ומדד הפריפריאליות, מעצם הגדרתו ומרכיביו, מבטא את הפערים הקיימים בין אזורים ויישובים שונים בארץ בקרבתם למחוז ת"א ולריכוזי אוכלוסייה.

2. יישובים מאוימים

יישובים מאוימים הם יישובים בתחום יהודה ושומרון או הנמצאים עד 500 מ' מערבית למכשול התפר ביהודה ושומרון, המסווגים על ידי מערכת הביטחון ברמות איום 3 - 5 (רמות האיום הגבוהות ביותר).

ממשלת ישראל רואה חשיבות אסטרטגית בשמירת חוסנה הלאומי ביטחוני, ולפיכך רואה לנכון במסגרת מדיניותה ויעדיה, לסייע ולחזק יישובים המאוימים ביטחוניית. שיקול זה עולה בקנה אחד עם החוק המתיר לממשלה לשקול את המצב הביטחוני באזור או ביישוב [סעיף 151(ב1) לחוק]. נוכח האמור, החליטה ממשלת ישראל לכלול במפת אזורי העדיפות הלאומית יישובים המצויים ברמת איום גבוהה, בהתאם לשיקולי מערכת הביטחון. במסגרת האמור, דירגה מערכת הביטחון את יישובי יו"ש בהתאם לרמת איום בדירוג שבין 1 ל-5 כאשר ניקוד של 5 מצוין ביישובים ברמת איום גבוהה ביותר, בהתאם לקריטריונים ביטחוניים. נוכח השונות בין דרגות האיום, וכן לנוכח המגבלה התקציבית העומדת לרשות ממשלת ישראל, החליטה הממשלה לכלול במפת אזורי העדיפות הלאומית את היישובים המאוימים ביותר, דהיינו אלו המצויים בדרגת איום 3-5. יצוין כי סעיף זה יחל ברמה היישובית ולא ברמה האזורית, מאחר ואין מדובר בשטחים רציפים, אלא נקודתיים. בנוסף, בסעיף זה לא קיימת חשיבות לרמה האזורית על מנת לממש את מטרותיו.

יובהר, כי רמות האיום סווגו בפיקוד מרכז עפ"י קריטריונים שונים, בהם היסטוריה גזרתית, רמת איום של צירי התנועה, מיקום היישוב מזרחה או מערבה ממכשול התפר וכדומה.

יבחר כי חוק התתייעלות הכלכלית לא חל ביישוב, אך מכוח עקרונות המשפט המנהלי, ובכפוף לשיקולים מדיניים רלוונטיים, מחילה הממשלה החלטה זו גם ביחס ליישובי יו"ש כמפורט בה, כשם לב להוראות התוק מגושה אזרחי עדיפות לאומית.

3. יישובים צמודי גדר

יישובים צמודי גדר הם יישובים שבתוכם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 2 ק"מ מגבול מדינות שאין להן הסכם שלום עם מדינת ישראל או מגדר המערכת סביב רצועת עזה. כאמור, החוק מתיר לממשלה לשקול שיקולים תנוגעים לפריסתם של האוכלוסייה (סעיף 151(ב)(3) לחוק) וכן שיקולים הנוגעים למיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב (סעיף 151(ג)(4) לחוק). מאז ומעולם ייחסה מדינת ישראל חשיבות אסטרטגית להתיישבות לאורך גבולות הארץ ולכיתות היישובים הפרוסים לאורך גבולות המדינה, ובפרט כאשר אין הסכם שלום עם המדינה הגובלת. המציאות הנאופוליטית בגבולות המדינה שלנביהם אין הסכם שלום מצדיקה ריכוז מאמץ בפריסת ההתיישבות לאורך גבולות אלו. תהגדרה נקבעה לאור החשיבות האסטרטגית של חתיישבות לאורך גבולות כאמור, והטווח שנקבע בה מכטא סמיכות ממושית לגבול ואת שיקולי פריסת ההתיישבות לאורך גבולות שאין לגביהם הסכם שלום.

יצוין כי הטווח (2 ק"מ) נקבע בחליטת לטווח שנקבע לעניין מתן הטבות מס ליחידים המתגוררים ביישוב צמוד לגבול עימות בצפון, כפי הגדרת מונח זה בפרק א' לחוק הטבות במס ויעוץ כמס (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2015, כמבטא סמיכות ממשית לגבול, וכפי שנקבע גם בהחלטות 3738 מיום 15.4.2018 ו-1371 מיום 10.4.2022. רשימת היישובים נקבעה על בסיס רשימות שהועברו ממערכת הביטחון וכן רשימות שנעשו על ידי המרכז למיפוי ישראל (מפ"י) בשנת 2023, על סמך מפות אורטוטו משנת 2022 והשלמות מתצלומים עדכניים יותר. המדידה נעשתה על בסיס המרחק הקצר ביותר האפשרי, בקו אווירי, בין בית המגורים הקיצוני ביישוב, לבין קו הגבול, ובתנאי שאותו בית מגורים (בנה כזוה מכוח היתר כדון. שיטת מדידה זו זהה למדידה ביחס ליישובים קדמיים וסמוכי גבול.

4. יישובים קדמיים

יישובים קדמיים הם יישובים שבתוכם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 4 ק"מ מגבולות המדינה או מגדר המערכת סביב רצועת עזה.

הממשלה רואה יעד אסטרטגי-ביטחוני משמעותי בחיזוק גבולותיה של מדינת ישראל על-ידי חיזוק חוסנם של היישובים המצויים בקרבת הגבול. שיקול זה עולת בקנת אחד עם התוק, המתיר לממשלה לשקול את המצב הביטחוני באזור או ביישוב (סעיף 151(ב)(1) לחוק). הנדרת המרחק מגבולות המדינה, ובכלל זה גדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, נקבעת עפ"י שיקולי מערכת הביטחון, ובחתייחס להחלטות ממשלה קודמות ולחקיקה קיימת, מערכות הביטחון ממליצה, בהתאם לרמת הסיכון בגבול, בהתאם לטווח מגע מידי בגבולות ובחתייחס למיפוי האחיזה ההתיישבותית על מענה במרכיבי בטחון עבור היישובים הקדמיים כהגדרתה.

רשימת היישובים נקבעה על בסיס רשימות שחועברו ממערכת הביטחון וכן רשימות שנעשו על ידי המרכז למיפוי ישראל (מפ"י) בשנת 2023, על סמך מפות אורטוטו משנת 2022 וחשלמות מתצלומים עדכניים יותר. המדידה נעשתה על בסיס המרחק הקצר ביותר האפשרי, בקו אווירי, בין

בית המגורים הקיצוני ביישוב, לבין קו הגבול, ובתנאי שאותו בית מגורים נבנה ככזה מכוח היתר כדן. שיטת מדידה זו זהה למדידה ביחס ליישובים צמודי גדר וסמוכי גבול.

5. יישובים סמוכי גבול

יישובים סמוכי גבול הם יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח איום על פי שיקולי מערכת הביטחון - טווח של עד 9 ק"מ מגבול לבנון וסוריה, או בטווח של עד 7 ק"מ מגבולות ירדן ומצרים או מגדר המערכת סביב רצועת עזה.

הממשלה רואה יעד אסטרטגי-ביטחוני משמעותי בחיזוק גבולותיה של מדינת ישראל על-ידי חיזוק חוסנם של היישובים המצויים בקרבת הגבול. שיקול זה עולה בקנה אחד עם החוק המתיר לממשלה לשקול את המצב הביטחוני באזור או ביישוב (סעיף 151(ב)(1) לחוק). הגדרת המרחק מגבולות המדינה, ובכלל זה גדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, נקבעת עפ"י שיקולי מערכת הביטחון, ובהתייחס להחלטות ממשלה קודמות ולחקיקה קיימת. מערכת הביטחון ממליצה, בהתאם לרמת הסיכון בגבול, בהתאם לטווח מגע מידי בגבולות ובהתאם למיפוי האחיזה ההתיישבותית בגבולות על קביעת רצועה של 9 ק"מ מגבול לבנון, ועל קביעת רצועה של 7 ק"מ מגבולות אחרים או מגדר המערכת סביב רצועת עזה.

רשימת היישובים נקבעה על בסיס רשימות שהועברו ממערכת הביטחון וכן רשימות שנעשו על ידי המרכז למיפוי ישראל (מפ"י) בשנת 2023, על סמך מפות אורטופוטו משנת 2022 והשלמות מתצלומים עדכניים יותר. המדידה נעשתה על בסיס המרחק הקצר ביותר האפשרי, בקו אווירי, בין בית המגורים הקיצוני ביישוב, לבין קו הגבול, ובתנאי שאותו בית מגורים נבנה ככזה מכוח היתר כדן. שיטת מדידה זו זהה למדידה ביחס ליישובים צמודי גדר וקדמיים.

6. יישובים חדשים

יישובים חדשים הם יישובים אשר יוקמו במהלך תקופת תוקפה של החלטה זו וכן יישובים אשר במועד קבלת החלטה זו: (א) טרם חלפה תקופה של 10 שנים ממועד אכלוסם או, (ב) טרם חלפה תקופה של 15 שנים ממועד הקמתם, ובלבד שלא חלפו יותר מ-20 שנים ממועד רישומם הראשון בצו המועצות המקומיות, התשי"א-1950 או בצו המועצות המקומיות (מועצות אזורים), התשי"ח-1958 או בצו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה ושומרון), התשמ"א-1981 - המאוחר בין השניים; ובלבד שבמועד החלטה זו נותרה לפחות שנה אחת בטרם יעברו המועדים כאמור (10 או 15 שנים בהתאמה). "מועד אכלוסם" - מועד מתן תעודת גמר כמשמעה בתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970 ליחידת הדיוור העשירית הקבועה ביישוב (קרי, אכלוסן של 10 יחיד קבועות ראשונות ביישוב); "מועד הקמה" - אישור תכנית מתאר מקומית ראשונה.

יישובים חדשים אינם מוקמים במהלך אחד. מדובר בתהליך הדרגתי בו מבוצעות עבודות פיתוח ביישוב, במקביל לאכלוסו, כאשר השנים הראשונות שלאחר הקמת יישוב חדש מאופיינות ברמת שירותים חלקית לתושבים, ובהמשך קיים צורך בהשקעות לשם משיכת אוכלוסייה ליישוב ולשם השלמת הקמתן של תשתיות ציבור. שיקולים אלו עולים בקנה אחד עם הוראות החוק בסעיף 151(ב)(2) המתיר לממשלה לשקול שיקולים הנוגעים לרמת השירותים ביישוב או באזור, וכן סעיף 151(ב)(3) לחוק, המאפשר לממשלה לשקול שיקולים הנוגעים לפריסה הגאוגרפית של האוכלוסייה.

לאור מדיניותה לחזק את ההתיישבות, מחליטה הממשלה להרחיב את משך מועד ההקמה ומועד האכלוס של יישובים חדשים. זאת, על מנת לאפשר את תחילת הפעילות הממשלתית ביישוב המוקם בשלב מוקדם יותר, לרבות היערכות תכנונית, גיוס תקציבים וגיבוש גרעין מתיישבים. לאור הקדמת מועד ההקמה וכן לאור רצונה של הממשלה להרחיב את הסיוע הממשלתי ליישובים חדשים לזמן רב יותר – מוצע להאריך את תקופת תבחין ישוב חדש ל-15 שנים ממועד ההקמה ול-10 ממועד האכלוס. רשימת היישובים בהחלטה זו נסמכת על נתונים וחוות דעת של משרד הבינוי והשיכון, מינהל התכנון, הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב במשרד לשוויון חברתי וכן הוועדות הסטטוטוריות הרלוונטיות לתכנון ובניה, והם מעודכנים ליום 17 באוגוסט 2023. יצוין כי רשימת היישובים החדשים, בנספח ו' המצ"ב, משקפת את המצב הקיים נכון למועד קבלת ההחלטה, אולם ככל שבמהלך תוקף ההחלטה תהיה סתירה בין הקריטריונים לבין הרשימה בנספח ו', יגברו הקריטריונים כאמור, קרי יישובים חדשים שיוקמו במהלך תקופת תוקף המפה הכללית יתווספו לרשימה ויישובים שתחלוף לגביהם תקופה של 10 שנים ממועד אכלוסם או 15 שנים ממועד הקמת כאמור לעיל ייגרעו מהרשימה.

7. קריטריונים ייחודיים לתחומי העיסוק של משרד הכלכלה והתעשייה

בבסיס קביעת מפת העדיפות הלאומית, ובפרט הגדרת "נפות הפריפריה הגיאוגרפית", עומדת התפיסה לפיה הפריפריאליות הגיאוגרפית של יישובים משפיעה על הכוח הכלכלי של תושביהם. מקומו הפיזי של היישוב ונגישותו הפוטנציאלית למרכזי פעילות הכלכלית משפיעים על מגוון האפשרויות שעומדות לרשות תושביו בתחומי תעסוקה, חינוך, תרבות, שירותים ציבוריים וכיו"ב. תבחין ייחודי זה עולה בקנה אחד עם יעד ההחלטה להגדיל את הצמיחה הכלכלית, לצמצם פערי הזדמנויות בין אזורי העדיפות הלאומית לבין מרכז הפעילות הכלכלי שעיקרו במרכז הארץ ולעודד פריסת האוכלוסייה באזורי הפריפריה הגאוגרפית, ועם השיקולים הקבועים בסעיף 151(ב)(3)-(5) לחוק התתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), תשס"ט-2009. תכנון הפריסה של האוכלוסייה, מיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ, וצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות.

מעבר לכך, גם בתוך תחומי האזור המוגדר כ"פריפריה גיאוגרפית" קיימים פערים כלכליים מבחינה שערך משרד הכלכלה והתעשייה עולה כי ככל שהרשויות המקומיות פריפריאליות יותר, כך הן זוכות להיקפי השקעות נמוכים יותר. לדוגמה, היקף ההשקעה המאושרת הממוצעת בשנים 2015-2022 לעסק ברשויות מקומיות המסווגות באשכולות 1-2 נמוכה מהיקף ההשקעה המאושרת הממוצעת ברשויות המסווגות באשכולות 3-4, הנמוכות אף הן מההשקעות המאושרות ברשויות המסווגות באשכול 5 (15.4 מיליון ₪, 18.4 מיליון ₪, 20.1 מיליון ₪, בהתאמה). לעניין זה, "השקעה מאושרת": השקעות שהוכרו על ידי מינהלת הרשות להשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה לצורך מתן מענק מתוקף החוק לעידוד השקעות הון. בנוסף, ממצאי הבדיקה העלו כי ביחס ליתר חלקי הארץ, הרשויות המקומיות הפריפריאליות יותר מתמודדות עם שיעורי אבטלה והגירה שלילית גבוהים יותר.

על כן, לעניין תחומי עיסוק, מבקש משרד הכלכלה והתעשייה לבצע הבחנה מדורגת, לפיה יישובים ואזורי תעשייה במפה הכללית יוכרו כבעלי עדיפות גבוהה יותר ככל שהם מסווגים באשכול פריפריאלי נמוך יותר. כמו כן, תינתן אפשרות לתת העדפה לרשויות מקומיות המסווגות באשכולות פריפריאליים 1-4 ולאזורי התעשייה שלהן על פני יתר היישובים והאזורים במפה הכללית.

נוסף על כך, החלטת עדיפות לאומית נוגעת בבסיסה לסיווג יישובים ורשויות מקומיות בלבד. משרד הכלכלה והתעשייה מבקש להמשיך ולקבוע קריטריונים ברורים גם למעמדם של אזורי תעשייה.

במרבית המקרים אזורי תעשייה שייכים לרשות מקומית יחידה או ליישוב מסוים. במקרים אלו ההתייחסות לאזור התעשייה לענין עדיפות לאומית זהה להתייחסות ליישוב או לרשות להם הוא שייך. אולם קיימים מקרים נוספים בהם אזורי תעשייה שייכים למספר רשויות, או למועצה אזורית, אשר רק חלק מהיישובים בתחומה מוגדרים כאזור עדיפות לאומית. בשל כך, נוצרים שני מצבים המחייבים התייחסות מיוחדת: הראשון, אזור תעשייה השייך למספר רשויות במשותף, אשר רק חלקן מוגדרות כאזור עדיפות לאומית. השני, אזור תעשייה השייך למועצה אזורית, אשר רק חלק מיישוביה מוגדרים כאזור עדיפות לאומית.

על כן מבקש משרד הכלכלה והתעשייה לקבוע כי במקרה הראשון, אזור תעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות אשר לפחות אחת מהן מסווגת כאזור עדיפות לאומית, יסווג כאזור עדיפות לאומית, ובלבד שלפחות שני שלישים מכלל ההכנסות מאזור התעשייה ניתנות לרשות או רשויות שבאזור עדיפות לאומית.

בצד היתרונות לגודל הקיימים בהקמת אזור תעשייה משותף למספר רשויות, קיימים עוד שלושה יתרונות מרכזיים. האחד, הוא התמריץ לרשויות להתאחד ולהתאגד בחלוקת השטחים וההכנסות ביניהן מתוך קידום תפיסת האזוריות שמקדמת הממשלה. השני הוא אפשרות של רשות אשר נמצאת במפת העדיפות הלאומית ליהנות מהכנסות נוספות, והשלישי – קיומו של אזור תעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות מביא לגידול בהיצע התעסוקה באזור ולהגדלת מגוון המשרות, בייחוד באזורים פריפריאליים אשר תושביהם מתמודדים עם אתגר של נגישות נמוכה לאזורי תעסוקה הטבות לאזורי תעשייה מטעם משרד הכלכלה והתעשייה באזורי הפריפריה נעזדו על מנת למשוך מפעלים ועסקים לפעול באזורים אלה. עידוד חברות ועסקים להקים את מפעליהן באזורי עדיפות לאומית תורם להכנסות הרשות ולפיתוחה.

על כן, אם קיים אזור תעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות, אשר אחת או יותר נמצאת במפת העדיפות הלאומית, ומקבלת שני שלישים לפחות מהכנסות אזור התעשייה, יוכר אזור התעשייה המשותף כאזור עדיפות לאומית לענין מתן ההטבות ממשרד הכלכלה והתעשייה. קריטריון זה נועד גם למנוע פגיעה אפשרית ברשות מקומית בעלת עדיפות לאומית שאזור התעשייה אינו בבעלות מלאה שלה, וכן להוות תמריץ חיובי לרשויות מקומיות לפעול יחד לשותפות באזור תעשייה, ובכלל זה לצירוף של רשויות מקומיות שבאזורי עדיפות לאומית לאזורי תעשייה כאמור.

במקרה השני, אזור תעשייה השייך למועצה אזורית אשר לפחות שני שלישים מיישוביה (או ששני שלישים מתושביה מתגוררים ביישובי עדיפות לאומית) מסווגים כאזורי עדיפות לאומית, יסווג כאזור עדיפות לאומית. לענין זה יובהר כי בשונה מרשות מקומית שהיא עירייה או מועצה מקומית, במועצות אזוריות יתכן מצב שבו חלק מיישובי המועצה הם באזור עדיפות לאומית וחלקם לא, ובנסיבות כאלו מוצע להתייחס לאזור התעשייה כבעל עדיפות לאומית אם לפחות שני שלישים מיישובי המועצה הם באזור עדיפות לאומית או ששני שלישים מתושבי המועצה מתגוררים ביישובי העדיפות הלאומית.

כמו כן, בשל העובדה שהלמייס אינה מסווגת אזורי תעשייה באשכולות פריפריאליים, נוצר מצב בו אין סיווג ברור לאזור תעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות המדורגות באשכולות פריפריאליים שונים. על כן מבקש משרד הכלכלה והתעשייה לקבוע כי אזור התעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות יסווג באשכול פריפריאלי הוזה לזה של הרשות המקומית המסווגת כאזור עדיפות לאומית. במידה שיותר מרשות אחת בשותפות מסווגת כאזור עדיפות לאומית, יסווג אזור התעשייה על פי הרשות המסווגת באשכול הפריפריאלי הנמוך יותר מביניהן.

8. קריטריונים ייחודיים לתחומי העיסוק של משרד החקלאות ופיתוח הכפר

כאמור, החוק מתיר לממשלה לשקול שיקולים הנוגעים לפריסה הגיאוגרפית של האוכלוסייה (סעיף 151(ב)(3) לחוק) וכן שיקולים הנוגעים למיקומו הגיאוגרפי של האזור או היישוב (סעיף 151(ב)(4) לחוק).

האזורים הפריפריאליים במרחב הכפרי מתאפיינים בנגישות מוגבלת למרכזי תעסוקה ובאוכלוסייה דלילה יחסית. בתוך כך, מספר התושבים הממוצע ביישובים הכפריים כהגדרת משרד החקלאות ופיתוח הכפר עומד על 721 תושבים ביישוב באשכולות פריפריאליים 1-3, ובאשכול פריפריאלי 4 הוא עומד על 1,095 תושבים ביישוב. לעומת זאת, מספר התושבים הממוצע ביישובי העדיפות הלאומית המדורגים ברמת פריפריאליות 5 ומעלה, עומד על 1,145. גודלם הקטן של היישובים באשכולות הפריפריאליים ביותר מביא לידי ביטוי את התמודדותם עם קשיים בצמיחה הדמוגרפית ובצמיחה הכלכלית על רקע מיקומם הגיאוגרפי.

על רקע חשיבות פריסת ההתיישבות הכפרית בפריפריה וצמיחתה, ונוכח חשיבותה של החקלאות כענף כלכלי ומקור תעסוקה ופרנסה חיוני במיוחד עבור האזורים הפריפריאליים של מדינת ישראל, לעניין תחומי העיסוק של משרד החקלאות ופיתוח הכפר, יוסמך משרד החקלאות לערוך הבחנה מדורגת, לפיה יישובים במפה הכללית, יוכרו כבעלי עדיפות בהתאם לרמת הפריפריאליות שלהם, בחלוקה לשלוש קבוצות וכמפורט להלן: יישובים המסווגים במדד פריפריאליות 1-3 בהתאם לטבלאות מדד הפריפריאליות של הלמ"ס יוכרו כבעלי עדיפות על פני יישובים במדד פריפריאליות 4, שיוכרו כבעלי עדיפות לאומית על פני יישובים במדד פריפריאליות גבוה מ-4.

9. קריטריונים ייחודיים לתחומי העיסוק של משרד הבריאות

היישובים בנפות הפריפריאליות מהווים את הנתח המשמעותי ביותר במפת העדיפות הלאומית (כ-92%) מתוך יתר הקריטריונים. בחינת הנתונים אודות השירותים הציבוריים הניתנים בתחום הבריאות מצביעה על הבדלים בין אזורים פריפריאליים לאזורים מרכזיים. בתוך כך, שיעור מיטות האשפוז במוסדות לאשפוז במחוז תל אביב ובמחוז חיפה גבוהים מחשיעורים במחוז הצפון והדרום (2.8 ו-2.6 ל-1,000 תושבים במחוזות תל אביב וחיפה בהתאמה לעומת 1.6 ל-1,000 תושבים במחוזות הצפון והדרום), בהם גם שיעור מיטות האשפוז הוא הנמוך ביותר מבין שאר המחוזות. שיעור המיטות בכלל המחלקות לאשפוז מראה תמונה דומה בה השיעורים הגבוהים ביותר של מיטות היו במחוז ת"א וחיפה (2.3 ל-1,000 תושבים) לעומת מחוז הצפון והדרום (1.43 ו-1.51 ל-1,000 תושבים בהתאמה). כאשר בוחנים את שיעור מיטות האשפוז לפי מוסד ומיקומו הגיאוגרפי עולה תמונה משלימה לפיה שיעור מיטות האשפוז במוסדות שביישובים מרכזיים גבוה פי שבעה משיעורים במוסדות שביישובים הפריפריאליים (2.9 לעומת 0.4 ל-1,000 תושבים). כמו כן, שיעור המיטות במוסדות לאשפוז כללי נמוך יותר ככל שהיישובים שבהם המוסדות נמצאים פריפריאליים יותר. מגמה זו נצפית גם בשיעור המיטות בכל אחת מהמחלקות לאשפוז כללי.

בבחינת הנתונים על נותני השירות הרפואי עולה כי שיעור הרופאים, האחיות וכח האדם ממקצועות הבריאות נמוך משמעותית במחוזות הצפון והדרום מאשר במרכז (5.5 רופאים ל-1000 נפש במחוז תל אביב לעומת 2.8 ו-2.8 רופאים ל-1,000 נפש במחוזות הצפון והדרום בהתאמה וכן 6.2 אחיות ל-1000 נפש בתל אביב לעומת 3.7 ו-4.7 במחוזות הצפון והדרום בהתאמה). תמונה זוהי עולה גם בשיעור המומחים במקצועות הרפואה והילדים הנמוך במחוזות הצפון והדרום לעומת מחוזות המרכז. בנוסף לכך, נמצא כי שיעור תמותת התינוקות במחוזות הצפון והדרום גבוה משיעור תמותת התינוקות במרכז.

נוסף על כך, דריח פני החברה של הלמ"ס לשנת 2019 מעלה כי קיימת מגמה אחידה בין גורמי הסיכון לבריאות לבין רמת הפריפריאליות של יישוב. ביישובי הפריפריה נמצא האחוז הגבוה ביותר של מעשנים (26.3%) לעומת יישובי המרכז (20.5%) ושל בעלי עודף משקל או השמנת יתר ביישובי הפריפריה (52.8%) לעומת יישובי המרכז (46.3%). ביישובי הפריפריה האחוז הנמוך ביותר של אנשים המבצעים פעילות גופנית (27%). לעומת האחוז הגבוה יותר ביישובי המרכז (31.8%).

לכן, כיוון שהיקף השירותים בתחום הבריאות והרפואה וזמינותם מצומצמים באזורים הפריפריאליים ולהם השפעה הן על קידום הבריאות והרפואה המונעת והן על מידת הטיפול באוכלוסייה, מוצע לתת העדפה לרשויות מקומיות המסווגות באשכולות פריפריאליים 1-4 על פני יתר האזורים והיישובים במפה הכללית. העדפה זו תיצור מענים הממוקדים בהיבטי התחלואה והבריאות בשני סוגים של קנה מידה: קנה מידה מקומי וקנה מידה אזורי. בקנה המידה המקומי הכוונה לחיזוק השירותים הניתנים ברמה היישובית בהתאם לצרכי האוכלוסייה: פריסת שירותי רפואה ראשונית ויועצת, רפואה מונעת, שירותי חירום, קידום בריאות ועוד. לצד זאת, ישנם שירותים שהיישוב הבודד מתאפיין בחסרון לקוטן שלא מאפשר לייצר שירות מיטבי, ועל השירות להינתן ברמה האיזורית תוך עידוד שיתופי הפעולה עם הרשויות המקומיות, האשכולות האזוריים וארגוני הבריאות. שירותים כגון: שירותי תזונה מרחביים, אשפוז ממועד, שיקום, כירורגיה, MRI ועוד.

10. קריטריונים ייחודיים לתחומי העיסוק של משרד התרבות והספורט ומשרד החדשנות המדע והטכנולוגיה

משרד התרבות והספורט ומשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, תומכים או מסייעים לרשויות המקומיות בהקמת תשתיות או בקיום פעילויות בתחומי התרבות, הספורט והמדע. כאשר מדובר במועצות אזוריות, התמיכה הניתנת צפויה ככלל לשרת את כלל תושבי המועצה האזורית או רבים מהם ולא רק את היישוב שבו מבוצעת הפעילות עצמה. על כן מוצע כי מועצה אזורית, אשר לפחות שני שלישים מתושביה מתגוררים ביישובים בעלי עדיפות לאומית או שלפחות שני שלישים מהיישובים בה בעלי עדיפות לאומית, תוכר כאזור עדיפות לאומית וזאת אך ורק לטובת הטבות הניתנות לרשות המקומית או לפעילויות בתחומה המיועדות לכלל תושבי המועצה. בהתאם להוראות אלו, ניתן יהיה ליתן הטבות לרשויות המקומיות עצמן או לנופים אחרים הפועלים בתחומי הרשויות, וזאת גם אם הם פועלים בתוך יישוב שאינו בעל עדיפות לאומית, ובלבד שהפעילות המקוימת על ידם מיועדת לכלל תושבי הרשות.

נתונים תומכים – כללי

אוכלוסייה לפי מחוז ונפה

אוכלוסיית ישראל נכון לסוף שנת 2021 מונה 9.4 מיליון אזרחים בהתאם לנתוני הלמ"ס. הטבלה המצורפת מציגה את חלוקת האוכלוסייה למחוזות ולנפות מנהלתיות עפ"י החלוקה של משרד הפנים, ומבוססת על קובץ היישובים של הלמ"ס לשנת 2021.

מחוז ונפה	אוכלוסייה ב - 31.12.2021 (באלפים)	שיעור מסך האוכלוסייה ב-2021
סה"כ אוכלוסייה	9,377,889	100%
מחוז ירושלים	1,209,710	13%

16.12%	1,511,518	מחוז הצפון
1.34%	125,937	נפת צפת
1.25%	117,051	נפת כנרת
5.81%	544,564	נפת יורעאל
7.15%	670,289	נפת עכו
0.57%	53,677	נפת גולן
11.65%	1,092,181	מחוז חיפה
6.39%	599,531	נפת חיפה
5.25%	492,610	נפת חדרה
24.54%	2,301,780	מחוז המרכז
5.30%	497,276	נפת השרון
8.51%	797,826	נפת פתח תקווה
3.96%	371,620	נפת רמלה
6.77%	635,058	נפת רחובות
15.80%	1,481,356	מחוז תל אביב
14.04%	1,316,883	מחוז הדרום
6.17%	578,970	נפת אשקלון
7.86%	736,939	נפת באר שבע
4.95%	464,233	אזור יהודה ושומרון

מפת אזורי העדיפות הלאומית הכללית, הנגזרת מחיבור כל האזורים והיישובים בעדיפות לאומית כמוגדר בסעיף 1 להחלטה, כוללת 2.46 מיליון אזרחים בנתוני שנת 2021, המהווים כ- 26% מכלל אוכלוסיית המדינה בסוף אותה שנה.

הטבלה להלן מציגה את היקפי האוכלוסייה ביחס לכל אחד מתבחיני הכניסה, ללא כפילות. כלומר, במקרה שבו יישוב עומד בשני קריטריונים, הוא צוין בטבלה רק פעם אחת, בהתאם לסדר הקדימות הבא: ישובים מאוימים, ישובים צמודי גדר, ישובים קדמיים, ישובים סמוכי גבול, נפות פריפריאליות, ישובים חדשים.

קריטריון	אוכלוסייה	שיעור מהאוכלוסייה הנכללת במפה	שיעור מצטבר	הערות
מאוימים	170,944	6.92%	6.92%	
צמודי גדר	95,012	3.84%	10.76%	נכללים כולם בתוך "קדמיים" ו"סמוכי גבול"
קדמיים	64,002	2.59%	13.35%	נכללים בתוך "סמוכי גבול"
סמוכי גבול	251,088	10.17%	23.52%	
חדשים	14,192	0.57%	24.09%	
נפות פריפריאליות	1,870,219	75.74%	99.83%	
פריפריאליים שאינם בנסות	3,587	0.14%	100%	
סך הכל	2,469,044	100%	100%	

כפי שניתן לראות, רוב מכריע (כ-91.25%) מהתושבים נכלל במפה בשל מגוריו בנפות הפריפריאליות ביותר ובתושבים פריפריאליים מחוץ לנפות, על בסיס המדד הפריפריאלי של הישובים בישראל. יתר התושבים במפה מתגוררים ביישובים המאוימים, ביישובים סמוכי הגבול וביישובים החדשים. כמו כן, כ-67% מהתושבים במפה הכללית מתגוררים ביישובים הנמנים על האשכולות החברתיים-כלכליים 1-5, ו-18% מהתושבים מתגוררים ביישובים הנמנים על האשכולות החברתיים-כלכליים 6-7. נוסף על כך, מתוך כלל התושבים בישראל המתגוררים ביישובים המדורגים באשכולות החברתיים-כלכליים 1-5, כ-37.8% נכללים במפה.

יש לציין כי במפה שיעור ניכר של אוכלוסייה שאינה יהודית, וניתן ביטוי לשונות הסוציו-אקונומית והפריפריאלית של אוכלוסייה זו. מניתוח נתוני למ"ס "קובץ יישובים" לשנת 2021, מתוך 2.5 מיליון תושבים הנכללים במפת העדיפות, כ-41.8% מוגדרים כמיעוטים (40.4% ביישובי מיעוטים ו-1.4% ביישובים מעורבים), ושיעור זה עומד על קצת יותר מפי שניים מחלקם היחסי באוכלוסייה. יתרה מזאת, 53% מבני המיעוטים במדינה כולה נכללים במפת העדיפות. מעבר לכך, 71.4% מתושבי יישובי המיעוטים במדינה כולה נכללים במפה, ואת לעומת כ-18.6% מהאוכלוסייה היהודית הכוללת.

פיזור אוכלוסין

65% מאוכלוסיית המדינה מתגוררת במחוזות ת"א, המרכז, חיפה וירושלים, בעוד שיתר האוכלוסייה מתגוררת במחוזות הצפון, הדרום ואזורי יהודה ושומרון. צפיפות האוכלוסין לקמ"ר הינה מדד לפיזור אוכלוסין - יחס בין גודל האוכלוסייה לשטח בו היא מתגוררת. מנתוני הלוח 2.23, "צפיפות האוכלוסייה לקמ"ר יבשתי, לפי מחוז ונפה" בשנתון הסטטיסטי לישראל 2021 המפורסם ע"י הלמ"ס, ניתן לראות כי מלבד נפת עכו (המדורגת לאחר נפת אשקלון), צפיפות האוכלוסין ב-6 הנפות הפריפריאליות, קרי, גולן, צפת, כנרת, יזרעאל ובאר שבע, היא הנמוכה ביותר בארץ. במחוז הצפון והדרום בולטת שונות בין הנפות מבחינת נתוני הצפיפות.

נפות	צפיפות האוכלוסייה לקמ"ר – 2020 ↓
נפת גולן	45.6
נפת באר שבע	60.9
נפת צפת	187.2
נפת כנרת	247.7
נפת יזרעאל	434.9
נפת אשקלון	453
נפת עכו	691.2
נפת חדרה	830.9
נפת רמלה	1,075.8
נפת השרון	1,431.1
נפת רחובות	1,935.9
נפת חיפה	2,041.5
נפת פתח תקווה	2,772.1
סך כולל	408.4

95.7	מחוז הדרום
333.1	מחוז הצפון
1,237.7	מחוז חיפה
1,752.8	מחוז המרכז
1,812.2	מחוז ירושלים
8,526.3	מחוז תל אביב

חינוך והשכלה

מחקרים של ה-OECD מוצאים את ההשכלה כאחד מהגורמים לעלייה ברווחת החיים כולה, כיוון שקיים מתאם חיובי בין רמת החינוך והתשכלה של תלמידים לבין אפשרויות התעסוקה וההשתכרות שלהם בעתיד. בנוסף, קיימת השפעה של הרקע הסוציואקונומי והסביבה על היכולות הקוגניטיביות של תלמידים ועל האפשרות שלהם לפתח מיומנויות גבוהות ולרכוש השכלה¹.

במודלים חברתיים קבלת החלטות בבחירת מקום מגורים, נמצא שאיכות החינוך היא אחד הגורמים המשפיעים באופן ניכר ומשמעותי על סוגית זו, בין אם מקבלי ההחלטה הם הורים לילדים ובין אם הם הורים לעתיד. עוד עולה באותם מודלים כי ציוני התלמידים בבחי הספך, איכות המורים ויחס המורים לתלמידיהם, משפיעים אף הם בבחירת מקום המגורים ובמוכנות של האוכלוסייה להעתיק את מקום מגוריהם. עם זאת, לא קיימת ספרות מחקרית מספקת הבוחנת את מידת הגמישות של אוכלוסייה בהגירה פנימית בשל איכות החינוך².

פרטים בתחום החינוך וההשכלה בין אזורי הארץ ניתן לראות באמצעות מספר אינדיקטורים, ובחס הצלחה בבחינות המיצ"ב למודד יעילות וצמיחה בית ספרית), הצלחה בבחינות הבגרות יקבלה לאוניברסיטה. על פי נתונים שנמסרו מראשית כנוע להישגים במבחני המיצ"ב בכיתות ה' ו-ח' בשנת התשע"ט (2019) לפי מחוזות המשרד (יחידות הדיווח המנהליות) עולה כי ההבדלים בהישגים במחוזות השונים קטנים יחסית. עם זאת, ניתן לראות כי במרבית המקצועות ובפרט בכיתות ח', ההישגים במחוז דרום נמוכים יותר, הן בקרב דוברי עברית והן בקרב דוברי ערבית.

הישגים במבחני המיצ"ב בכיתות ה' התשע"ט – 2019 (בסולם 0-100)

¹ Compendium of OECD well-being indicators, 2011, OECD.

² Schirmer, Patrick M.; Van Eggermond, Michael AB; Axhausen, Kay W. The role of location in residential location choice models: a review of literature. *Journal of Transport and Land Use*, 2014, 7.2: 3-21.

ציון ממוצע מחוזי	מתמטיקה		אנגלית		ערבית	ערבית	מחוז (יחידת דיווח במשרד החינוך)
	דוברי ערבית	דוברי עברית	דוברי ערבית	דוברי עברית	דוברי ערבית	דוברי עברית	
	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	
62.67	59	69	59	64	52	73	דרום
68.50	66	68	71	63	68	75	ירושלים (למעט העיר ירושלים)
71.67	-	74	-	65	-	76	מנח"י (מינהל חינוך ירושלים)
68.33	68	70	69	63	68	72	הצפון
70.33	72	71	74	66	65	74	המרכז
70.50	70	72	68	70	68	75	חיפה
67.00	57	71	70	70	58	76	תל אביב

הישגים במבחני המיצ"ב בכיתות ח' התשע"ט – 2019 (בסולם 0-100)									מחוז (יחידת הדיווח במשרד החינוך)
ציון ממוצע מחוזי	מדע וטכנולוגיה		מתמטיקה		אנגלית		ערבית	ערבית	
	דוברי ערבית	דוברי עברית	דוברי ערבית	דוברי עברית	דוברי ערבית	דוברי עברית	דוברי ערבית	דוברי עברית	
	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	ציון ממוצע	
45.62	33	45	34	54	37	59	47	56	דרום
50.25	32	51	33	63	41	66	53	63	ירושלים (למעט העיר ירושלים)
61.5	-	49	-	63	-	70	-	64	מנהל חינוך ירושלים
55.12	44	47	52	58	57	64	61	58	הצפון
57.25	43	51	52	65	54	71	59	63	המרכז
56.87	43	50	51	63	53	71	62	62	חיפה
57	46	51	43	63	60	73	57	63	תל אביב

לוח 4.20, "נבחנים בבחינות בגרות, לפי זכאות לתעודה ותכונות (בחרות" בשנתון הסטטיסטי, מציג את נתוני הזכאות לבגרות. גם מלוח זה עולה תמונה דומה.

שיעור זכאות לבגרות בשנים 2020-2021 (שנה"ל התשפ"א)					
מחוז	סך הכל	זכאים	לא-זכאים	זכאים	לא-זכאים
		מספרים מוחלטים		אחוזים	
הדרום	18,649	10,918	7,731	58.5	41.5

21.3	78.7	5,356	19,816	25,172	ירושלים
20.8	79.2	3,114	11,882	14,996	הצפון
14.6	85.4	3,797	22,200	25,997	המרכז
23.9	76.1	5,273	16,781	22,054	חיפה
25.9	74.1	5,133	14,712	19,845	תל אביב
24.0	76.0	30,404	96,309	126,713	סה"כ

הכנסה, שכר ותעסוקה

ביטוי מוחשי לפערים בין אזורי הארץ נמצא בנתונים כלכליים של האזורים השונים. את הפערים הכלכליים ניתן לבחון הן ברמת ההכנסות למשק בית והן ברמת ההכנסות לעובד. בחינה ברמת משקי הבית משקפת את רמת החיים של התושבים בנפה, כולל אילו שאינם עובדים, בעוד ניתוח ברמת העובד משקף את יכולת ההשתכרות בנפה. מלוח 10, "הכנסה והוצאה חודשית למשק בית, לפי נפה", בסקר החוצאות למשקי בית בשנת 2018 שערכה הלמ"ס, עולה כי ההכנסות למשקי הבית בנפות במחוז הצפון ובנפת באר שבע הן בחמשת המקומות הנמוכים ביותר. גם כאשר בוחנים זאת רק ברמת הכנסה מעבודה מצטיירת תמונה דומה.

הכנסה ברוטו למשק בית מעבודה	סך הכול הכנסה ברוטו למשק בית ↓	נפה
11,605	15,105	צפת, כנרת וגולן
12,765	15,843	עכו
13,833	17,390	באר שבע
12,519	17,467	ירושלים
14,280	17,912	יזרעאל
14,582	18,382	אשקלון
15,032	18,802	חולון
13,074	18,932	חיפה
17,440	20,868	חדרה
16,519	21,317	רמת גן
18,031	21,374	אזור יהודה והשומרון
20,997	24,448	רמלה
19,719	25,093	השרון
20,378	25,689	רחובות
19,958	26,257	תל אביב
22,636	27,839	פתח תקווה
16,461	20,795	ממוצע ארצי

אפשרויות פנאי ותרבות

איכות החיים אינה ביטוי המאפיין רק את הכנסות האזרחים (שיקולי הכנסה), אלא גם ביטוי של אפשרויות הפנאי (צד ההוצאה). נתונים כמותיים, כגון הוצאות על בתי הקולנוע, או שיעורי בעלי המנויים לשירותי פנאי, מצביעים על פערים בין מחוזות ת"א והמרכז לבין מחוזות הצפון, הדרום ואזור יהודה והשומרון. הנתונים העדכניים ביותר הינם נתוני שנת 2019, שפורסמו בלוח 5.5 "משקי בית שרכשו מינוי לפעילויות תרבות, בידור וספורט, לפי תכונות נבחרות" בשנתון הסטטיסטי לשנת 2022, מצביעים על כך ששיעור בעלי מינוי לבריכה, חברות במועדון חברה או פעילויות ספורט במחוזות הצפון והדרום נמוכים משיעור המנויים במחוזות המרכז ותל אביב. להלן שיעור מינויים אלה וכן סך המינויים הכולל בתוכו את כלל הנתונים הנדנמים לגבי פעילויות ומינויי תרבות וספורט (כמו מינויי ספריה או דמי חבר בתנועות נוער) ואינם מפורטים בטבלה הבאה:

מחוז	מינוי לבריכה, לחברות במועדון חברה או ספורט או לצפייה במשחקי ספורט (אחוז מהתושבים)	סה"כ מינויים לפעילויות תרבות, בידור וספורט (אחוז מהתושבים)
מחוז ירושלים	15	51.6
מחוז הצפון	13.4	51.9
מחוז הדרום	12.6	67.9
מחוז חיפה	16.3	70
מחוז המרכז	28.2	82.9
מחוז תל אביב	22.2	80.6
אזור יהודה והשומרון	22.7	63.2

נתונים ביטחוניים / חיזוק חוסן אזרחי

בעשורים האחרונים ממקדים ארגוני הטרור ואויביה של מדינת ישראל את עיקר מאמצי הפגיעה שלהם אל עבר העורף הישראלי, הנתפס על ידם כנקודת חולשה בחוסן הלאומי של מדינת ישראל. באורועי קיצון, מופנית פעילות עוינת זו גם אל עומק השטח הישראלי, אולם עיקר האיום והנטל הביטחוני, הן בתקופות של רגיעה יחסית, והן בתקופות של הסלמה ביטחונית, מופנה אל עבר היישובים סמוכי הגבול ואל היישובים המאוימים באזור יהודה ושומרון ובסמיכות למכשול התפר ביהודה ושומרון.

במטרה להתמודד עם איום זה, נוקטת הממשלה בשני כלים משלימים: (א) מענים ביטחוניים המיועדים להפחית את האיום על העורף הישראלי; (ב) מענים אזרחיים, המיועדים לחזק את כושר העמידה של התושבים באזורים סמוכי הגבול. מדיניות זו, המשלבת בין חוסן בטחוני לבין חוסן אזרחי, נמצאה כאפקטיבית לאורך השנים.

בהתאם לנתוני מערכת הביטחון העדכניים לשנת 2023, ועל בסיס הניסיון שהצטבר לאורך השנים בעניין נקבע כי במסגרת הקריטריון הביטחוני ייכללו יישובים ביהודה ושומרון וכן יישובים עד 500 מ' מערבית למכשול התפר ביהודה ושומרון, המסווגים על ידי מערכת הביטחון, ברמות איום 3 - 5 (רמות האיום הגבוהות ביותר).

יישובים סמוכי הגבול הם יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח על-פי שיקולי מערכת הביטחון - של עד 9 ק"מ מגבול לבנון וסוריה, ובטווח של עד 7 ק"מ מגבולות מצרים וירדן או מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה. המדידה שבוצעה על ידי המרכז למיפוי ישראל (מפ"י) בתחילת 2023

ע"ב מפות מעודכנות ל 2022, מודדת את המרחק הקצר ביותר האפשרי, בקו אווירי, בין בית המגורים הקיצוני ביישוב, לבין קו הגבול.

ג. מפת הפריפריה החברתית

השיקול החברתי-כלכלי

בהמשך להחלטה 3738 מיום 15.4.2018 ולהחלטה 1371, לצד המענה הניתן לנפות הפריפריאליות ביותר מבחינה גאוגרפית, הוחלט לקבוע גם מפת פריפריה חברתית אשר תאפשר מתן מענה גם ליישובים ולאזורים שאינם נמצאים בתחומי הפריפריה הגיאוגרפית דווקא, אך סובלים מנחיתות יחסית ביחס ליישובים ולאזורים אחרים לרבות אזורים הסמוכים אליהם. הניסיון שנצבר בהפעלת תכניות לקידום אזורים ואוכלוסיות, ולצמצום פערים בתחומי הפריפריה החברתית, כפי שנעשה לאורך שנים במשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, וכפי שמתבטא בהחלטות נוספות של הממשלה כדוגמת התוכנית להעצמה ולחיזוק העיר בית שמש (החלטת ממשלה מס' 986 מיום 16.01.2022) מלמד הן על הצורך והן על האפקטיביות של נקיטת מהלכים לחיזוק הפריפריה החברתית. עם זאת, קיימת שונות בין אזורים (למשל שכונות) הנמצאים בתחום הניהול של אותה רשות מקומית. יתרה מכך, קיימת שונות בין אזורים המצויים בתחומה של רשות מקומית חזקה לבין אזורים דומים הנמצאים בתחום הניהול של רשויות חלשות; זאת, נוכח יכולתה של רשות מקומית חזקה לספק מענים נרחבים יותר לאוכלוסיות חלשות בתחומה.

לאור מדיניות הממשלה להעמקת פעילותה לצמצום פערים בחברה הישראלית, מפת הפריפריה החברתית המובאת בהחלטה זו כוללת את היישובים הנמצאים באשכולות 1-5 במדד החברתי-כלכלי של הלמ"ס לשנת 2019.

הלמ"ס מודדת את הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה באמצעות שילוב של תכונותיה הבסיסיות של האוכלוסייה בתחומים האלה: הרכב דמוגרפי, השכלה וחינוך, רמת חיים, תעסוקה וגמלאות. הציונים הממוצעים של רכיבי המדד החברתי-כלכלי המתייחסים לתחומים אלה, נמוכים בקרב אוכלוסיית אשכולות 1-5 מן הממוצע הארצי. כך, ערך המדד הממוצע ברשויות באשכול 5 עומד על 0.123-. לעומת זאת, הציון המקביל הממוצע באשכול 6 עומד על 0.276+. על כן, על מנת לסייע לאוכלוסייה הנמצאת מתחת לממוצע הארצי – מוצע לכלול במפת הפריפריה החברתית, את כלל האשכולות החלשים מן הממוצע הארצי.

יישובים בפריפריה החברתית: יישובים אשר דירוגם במדד הכלכלי-חברתי של הלמ"ס הוא 1-5. מדד זה מבטא שילוב תכונות בסיסיות של האוכלוסייה בתחומי היישובים

אזורים סטטיסטיים בפריפריה חברתית: לעניין החלטה זו, יוגדרו כאזורי עדיפות לאומית אזורים סטטיסטיים שדירוגם הכלכלי-חברתי 1-4 ונמצאים ברשויות מקומיות שמדרגות באשכולות 5-7 של הדירוג החברתי-כלכלי.

לעניין זה, "מדד חברתי-כלכלי" - אפיון יישובים לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה או בעניין אפיון יחידות גאוגרפיות וסיווגם לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה, לפי העניין, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזת לסטטיסטיקה; "אזורים סטטיסטיים" - על פי הגדרת הלמ"ס, מדובר ביחידות גאוגרפיות קטנות והומוגניות ככל האפשר בתוך יישוב, שלהן מאפיינים ייחודיים. אזור סטטיסטי מונה בין 3,000 ל-5,000 תושבים. החלוקה לאזורים סטטיסטיים מתבצעת ביישובים המונים מעל 10 אלפים תושבים.

אופן חישוב המפה

עבור כל אחד מהיישובים נלקח הדירוג החברתי-כלכלי לשנת 2019, שפורסם בשנת 2022 על ידי הלמ"ס, ועבור כל אחד מהאזורים הסטטיסטיים נלקח הדירוג החברתי-כלכלי שחושב על ידי הלמ"ס ומבוסס על נתונים ממקורות מנהליים. עבור כל אחד מהאזורים הסטטיסטיים בוצע עיגון (קישור כתובת לנתונים) של אוכלוסיית 2019 לנתוני המדד החברתי-כלכלי ב- 2019, שהוא הדירוג המעודכן ביותר הקיים במועד החלטה זו.

המדד החברתי-כלכלי של הלמ"ס מבטא שילוב של תכונות בסיסיות, חברתיות-כלכליות, של האוכלוסייה ברשות מקומית. הלמ"ס משקללת במדד זה את הקריטריונים הבאים: דמוגרפיה - חציון גיל, יחס תלות (היחס בין סך בני 0-19 ובני 65+ לבין בני 20-64), אחוז משפחות עם 4 ילדים ויותר, השכלה וחינוך - ממוצע שנות לימוד של בני 25-54, אחוז בעלי תואר אקדמאי מבני 25-54; תעסוקה וגמלאות - אחוז בעלי הכנסה מעבודה מבני 15+, אחוז נשים בנות 25-54 שאינן בכוח העבודה האזרחי, אחוז בעלי הכנסה מעבודה מעל פעמיים השכר הממוצע, אחוז בעלי הכנסה מעבודה מתחת לשכר המינימום, אחוז מקבלי הבטחת הכנסה והשלמת הכנסה, רמת חיים - הכנסה חודשית ממוצעת לנפש סטנדרטית, סה"כ כלי רכב פרטיים ומשאיות עד 3.5 טון מחולק במספר התושבים, ממוצע עלות אגרת רישיון לרכב ומספר ימי שהייה שנתית בחו"ל של בני שנתיים ומעלה.

הלמ"ס ביצעה מיפוי של השכונות והרחובות ברחבי הארץ וחילקה את הערים והמועצות המקומיות לאזורים סטטיסטיים. נכון לשנת 2019 עומד מספרם על 1,635. עבור כל אזור סטטיסטי חושב המדד החברתי-כלכלי על בסיס 14 משתנים שונים: חציון גיל, יחס תלות, אחוז משפחות עם 4 ילדים ויותר, ממוצע שנות לימוד של בני 25-54, אחוז בעלי תואר אקדמי מבני 25-54, אחוז בעלי הכנסה מעבודה מבני 15 ומעלה, אחוז נשים בנות 25-54 שאינן בכוח העבודה האזרחי, אחוז בעלי הכנסה מעבודה מעל פעמיים השכר הממוצע, אחוז בעלי הכנסה מעבודה מתחת לשכר המינימום, אחוז מקבלי הבטחת הכנסה והשלמת הכנסה בוקנה ושאיירים, הכנסה חודשית ממוצעת לנפש, רמת מינוע, ממוצע אגרה בעד רישיון רכב, ממוצע מספר ימי שהייה בחו"ל ממוצע מספר חדרי השירותים לנפש במשק בית, אחוז משקי בית עם מחשב וחיבור לאינטרנט.

14 המשתנים גובשו למדד אחד. ערך המדד מחושב כערך רציף שמתקבל על ידי שקלול של הערכים המתוקננים של המשתנים הנבחרים. ערך המדד מתוקנן גם הוא, כך שממוצע ערכי המדד של כל הרשויות המקומיות הוא אפס, וערך המדד של כל רשות מקומית הוא המרחק מהממוצע הכלל ארצי ביחידות של סטיית תקן. ערך חיובי של המדד מצביע על כך שהרמה החברתית-כלכלית של אוכלוסיית הרשות גבוהה מהממוצע, והערך הגבוה ביותר מעיד על הרמה החברתית-כלכלית הנבוהה ביותר. ערך המדד החברתי-כלכלי של רשות מקומית בשנת 2019 נע בין -2.844 לבין 2.35.

בהתאם לערכי המדד שלהן, סווגו הרשויות המקומיות ל-10 קבוצות (אשכולות) הומוגניות שאינן שוות בגודלן, באמצעות שיטת ניתוח אשכולות, כך ששוונות ערכי המדד בתוך האשכולות תהיה מינימלית ככל האפשר, ושוונות ערכי המדד בין האשכולות תהיה מקסימלית ככל האפשר.

ערכי המדד ליישובים בתוך המועצות האזוריות ולאזורים סטטיסטיים בתוך עיריות ומועצות מקומיות חושבו על פי המשקלות שהתקבלו מהעיבוד עבור הרשויות המקומיות. משקלות אלו הוכפלו בערכי המשתנים של היישובים ושל האזורים הסטטיסטיים המתוקננים לפי הממוצע וסטיית התקן של משתני הרשויות המקומיות. כתוצאה מכך, התקבלו עבור היישובים במועצות האזוריות ועבור האזורים הסטטיסטיים בעיריות ומועצות המקומיות ערכי מדד שהם בני השוואה עם ערכי המדד של הרשויות המקומיות.

ברשימת היישובים שמפרסמת הלמ"ס מנויים גם שבטים בדואים המוכרים במשרד הפנים כ"שבטים עצמאיים", שלמרות חלק מאוכלוסייתם מתגוררת מחוץ לגבולות יישובים מוכרים, וזאת הגם שאין מדובר ביישובים מוכרים (לפירוט מלא ראו סעיף 6 למבוא למערכת היישובים שמפרסמת הלמ"ס <https://www.cbs.gov.il/he/publications/doclib/2019/ishuvim/intro.pdf>). 25 מתוכם הם יישובי בדואים בדרום הארץ ו-3 יישובי בדואים בצפון. בשל הנסיבות, אין עבור יישובים אלה נתונים על המצב החברתי-כלכלי של תושביהם ומיקומם הפריפריאלי. אעפ"י כן, יישובים אלה תחומים גאוגרפית בנפות הפריפריאליות במפה הכללית, וכן הוכרו כבעלי עדיפות לאומית במסגרת שתי החלטות ממשלה לסייע לאוכלוסיית הבדואים בצפון ובדרום (החלטה מס' 1279 מיום ה-14 במרץ 2022 בעניין "תכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית כנגב 2022 – 2026 ותיקון החלטות ממשלה" והחלטה מס' 1488 מיום ה-17 במאי 2016 בעניין "תכנית ממשלתית להעצמה ולחיזוק כלכלי-חברתי של היישובים הבדואים בצפון לשנים 2016 – 2020" וכן בהחלטה מס' 550 מיום 24 באוקטובר 2021 בעניין "התוכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026") וזאת משיקולים הנוגעים למצבם הכלכלי חברתי ולצורך בצמצום פערים; שיוכה של האוכלוסייה הבדואית המתגוררת מחוץ לתחומי היישובים המוכרים היוותה הכרה בכך שמצבה החברתי-כלכלי דומה לזה של האוכלוסייה הבדואית המתגוררת ביישובים המוכרים. יתרה מכך, כל יישובי הבדואים המוכרים נכללים בפריפריה החברתית בהתאם לקריטריונים האמורים בפרק זה של ההחלטה. נוכח האמור, שבטי הבדואים שמחוץ לתחומי היישובים המוכרים, כפי שמפורטים במערכת היישובים של הלמ"ס, יוגדרו כישובים במפת הפריפריה החברתית וכן כישובים השייכים ליישובי הנפות הפריפריאליות במפה הכללית.

צוין כי הנתונים החברתיים-כלכליים פורסמו בנובמבר 2022 ומתייחסים לשנת 2019 והם הנתונים העדכניים ביותר הקיימים בפרסומי הלמ"ס.

דירוג דיפרנציאלי בתוך המפה

מפת הפריפריה החברתית נסמכת על הדירוג חברתי-כלכלי של הרשויות והאזורים הסטטיסטיים לפי פרסום הלמ"ס. אשכולות אלה משקפים מובחנות סטטיסטית המבטאת את השונות בין האשכולות. לכן מוצע לאפשר למשרדים, מאותם שיקולים על בסיסם נקבעה לכתחילה מפת הפריפריה החברתית, לבצע הבחנה מדורגת בין היישובים כך שככל שישוּב או אזור סטטיסטי נמצא באשכול נמוך יותר הוא יהיה בעדיפות גבוהה יותר.

אוכלוסיית המיעוטים במפה החברתית

במפה החברתית שיעור ניכר של אוכלוסייה שאינה יהודית. מניתוח נתוני הלמ"ס "קובץ יישובים" לשנת 2021, מתוך 4.6 מיליון תושבים הנכללים ביישובי מפת הפריפריה החברתית, כ-38% מוגדרים כמיעוטים (יישובי מיעוטים ויישובים מעורבים), ושיעור זה עומד על קצת פחות מפי שניים מחלקם היחסי באוכלוסייה. יתרה מזאת, הכנסת אשכול 5 מביאה להכללת רובה המוחלט של אוכלוסיית המיעוטים למפת הפריפריה החברתית. עם הצטרפותן של רשויות ויישובים עם 174,224 תושבים, ובחס טירה, כפר קרע, דאלית אל-כרמל, עספיא ועוד, עלה שיעור אוכלוסיית המיעוטים הנכללת במפה מ-87% ל-96.25% (1.76 מיליון תושבים). למעשה, יש 4 רשויות ויישוב אחד בתוך מועצה איזורית שהם בעלי אוכלוסיית מיעוט ואינם נכללים במפה זו.

שיקולי החוק, כפי שבאים לידי ביטוי בשימוש במדד הכלכלי-חברתי של הלמ"ס

למעשה, בהגדרת הפריפריה החברתית מובאים אפריורית השיקולים המצוינים בסעיף 151(ב)(2), חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור ורמת השירותים בו, ובסעיף 151(ב)(5) לחוק, הצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין יישובים או אזורים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות. המדד הכלכלי-חברתי מבטא בבירור את שיקול חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור, וכן את רמת השירותים הניתנים באותו אזור וכן את השיקול של צמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות, זאת הואיל והמדד הכלכלי-חברתי מבטא במרכיביו, בין היתר, פערים חברתיים וכלכליים בין קבוצות אוכלוסייה.

ג. אשכולות אזוריים

השיקול המרכזי בעידוד התאגדות מסוג אשכולות אזוריים הוא ההבנה שפיתוח כלכלי, צמצום פערים ושיפור רמת השירותים מחייבים ראייה אזורית, פיתוח כלכלי של רשות מקומית וצמצום הפערים בשירותים ובאפשרויות העמדות לרשות תושביה, נגזרים לא רק מן הרשות עצמה, אלא גם מהרשויות המקומיות המקיפות אותה ומהמשאבים האזוריים המשותפים העומדים לרשותן. בפרט, הקמה ופיתוח של מוקדי תעסוקה, תרבות, פנאי, ובריאות משרתים אוכלוסייה נרחבת, ולא רק את תושבי הרשות בה הם נמצאים, וגישה מרחבת מגדילה את פוטנציאל המיצוי של משאבים אלה.

הממשלה רואה באשכולות האזוריים אמצעי המאפשר ראייה רחבה של האינטרסים של התושבים והעסקים באזור על פני אינטרס מקומי צר, חלוקה הוגנת ויעילה יותר של המשאבים וכן מיצוי היתרון לגודל המגולם בשיתוף פעולה מסוג זה.

יצוין כי במסגרת הקמת אשכולות אזוריים, עומד משרד הפנים על קיומה של שונות בין הרשויות המקומיות הנכללות בתחום האשכול, כך שפעילותו כמקשה אחת יש בה כדי לצמצם פערים ולשפר באופן רוחבי את רמת השירותים לאוכלוסיות שונות.

כן יצוין כי שר הפנים רשאי, בכפוף להוראות חוק איגודי ערים, להקים אשכולות בכלל הארץ, כך שהנגישות לתיעדוף אשכולות ביחס ליישובים בודדים תעמוד לרשות כלל הרשויות בכלל מרחבי הארץ, שיאוגדו במסגרת אשכול אזורי, ולכן נקבע בהחלטה שאשכולות חדשים, ככל שיוקמו לאורך תקופת תוקפה של החלטה זו, יהיו זכאים לתיעדוף שיינתן לאשכולות אזוריים.

כן יובהר כי החטבות לאשכולות אזוריים יכול שיעשו על ידי הקצאה ייעודית לאשכולות בלבד או במקרים הרלוונטיים על ידי תיעדוף אשכולות ביחס לרשויות, לרבות במסגרות תחרותיות (קולות קוראים), כך שמצבה של רשות המגישה הצעה במסגרת אשכול יקבל תיעדוף על פני הגשת הצעה של אותה רשות שלא במסגרת פעילות משותפת של האשכול.

שיקולי החוק, כפי שבאים לידי ביטוי במודל זה:

ההכרה באשכולות אזוריים כבעלי עדיפות לאומית מבוססת על השיקולים המצוינים בסעיף 151(ב)(2) לחוק, חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור ורמת השירותים בו ובסעיף 151(ב)(5) לחוק, הצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין יישובים או אזורים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות. כאמור, במסגרת אישור ההכרה באשכולות אזוריים עומד משרד הפנים על קיומה של שונות בין הרשויות המקומיות הנכללות בתחום האשכול, כך שפעילותו כמקשה אחת יש בה כדי לצמצם פערים ולשפר באופן רוחבי את רמת השירותים לאוכלוסיות שונות. לפיכך, עצם הפעילות כמבנה של אשכול יש בה כדי לקדם את מטרת החוק שכן היא מייצרת הקצאה

לישובים ולרשויות עם מאפיינים שונים של סיווג חברתי כלכלי. התאגדות באשכולות אזוריים מיועדת לאפשר שיפור ברמת תשירותים לרשויות המצויות באשכול, שמצבן לכתחילה אינו אחת. מעבר לכך, הפעילות המוגברת הצפויה במודל הפעילות של אשכולות אזוריים היא אמצעי לצמצום פערים.

דברי הסבר

כללי

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: "חוק ההתייעלות הכלכלית"; "החוק") רשאית הממשלה להחליט בדבר מדיניות לקידום ולפיתוח אזורים או יישובים מסוימים, אשר יוגדרו כאזורי עדיפות לאומית. ביום 10.04.2022 אישרה הממשלה את החלטה מס' 1371, אשר הגדירה את הנפות הפריפריאליות, יישובים סמוכי גבול, יישובים צמודי גדר, יישובים חדשים ויישובים מאוימים באיו"ש, כפי הנדרת מונחים אלו באותה החלטה, כיישובים וכאזורים בעלי עדיפות לאומית (להלן: "החלטה 1371"). על בסיס החלטה 1371 המשרדים הנוגעים בדבר היו רשאים להעניק הטבות ותמריצים לאזורי עדיפות לאומית כמפורט בהחלטה זו.

תוקפה של החלטה 1371 נקצב במקור עד ליום 30 בספטמבר 2021. בהחלטה 1920 מיום 27.11.2022 האריכה הממשלה את תוקפה עד ליום 31 בדצמבר 2022, ובהחלטה 58 מיום 22.01.2023 האריכה הממשלה את תוקפה עד ליום 30 באפריל 2023. החלטת הממשלה מס' 477 מיום 10.04.2023 האריכה את תוקפה פעם נוספת עד ליום 31 ביולי 2023, על-מנת לאפשר את השלמת עבודת המטה בעניין תבחיני המפה, שבה החל משרד ראש הממשלה עוד בראשית 2023, ובה היו שותפים משרדים נוספים.

בהתאם לכך, מובאת להלן לאישור הממשלה הצעת החלטה בעניין הגדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית. תוקפה של החלטה זו ממועד אישורה בממשלה ועד ליום 28.2.2027. יודגש כי אין בהחלטה זו כדי לחייב את הממשלה או כל רשות מרשויות המדינה להעניק כל זכות או הטבה לאזורי העדיפות. כמו כן, יודגש כי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הממשלה ורשויותיה בעניין מתן עדיפות ליישובים ולאזורים הקבועים לפי כל החלטת עדיפות לאומית אחרת, הסדר או דין אחר, לרבות בהתאם לחוראות סעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל.

פריפריה חברתית

מפת הפריפריה החברתית נותנת מענה לצמצום פערים חברתיים כלכליים אשר להם השמעה על חיי האוכלוסייה המתגוררת באזור. בעוד המפה הכללית נותנת מענה לפערים הקיימים בגלל ריחוק גיאוגרפי ממרכז הפעילות הכלכלית והתרבותית בישראל, המצב הביטחוני באזור או ביישוב או היותו של היישוב חדש, מפת הפריפריה החברתית עונה על הצורך בצמצום פערים הקיימים באוכלוסייה, בין רשויות ובין אזורים בתוך הרשויות.

מפת הפריפריה החברתית נקבעה, כמפורט בפרק העדיפות הלאומית, על בסיס המדד החברתי-כלכלי של היישוב או האזור הסטטיסטי; הניתוח נערך עבור 255 רשויות מקומיות, מתוכן 201 עיריות ומועצות מקומיות ו-54 מועצות אזוריות, לפי המפה המוניציפלית המועדכנת לשנת 2019. אוכלוסיית המדד כוללת גם את רוב דיירי המוסדות, ואינה כוללת דיירי מוסדות סיעדיים, בתי סוהר וכדומה. כמו כן, חושב המדד עבור 995 יישובים בתוך המועצות האזוריות, לא כולל יישובים המונים פחות מ-120 תושבים וכן מקומות מחוץ ליישוב ו/או יישובים שחסרים עבורם חלק מהמשתנים. בנוסף, חושב המדד עבור 1,635 אזורים סטטיסטיים בתוך 81 עיריות ומועצות המקומיות בהן בוצע עיגון של אוכלוסיית 2019 לאזורים סטטיסטיים, מתוכם 79 יישובים יהודיים ומערבים ו-2 יישובים ערביים בלבד (נצרת ורהט). הסיבה לכך היא היעדר כתובות ביישובים ערביים ודרושים במקורות המנהליים.

יחד עם זאת, הדבר לא השפיע על רשימת יישובי המיעוטים במפת הפריפריה החברתית, שכן מלבד ארבע רשויות מקומיות וישוב אחד במועצה איזורית, כל הרשויות המקומיות שבהן מתגוררים מיעוטים מדורגים באשכולות 1-5 של הדירוג החברתי- כלכלי. עוד ייאמר כי אוכלוסייתן של שש הרשויות המקומיות כאמור קטנה משמעותית מהרף המינימלי הנדרש לחלוקה לאזורים סטטיסטיים, כך שגם קיומו של מערך כתובות בהן לא היה משנה את פני התמונה. כמו כן, לא בוצע אפיון של אזורים סטטיסטיים המונים פחות מ-120 תושבים ו/או אזורים סטטיסטיים שחסרים עבורם חלק מהמשתנים. המדד ליישובים בתוך המועצות האזוריות והמדד לאזורים סטטיסטיים בתוך העיריות והמועצות המקומיות הם בעלי השוואה למדד שחושב עבור הרשויות המקומיות.

המדד החברתי כלכלי מודד את חוזק האוכלוסייה ברשות המקומית, ביישוב בתחומי מועצה אזורית או באזור סטטיסטי, ומאפשר מתן הטבות לאוכלוסייה באשכולות נמוכים במדד, גם אם אינם נמצאים בפריפריה הגאוגרפית של ישראל.

נוסף על כך, הכללת האזורים הסטטיסטיים במפת הפריפריה החברתית מתייחסת גם לאוכלוסייה באזורים סטטיסטיים המדורגים באשכולות 1-4 הנמצאים ברשות המדורגת באשכול 5-7, באופן שיאפשר מתן הטבות באזורים אלו על מנת לצמצם פערים בין התושבים.

אחד המדדים המשקפים את הרמה החברתית-כלכלית של אוכלוסייה הוא המדד החברתי-כלכלי של הלמ"ס. מחקרים רבים מראים קשר בין המצב החברתי כלכלי של אוכלוסייה לבין מדדים אחרים בתחומי הבריאות, החינוך וההשכלה, הרווחה והביטחון האישי. תחומים אלה מושפעים ומשפיעים על התעסוקה, על יכולת ההשתכרות ועל החוזק הפיננסי של אדם. לכן, כיוון שבתחומים כגון אלה המודדים את מצבה של האוכלוסייה לבין המצב החברתי כלכלי מתקיים היוון חוזר, עולה הצורך להתייחס לחוזק התושבים הנמצאים בשוליים על מנת לצמצם את פערים החברתיים.

בחצעה הנוכחית מוצע לקבוע את הפריפריה החברתית על בסיס התבחין שעניינו המדד החברתי כלכלי של הלמ"ס, כמפורט בהצעה. מדד זה, על מרכיביו, **קשור בקשר ישיר והדוק לשיקולים שביסוד קביעת הפריפריה החברתית**, כמפורט בפרק העדיפות הלאומית של ההצעה.

יצוין כי במפת הפריפריה החברתית נכללו שבטי הבדואים שמחוץ ליישובי הבדואים המוכרים, שגם בעניינם אין נתוני למ"ס, וזאת כמפורט בפרק העדיפות הלאומית בהצעה. כך נעשה גם בהחלטות 3738 ו-1371.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

קידום הצמיחה כמשק וצמצום פערים חברתיים-כלכליים.

תקציב

לא רלוונטי. ההחלטה כשלעצמה אינה מקנה הטבות.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר העלייה והקליטה - תומך.

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים - תומכת.

השרה להגנת הסביבה - תומכת.

שר הבריאות - תומך.

שר ירושלים ומסורת ישראל - תומך.

שר הרווחה והביטחון החברתי – תומך.

שר העבודה – תומך.

יתר השרים שההצעה נוגעת למשרדיהם – עמדתם תובא בהמשך.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 477 מיום 30.04.2023
החלטת ממשלה מס' 58 מיום 22.01.2023
החלטת ממשלה מס' 1920 מיום 27.11.2022
החלטת ממשלה מס' 1371 מיום 10.04.2022
החלטת ממשלה מס' 419 מיום 12.09.2021
החלטת ממשלה מס' 3738 מיום 15.04.2018
החלטת ממשלה מס' 3182 מיום 24.11.2017
החלטת ממשלה מס' 2975 מיום 11.8.2017
החלטת ממשלה מס' 2155 מיום 11.12.2016
החלטת ממשלה מס' 1527 מיום 13.6.2016
החלטת ממשלה מס' 1453 מיום 15.5.2016
החלטת ממשלה מס' 1296 מיום 24.3.2016
החלטת ממשלה מס' 631 מיום 1.11.2015
החלטת ממשלה מס' 888 מיום 13.11.2013
החלטת ממשלה מס' 667 מיום 4.8.2013
החלטת ממשלה מס' 2474 מיום 25.11.2010
החלטת ממשלה מס' 1060 מיום 13.12.2009

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב

סיווגים

סיווג ראשי: 02הצהרתי.

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה

מגיש: ראש הממשלה

כ"ב אלול התשפ"ג
06 בספטמבר 2023

נספח א' – רשימת כלל היישובים במפת העדיפות הכללית

ספסל ישוב	שם יישוב	נמת כריפריאליות	מאויים	גבול סמוכי	יישוב "קדמי"	גדר צמודי	יישובים חדשים	כריפריאליות שאינה נבנת כריפריאליות
967	אבו גיווייעד (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
473	אבו סנאן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
935	אבו סריחאן (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
958	אבו עבדון (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1042	אבו עמאר (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
932	אבו עמרה (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1342	אבו קורינאת (יישוב)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
968	אבו קורינאת (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
966	אבו רובייעה (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
961	אבו רוקייק (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1375	אבו תטל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1275	אבטליון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1115	אביבים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2052	אביטל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1220	אבירים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1081	אבן מנחם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4011	אבני איתן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3793	אבני חפץ	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3786	אבנת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1311	אבשלום	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3759	אדורה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
113	אדירים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1068	אדמית	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4010	אודם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1046	אותד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1358	אום בטין	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1108	אומן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
31	אופקים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1294	אור הגנוז	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
67	אור חר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4013	אורטל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
403	אורים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1330	אחוזת ברק	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
785	אחיהוד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
965	אטרש (שכט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
338	איבים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
77	איילת השחר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
294	אילון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1126	אילות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
49	אילנייה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2600	אילת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט

סמל יישוב	שם יישוב	נפות מריפריאליות	מאוימים	סמולי גבול	יישוב "קדמי"	גדו צמודי	יישובים חדשים	מריפריאלי שאינו נפות מריפריאליות
3762	איתמר	א	ב	א	א	א	א	א
478	אכסאל	ב	א	א	א	א	א	א
4003	אל ירום	ב	א	ב	א	א	א	א
1359	אל סייד	ב	א	א	א	א	א	א
330	אלומות	ב	א	ב	א	א	א	א
1182	אלון הנגיל	ב	א	א	א	א	א	א
3579	אלון מורה	א	ב	א	א	א	א	ב
429	אלוני אבא	ב	א	א	א	א	א	א
4017	אלוני הבשן	ב	א	ב	ב	ב	א	א
285	אלונים	ב	א	א	א	א	א	א
4002	אליעד	ב	א	ב	א	א	א	א
1365	אליאב	א	א	א	א	א	ט	ב
1248	אליפז	ב	א	ב	ב	א	א	א
730	אליפלט	ב	א	א	א	א	א	א
682	אליקים	ב	א	א	א	א	א	א
1125	אלמגור	ב	א	א	א	א	א	א
3556	אלטנו	א	ב	א	א	א	א	ט
603	אלקוש	ב	א	ב	ב	א	א	א
1064	אמירים	ב	א	א	א	א	א	א
1253	אמנון	ב	א	א	א	א	א	א
4012	אניעם	ב	א	א	א	א	א	א
960	אסד (שכט)	ב	א	א	א	א	א	א
3754	אספר/מיצד	א	ב	א	א	א	א	ט
529	אעבלין	ב	א	א	א	א	א	א
963	אעצם (שכט)	ב	א	א	א	א	א	א
959	אפיניש (שכט)	ב	א	א	א	א	א	א
4301	אפיק	ב	א	ב	א	א	א	א
176	אפיקים	ב	א	ב	ב	א	א	א
313	אפק	ב	א	א	א	א	א	א
701	ארבל	ב	א	א	א	א	א	א
3598	ארנמן	א	ב	ב	ב	א	א	ב
714	ארו	א	א	ב	ב	ב	א	א
3570	אריאל	א	ב	א	א	א	א	א
71	אשכול	ב	א	א	א	א	א	א
1276	אשכל	ב	א	א	א	א	א	א
199	אשדות יעקב (איחוד)	ב	א	ב	ט	א	א	א
188	אשדות יעקב (מאוחד)	ב	א	ב	ב	א	א	א
1188	אשור	ב	א	א	א	א	א	א
3722	אשכולות	א	ב	א	א	א	א	ט
2021	אשל חנשיא	ב	א	א	א	א	א	א
1152	אשלים	ב	א	א	א	א	א	א
1256	אשרת	ב	א	א	א	א	א	א
21	באר אורה	ב	א	ב	ב	א	א	א
1278	באר טילכח	ב	א	ב	ב	א	א	א
9000	באר שבע	ב	א	א	א	א	א	א
399	באר	ב	א	ב	א	א	א	א

סמל ישוב	שם יישוב	נמתי פריפריאליות	מאוימים	סמולי גבול	יישוב "קדמי"	גדו צמודי	יישובים חדשים	פריפריאליות שאינו נמתי הפריפריאליות
559	בוסתן הנליל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
482	בויעייה-נווידאת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4001	בוקעאתא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
762	בטחה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
998	ביר אל-מכסור	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1348	ביר הדאני	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
368	בירייה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3574	בית אל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
95	בית אלפא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
480	בית גן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
723	בית הגדי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
322	בית הלל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
572	בית העמק	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3645	בית הערבה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
242	בית השיטה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
353	בית זיר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
143	בית זרע	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
265	בית יוסף	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
430	בית לחם הנלילית	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
598	בית קסא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
365	בית קשת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1162	בית ריסון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
9200	בית שאן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
248	בית שערם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
94	בלפוריה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
712	בן עמי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1368	בני דקלים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4015	בני יהודה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1363	בני נצרים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
944	בסמת טבעון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
483	בענה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
589	בצת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3612	בקעת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1191	בר יוחאי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3744	ברוכין	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2060	ברוש	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3710	ברכה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
667	ברעם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
141	ברק	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3794	בת עין	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1292	גדידה-מכר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
485	גולת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
976	גיסאביב (שבט)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
487	גיש (גוש חלב)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
352	גבולת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט

שפול ישוב	שם יישוב	נפת פריסריאליות	מאיימים	ספוכי נבול	יישוב "קדמי"	צמודי נדר	יישובים חדשים	פריסריאלי שאינו נסות פריסריאליות
424	גבים	א	א	ב	ב	א	א	א
86	נבע	ב	א	א	א	א	א	א
3763	נבע בנימין	א	ב	א	א	א	א	א
1014	נבעולים	ב	א	א	א	א	א	א
1344	נבעות בר	ב	א	א	א	א	א	א
1293	נבעת אבני	ב	א	א	א	א	א	א
1288	נבעת אלה	ב	א	א	א	א	א	א
4021	נבעת יואב	ב	א	ב	א	א	א	א
703	נבעת עז	ב	א	א	א	א	א	א
342	נבעים	א	א	ב	א	א	א	א
133	נבת	ב	א	א	א	א	א	א
35	נדות	ב	א	א	א	א	א	א
145	נדיש	ב	א	א	א	א	א	א
442	נדעונה	ב	א	א	א	א	א	א
852	נוגן	ב	א	א	א	א	א	א
755	נורן	ב	א	ב	ב	א	א	א
1219	נורנות הגליל	ב	א	ב	ב	א	א	א
457	נוית	ב	א	א	א	א	א	א
1204	נילון	ב	א	א	א	א	א	א
736	נילת	ב	א	א	א	א	א	א
262	ניטסר	ב	א	א	א	א	א	א
92	נינונר	ב	א	א	א	א	א	א
1206	ניתה	ב	א	א	א	א	א	א
3613	ניתית	א	א	ב	א	א	א	א
3606	נינגל	א	א	ב	א	א	א	א
369	נילעד אבן יתחקן	ב	א	א	א	א	א	א
1274	ני נר	ב	א	א	א	א	א	א
463	ניחון	ב	א	ב	א	א	א	א
1129	נירפית	ב	א	ב	ב	א	א	א
4022	נישור	ב	א	ב	א	א	א	א
305	נישר	ב	א	ב	א	א	א	א
574	נישר הוי	ב	א	ב	א	א	א	א
146	דבורה	ב	א	א	א	א	א	א
489	דבורייה	ב	א	א	א	א	א	א
849	דבירה	ב	א	א	א	א	א	א
407	דכות	ב	א	א	א	א	א	א
62	דגניה א'	ב	א	ב	א	א	א	א
79	דגניה ב'	ב	א	ב	ב	א	א	א
1067	דב"ב	ב	א	ב	ב	א	א	א
3747	דולב	א	א	ב	א	א	א	א
536	דורות	א	א	ב	א	א	א	א
475	דחי	ב	א	א	א	א	א	א
490	דייר אל-אסד	ב	א	א	א	א	א	א
492	דייר חמא	ב	א	א	א	א	א	א
2200	דיסונה	ב	א	א	א	א	א	א
2063	דישון	ב	א	ב	ב	א	א	א

סמל יישוב	שם יישוב	נפת מריפריאליות	מאיימים	סמולי נבול	יישוב "קדמי"	גדר צמודי	יישובים חדשים	פריפריאלי שאינו נמנות הפריפריאליות
300	דליות	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
431	דלתון	ט	ל	ט	ל	ל	ל	ל
1317	דמוידה	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
303	דן	ט	ל	ט	ט	ל	ל	ל
302	דפנה	ט	ל	ט	ט	ט	ל	ל
1241	דקל	ט	ל	ט	ל	ל	ל	ל
1349	דריגאת	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
702	האון	ט	ל	ט	ל	ל	ל	ל
356	הנושרים	ט	ל	ט	ט	ל	ל	ל
1322	הנדיות	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1169	הואשלה (שבט)	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
956	הווייל (שבט)	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1186	הושעיה	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
250	הוורע	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
307	הזורעים	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
684	היונג	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
-	היישוב היהודי בחברון	ל	ט	ל	ל	ל	ל	ל
1208	הילה	ט	ל	ט	ל	ל	ל	ל
677	הסוללים	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1261	הר עמשא	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1249	הרדוף	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1203	הררית	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
3639	ורד ריחו	ל	ט	ל	ל	ל	ל	ט
2742	זבארגה (שבט)	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
584	זיקים	ל	ל	ט	ט	ל	ל	ל
1065	זמרת	ט	ל	ט	ל	ל	ל	ל
2064	זרעה	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
973	זרזיר	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
986	חואלד (שבט)	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1110	חבר	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
3764	חני	ל	ט	ל	ל	ל	ל	ט
4026	חד-נט	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
948	חוגייראת (דיחורת) (שבט)	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1239	חולית	ט	ל	ט	ט	ט	ל	ל
253	חולתה	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
662	חוסן	ט	ל	ט	ל	ל	ל	ל
1332	חוסנייה	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
374	חוקוק	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1303	חורה	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
496	חורפיש	ט	ל	ט	ט	ל	ל	ל
1047	חזון	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל
3643	חיגית	ל	ט	ל	ל	ל	ל	ל
טרם נקבע	חירן	ל	ל	ל	ל	ל	ט	ל
1272	חלוץ	ט	ל	ל	ל	ל	ל	ל

סמל ישוב	שם יישוב	נפות פריפריאליות	מאוימים	סמולי נבול	יישוב "קדמי"	צמודי גדר	יישובים חדשים	פריפריאליות שאינו נפות פריפריאליות
993	חסאם	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
343	חמדוה	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
3646	חסדת	ל	כ	כ	כ	ל	ל	כ
3609	חברה	ל	כ	ל	ל	ל	ל	כ
280	חניתה	כ	ל	כ	כ	כ	ל	ל
1257	חנתון	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
4005	חספין	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
90	חפצי-בה	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
13	חצבה	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
2034	חצור הנלילית	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
397	חצרים	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
3717	חרמש	ל	כ	ל	ל	ל	ל	ל
1209	חרשים	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
6700	טבריה	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
962	טובא-זגרייה	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
498	טורטין	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
497	טיובה (בעמק)	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
268	סירת צבי	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
1181	טל-אל	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1177	טללים	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
3788	טלמון	ל	כ	ל	ל	ל	ל	ל
8900	טמרה	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
547	טמרה (זרמאל)	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
3743	טנא (שטרים)	ל	כ	ל	ל	ל	ל	כ
1214	טפחות	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1295	יאנוח-גית	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1232	יבול	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
46	יבאל	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
358	יד מרדכי	ל	כ	כ	כ	ל	ל	ל
1158	יהל	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
2009	יובל	כ	ל	כ	כ	כ	ל	ל
1226	יובלים	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1112	יודפת	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
4007	יונתן	כ	ל	כ	ל	ל	ל	ל
803	יושיכיה	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
452	יזרמאל	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
409	יחיעם	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
866	יסבתה	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
3607	ויטי"ב	ל	כ	כ	כ	ל	ל	כ
811	יכיני	ל	כ	כ	כ	ל	ל	ל
29	יסוד המעלה	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
575	יסעור	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1138	יעד	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
1117	יעל	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל
795	יטרה	כ	ל	כ	כ	ל	ל	ל
499	יפיץ	כ	ל	ל	ל	ל	ל	ל

סמל ישוב	שם יישוב	נפות פרויקטיות	מאוימים	ספוכי גבול	"קדמי" יישוב	גדר צמוד	יישובים חדשים	פרויקטיות שאינן נפות פרויקטיות
3566	יפית	א	ט	ט	א	א	א	ט
134	יפעת	ט	א	א	א	א	א	א
453	יפתח	ט	א	ט	ט	ט	א	א
3749	יצהר	א	ט	א	א	א	א	א
3647	יקיר	א	ט	א	א	א	א	א
241	יקנעם (מושבנה)	ט	א	א	א	א	א	א
240	יקנעם עלית	ט	א	א	א	א	א	א
623	יראון	ט	א	ט	ט	ט	א	א
2026	ירדנה	ט	א	ט	א	א	א	א
831	ירוחם	ט	א	א	א	א	א	א
502	ירכא	ט	א	א	א	א	א	א
916	ישע	ט	א	ט	א	א	א	א
1227	יתד	ט	א	ט	א	א	א	א
504	כאבול	ט	א	א	א	א	א	א
505	כאוכב אבו אל-חינא	ט	א	א	א	א	א	א
576	כברי	ט	א	ט	א	א	א	א
371	כדור	ט	א	א	א	א	א	א
1338	כדיתח	ט	א	ט	א	א	א	א
3564	כוכב השחר	א	ט	א	א	א	א	ט
3779	כוכב יעקב	א	ט	א	א	א	א	א
1252	כוריים	ט	א	א	א	א	א	א
1210	כחל	ט	א	א	א	א	א	א
1367	כחלה	ט	א	א	א	א	א	א
840	כיסופים	ט	א	ט	ט	ט	א	א
1153	כישור	ט	א	א	א	א	א	א
1183	כליל	ט	א	א	א	א	א	א
1229	כלנית	ט	א	א	א	א	א	א
1331	כמאנה	ט	א	א	א	א	א	א
1291	כסהין	ט	א	ט	א	א	א	א
1201	כסוף	ט	א	א	א	א	א	א
4028	כנף	ט	א	א	א	א	א	א
63	כנרת (מושבנה)	ט	א	ט	א	א	א	א
57	כנרת (קבוצה)	ט	א	ט	א	א	א	א
1059	כסיפה	ט	א	א	א	א	א	א
1296	כסרא-סמיע	ט	א	ט	א	א	א	א
978	כעביה-טכאש-תניאגרה	ט	א	א	א	א	א	א
357	כפר בלום	ט	א	ט	א	א	א	א
132	כפר ברך	ט	א	א	א	א	א	א
106	כפר גזעון	ט	א	א	א	א	א	א
76	כפר גלעד	ט	א	ט	ט	ט	א	א
192	כפר החורש	ט	א	א	א	א	א	א
443	כפר הנשיא	ט	א	א	א	א	א	א
1263	כפר ורדים	ט	א	א	א	א	א	א
786	כפר זיתים	ט	א	א	א	א	א	א
609	כפר חשן	ט	א	ט	א	א	א	א

סמל ישוב	שם יישוב	נפת פריפריאליות	מאוימים	סמולי גבול	יישוב "יקדמי"	צמודי נדר	יישובים חדשים	פריפריאליות שאינה נכנסת הפריפריאליות
255	כפר ח'טים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1297	כפר חנייה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4004	כפר חרוב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
507	כפר יאסיר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
140	כפר יהושע	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
85	כפר יחזקאל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
508	כפר כנא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
509	כפר כנא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1095	כפר מיסון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
510	כפר סנדא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
297	כפר מסריק	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
512	כפר סצר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
345	כפר סאלו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
845	כפר עזה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
388	כפר קיש	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
579	כפר ראש הנקרה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1130	כפר רוזנאלד (זרעית)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
295	כפר יופין	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
605	כפר שמאי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
47	כפר תבור	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3572	כפר תמרה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1285	כרכוס	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
664	כרם בן זמרה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1085	כרם שלום	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3766	כרמי צור	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1374	כרמי קטיף	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1139	כרמיאל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
768	כרמייה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1198	כרמים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3656	כרמל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1207	לבון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
585	לביא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1230	לבנים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2023	לחב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
380	להבות הבשן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1271	להבים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
595	לוחמי הגיטאות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1171	ליטם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1255	לוטן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
674	לימון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1173	למידות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1060	לקיה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3569	מבוא דותן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4204	מבוא חמה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3825	מבואות זריחו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט

סמל ישוב	שם יישוב	נפות מדינת ישראל	מאזניים	סמל גבול	יישוב "קדמי"	צמוד גדר	יישובים חדשים	מדינת ישראל שאינו נפות המדינת ישראל
1080	מבועים	נ	א	א	א	א	א	א
829	מבטחים	נ	א	ב	א	א	א	א
516	מנדל אל-כרום	נ	א	א	א	א	א	א
4201	מנדל שמס	נ	א	ב	ב	ב	א	א
481	מנאר	נ	א	א	א	א	א	א
65	מנדל	נ	א	א	א	א	א	א
874	מנדל העמק	נ	א	א	א	א	א	א
3561	מנדל עוז	א	ט	א	א	א	א	א
3751	מנדלים	א	ט	א	א	א	א	א
586	מנידו	נ	א	א	א	א	א	א
695	מגן	נ	א	ב	א	א	א	א
1155	מגן שאול	ב	א	א	א	א	א	א
2029	מדרן עוז	נ	א	א	א	א	א	א
1140	מדרשת בן גוריון	נ	א	א	א	א	א	א
269	מוכרת	נ	א	א	א	א	א	א
635	מוקיבלה	נ	א	א	א	א	א	א
1163	מורן	נ	א	א	א	א	א	א
1178	מורשת	נ	א	א	א	א	א	א
104	מזרע	נ	א	א	א	א	א	א
517	מזרעה	נ	א	א	א	א	א	א
3599	מחולה	א	ט	ב	ב	ב	א	ב
1196	מחנה יתיר	נ	א	א	א	א	א	א
508	מחניים	נ	א	א	א	א	א	א
43	מטולה	נ	א	ב	ב	ב	א	א
1128	מי עמי	א	ט	א	א	א	א	א
2054	מיטב	נ	א	א	א	א	א	א
4019	מיצר	נ	א	ב	ב	ב	א	א
1282	מירב	נ	א	א	א	א	א	א
607	מירון	נ	א	ב	א	א	א	א
1268	מיתר	ט	א	א	א	א	א	א
3614	מכורה	א	ט	א	א	א	א	ב
1343	מכחל	ט	א	א	א	א	א	א
1202	מכמים	נ	א	א	א	א	א	א
164	מלאה	נ	א	א	א	א	א	א
2044	מלילות	נ	א	א	א	א	א	א
596	מלכיה	נ	א	ב	ב	ב	א	א
1154	מלכישוע	נ	א	א	א	א	א	א
1174	מטף	נ	א	א	א	א	א	א
1205	מנות	נ	א	ב	א	א	א	א
48	מנחםיה	ט	א	ב	ב	ב	א	א
347	מנה	נ	א	ב	ב	ב	א	א
994	מנשיית זבדה	נ	א	א	א	א	א	א
1258	מוסד	נ	א	א	א	א	א	א
263	מוסדה	נ	א	ב	א	א	א	א
298	מסילות	נ	א	א	א	א	א	א

סמל ישוב	שם יישוב	נמת פריפראליות	מאוימים	סמולי נבול	יישוב "יקדים"	צמודי גדר	יישובים חדשים	פריפראליות שאינו נמות הפריפראליות
748	מסלול	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4203	מסעדה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
939	מסעדין אל-עזאומה (שבת)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1082	מעלים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
678	מעון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
272	מעון חיים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3657	מעון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
570	מעונה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
416	מעין ברוך	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
518	מעיליא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3608	מעלה אמרים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1127	מעלה גלביע	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4008	מעלה גמלא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3752	מעלה לבונה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3651	מעלה מכמש	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3653	מעלה עמוס	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1063	מעלות-תרשיחא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
668	מפלסים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3745	מצדות יהודה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
325	מצובה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
58	מצפה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1222	מצפה אכוייב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1370	מצפה אילן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3576	מצפה יריחו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1190	מצפה נטופה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
99	מצפה רמון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3610	מצפה שלם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
843	מרגליות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4101	מרום נוילן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1340	מרחב עם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
97	מרחביה (מושב)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
66	מרחביה (קיבוץ)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
421	משאבי שדה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
378	משגב עם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
520	משהד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3605	משואה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3785	משכיות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
732	משמר הירדן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
395	משמר הגב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
130	משמר העמק	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1184	מתת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4551	מאות נוילן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1124	מאות הכיכר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט

סמל ישוב	שם יישוב	נפת מריפריאליות	סאוימים	סמולי גבול	יישוב "קדמי"	צמודי גדר	יישובים חדשים	מריפריאלי שאינו בנפות המריפריאלייות
408	נאות מרדכי	ט	לא	ט	לא	לא	לא	לא
1197	נאות סמדר	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
524	נאערה	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
396	נבטים	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
3724	נבחות	לא	ט	לא	לא	לא	לא	ט
80	נחלל	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
9100	נהרייה	ט	לא	ט	לא	לא	לא	לא
4304	נוב	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
1366	נוח	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
590	נווה אגור	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
4303	נווה אסיר"ב	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
296	נווה איתן	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
1057	נווה זוהר	ט	לא	ט	לא	לא	לא	לא
1334	נווה זיו	ט	לא	ט	לא	לא	לא	לא
1279	נווה חרין	ט	לא	ט	לא	לא	לא	לא
3573	נווה צוף	לא	ט	לא	לא	לא	לא	לא
1061	נוף הגליל	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
3790	נופים	לא	ט	לא	לא	לא	לא	לא
3726	נוקדים	לא	ט	לא	לא	לא	לא	לא
833	נורית	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
844	נחל עז	לא	לא	ט	ט	ט	לא	ט
3767	נחליאל	לא	ט	לא	לא	לא	לא	לא
522	נוף	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1147	נוטעה	ט	לא	ט	ט	ט	לא	לא
4014	נוסר	ט	לא	ט	לא	לא	לא	לא
1369	נוט	לא	לא	לא	לא	לא	לא	ט
523	נין	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
3655	נילוי	לא	ט	לא	לא	לא	לא	לא
1195	ניצנה (קהילת חיתוך)	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
1280	ניצני סיני	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
256	ניר דוד (תל עמל)	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
165	ניר יפה	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
402	ניר יצחק	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
2047	ניר משה	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
69	ניר עז	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
348	ניר עס	לא	לא	ט	ט	ט	לא	לא
2048	ניר עקיבא	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
602	נירים	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
4035	נירוד	ט	לא	ט	ט	לא	לא	לא
1143	נס עמים	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
3787	נעלה	לא	ט	לא	לא	לא	לא	לא
3713	נעמייה	לא	ט	ט	ט	לא	לא	ט
3620	נען	לא	ט	ט	לא	לא	לא	ט
1041	נבאצרה (נכנ)	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא
7300	נצרת	ט	לא	לא	לא	לא	לא	לא

סמל ישוב	שם יישוב	נמתי פריפריאליות	מאוימים	סמולי גבול	יישוב "קדמי"	צמודי גדר	יישובים חדשים	פריפריאלית שאינו נמתי הפריפריאליות
3555	נתיב הגדוד	לא	כן	לא	לא	לא	לא	כן
1242	נתיב העשרה	לא	לא	כן	כן	כן	לא	לא
792	נתיב השיריה	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
246	נתיבות	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
525	סאניר	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
578	טאסא	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
942	סואעד (חמריית)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
989	סואעד (כמאנה) (שבט)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
526	סולם	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
3756	סוסייה	לא	כן	לא	לא	לא	לא	כן
1238	סופה	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
7500	סחינון	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1170	סייד (שבט)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1245	סלמה	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1156	סטר	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
3777	סנסנה	לא	לא	לא	לא	לא	לא	כן
419	סער	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
1360	סעה	כן	לא	לא	לא	לא	כן	לא
454	סער	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
1176	ספיר	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
4501	עגיר	כן	לא	כן	כן	כן	לא	לא
892	עבדון	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
376	עברון	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1199	עדי	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
528	עווייר	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
666	עוסר	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
957	עוקבי (גו) עוקבה (שבט)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
328	עוזו	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
969	עטאונה (שבט)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
3658	עטרות	לא	כן	לא	לא	לא	לא	לא
1175	עידן	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
530	עיילבון	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
511	עילוט	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
546	עין אל-אסד	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
273	עין גב	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
2042	עין גדי	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
436	עין דוד	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1240	עין הבשור	כן	לא	כן	לא	לא	לא	לא
289	עין המפרץ	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
383	עין הנצי"ב	כן	לא	כן	לא	לא	לא	לא
367	עין העמק	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
270	עין השופט	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
676	עין השלושה	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא
4503	עין יזון	כן	לא	כן	כן	לא	לא	לא

קסול ישוב	שם יישוב	נפות פריפריאליות	מאזמים	ססוכי נבול	יישוב "קדמי"	צמודי נר	יישובים חדשים	פריפריאלי שאינו נגמול הקריפריאליות
1053	עין חצבה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
89	עין חרוד (איתוד)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
82	עין חרוד (מאורד)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
806	עין יתב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
813	עין יעקב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
532	עין מאהל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4502	עין קניא	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1251	עין תמר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
7600	עכו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1146	עלומים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3765	עלי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3727	עלי וחב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
688	עלמה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1212	עמוקה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3824	עמיחי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
385	עמיד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
318	עמישו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
319	עמיר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3660	עמואל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
708	עמקה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3712	ענב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
7700	עפולה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3617	עפרה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
917	עצמון שגב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
531	עראבה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1246	עראמשהי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1335	ערב אל נעים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2560	ערד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1192	ערעה-נגב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3748	עתיאל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1151	טארן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3768	פדואל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
750	פדזיים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1104	פרייה - כפר עבודה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1105	פרייה - נוה עובד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1313	פרייה עילית	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
749	פטיש	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1185	פלד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3723	פזי חבר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3659	פסגות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
535	פסוטה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2059	פנמי תשיז	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3615	פצאל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
536	פקיעין (בוקיעת)	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט

סמל יישוב	שם יישוב	נפות פריסריאליות	מתיימים	סמול נבול	יישוב "קדמי"	צמודי גור	יישובים חדשים	פריסריאליות שאינו ננסות הפריסריאליות
281	מקועין חדשה	נ	א	נ	א	א	א	א
599	פרוד	נ	א	א	א	א	א	א
2053	פרוון	נ	א	א	א	א	א	א
1231	פריגן	נ	א	נ	א	א	א	א
413	צאלים	נ	א	א	א	א	א	א
1180	צביה	נ	א	א	א	א	א	א
1213	צבעון	נ	א	נ	נ	א	א	א
1136	צוחר	נ	א	א	א	א	א	א
1150	צופר	נ	א	נ	נ	א	א	א
1262	צוקים	נ	א	נ	נ	א	א	א
774	צוריאל	נ	א	נ	א	א	א	א
1221	צורית	נ	א	א	א	א	א	א
613	ציסרי	נ	א	א	א	א	א	א
636	צנדלה	נ	א	א	א	א	א	א
8000	צפת	נ	א	א	א	א	א	א
1234	קבועה (שבט)	נ	א	א	א	א	א	א
3557	קדומים	א	נ	א	א	א	א	א
4025	קדמת צבי	נ	א	א	א	א	א	א
1211	קדרים	נ	א	א	א	א	א	א
964	קרדייראת א-צאנע (שבט)	נ	א	א	א	א	א	א
972	קוואעין (שבט)	נ	א	א	א	א	א	א
1179	קורנית	נ	א	א	א	א	א	א
1052	קסורה	נ	א	נ	נ	א	א	א
414	קלחים	נ	א	א	א	א	א	א
3601	קליה	א	נ	נ	א	א	א	נ
4024	קלע	נ	א	א	א	א	א	א
1347	קצר א-סר	נ	א	א	א	א	א	א
4100	קצרין	נ	א	א	א	א	א	א
3611	קריית ארכע	א	נ	א	א	א	א	נ
3746	קריית נטפים	א	נ	א	א	א	א	א
2800	קריית שמונה	נ	א	נ	נ	א	א	א
3640	קרני שומרון	א	נ	א	א	א	א	א
4006	קשת	נ	א	נ	א	א	א	א
543	ראמה	נ	א	א	א	א	א	א
1334	ראס אל-עין	נ	א	א	א	א	א	א
26	ראש פינה	נ	א	א	א	א	א	א
3795	רבבה	א	נ	א	א	א	א	א
354	רביבים	נ	א	א	א	א	א	א
1225	רביד	נ	א	א	א	א	א	א
390	רנבה	נ	א	א	א	א	א	א
1161	רחט	נ	א	א	א	א	א	א
2016	רוויה	נ	א	א	א	א	א	א
1341	רוח מדבר	נ	א	א	א	א	א	א
362	רוחמה	א	נ	א	א	א	א	נ
539	רוסאנה	נ	א	א	א	א	א	א

סמל ישוב	שם יישוב	נפות פריפריאליות	מאוימים	סמולי נבול	יישוב "יקדמי"	צמודי נדר	יישובים חדשים	פריפריאלי שאינו בנות הפריפריאליות
997	רומת הייב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3619	רועי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3782	רותם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
854	רזוב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3822	רחלים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
540	ריחאנייה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3568	ריחן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
542	רינה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3565	רימונים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1069	רם-און	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4702	רמות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
445	רמות מנשה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
372	רמות נפתלי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
135	רמת דוד	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
335	רמת השופט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
טרים נקבע	רמת טרמפ	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
122	רמת ישי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
4701	רמת מגשימים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
339	רמת צבי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
789	רנו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
713	רעים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1228	רקפת	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
437	רשפים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1260	רתמים	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
324	שאר ישוב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1377	שבי דרום	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
282	שבי ציון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3571	שבי שומרון	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
913	שבלי - אדם אל-גנם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1286	שגב-שלום	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
721	שדה אילן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
304	שדה אליהו	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
861	שדה אליעזר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
885	שדה בוקר	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
142	שדה יעקב	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
259	שדה נחום	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
329	שדה נחמיה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1058	שדה ניצן	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2049	שדה צבי	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1223	שדי אברהם	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
2037	שדי תרומות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
306	שדמות דבורה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
3578	שדמות מחולה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
1031	שדרות	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
761	שזנה	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
394	שוכל	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט

סמל יישוב	שם יישוב	נפת סריסריאליות	מאיימים	סטוכי נבול	יישוב "קדמי"	צמודי גזו	יישובים חדשים	סריסריאליות שאינו נמפת סריסריאליות
614	שומרה	ט	א	ט	ט	ט	א	א
1245	שומרייה	ט	א	א	א	א	א	א
415	שוקדה	ט	א	ט	א	א	א	א
1235	שורשים	ט	א	א	א	א	א	א
527	שזר	ט	א	א	א	א	א	א
1246	שחרות	ט	א	א	א	א	א	א
865	שיבולים	ט	א	א	א	א	א	א
1378	שיוף	ט	א	א	א	א	ט	א
1267	שיטים	ט	א	א	א	א	א	א
658	שייח' דנון	ט	א	א	א	א	א	א
3641	שילה	א	ט	א	א	א	א	א
1160	שכניה	ט	א	א	א	א	א	א
1373	שלוה במדבר	ט	א	א	א	א	א	א
439	שלוחת	ט	א	א	א	א	א	א
812	שלמי	ט	א	ט	ט	ט	א	א
1364	שלמית	ט	א	ט	ט	א	א	א
366	שמיר	ט	א	ט	א	א	א	א
3784	שמה	א	ט	א	א	א	א	ט
432	שמרת	ט	א	א	א	א	א	א
1337	שמשת	ט	א	א	א	א	א	א
1287	שני	ט	א	א	א	א	א	א
1132	שניר	ט	א	ט	ט	א	א	א
538	שעב	ט	א	א	א	א	א	א
4009	שעל	ט	א	א	א	א	א	א
264	שער הנולך	ט	א	ט	א	א	א	א
846	שפר	ט	א	א	א	א	א	א
8800	שפרעם	ט	א	א	א	א	א	א
3649	שקד	א	ט	א	א	א	א	א
1233	שקף	א	א	א	א	א	א	ט
292	שחנה	ט	א	א	א	א	א	א
126	שריד	ט	א	א	א	א	א	א
398	שרשרת	ט	א	א	א	א	א	א
1045	שתולה	ט	א	ט	ט	ט	א	א
2062	תאשור	ט	א	א	א	א	א	א
2061	תדהר	ט	א	א	א	א	א	א
1172	תובל	ט	א	א	א	א	א	א
3558	תומר	א	ט	א	א	א	א	ט
1083	תושייה	ט	א	ט	א	א	א	א
84	תל יוסף	ט	א	א	א	א	א	א
103	תל עדשים	ט	א	א	א	א	א	א
719	תל קציר	ט	א	ט	ט	ט	א	א
1054	תל שבע	ט	א	א	א	א	א	א
1283	תל תאומים	ט	א	ט	א	א	א	א
3719	תלם	א	ט	א	א	א	א	ט
1051	תלמי אליהו	ט	א	א	א	א	א	א
2050	תלמי ביליו	ט	א	א	א	א	א	א

סמל יישוב	שם יישוב	מחוז	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול
מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול	מסלול
1237	תלמי יוסף	כן	לא	ט	לא	לא	לא	לא
3294	תכרת	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
709	תפרח	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
665	תקומה	כן	לא	ט	לא	לא	לא	לא
3563	תקוע	לא	כן	לא	לא	לא	לא	לא
970	תראבוק מ- באפע (שבת)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא
1346	תרדקי מ-מאנע (יושוב)	כן	לא	לא	לא	לא	לא	לא

נספח ב' – יישובים מאוימים

שם יישוב	סמל יישוב
אבני חפץ	3793
אבנת	3786
אדורה	3759
איתמר	3762
אלון מורה	3579
אלמוג	3556
אספר/מיצד	3754
ארנמן	3598
אריאל	3570
אשכולות	3722
בית אל	3574
בית הערבה	3645
בקעות	3612
ברוכין	3744
ברכה	3710
בת עין	3794
גבע בנימין	3763
גיתית	3613
גלגל	3606
דולב	3747
היישוב היהודי בחברון	-
ורד יריחו	3639
חגי	3764
חינגית	3643
חמדת	3646
חסרה	3609
חרמש	3717
טלמון	3788
טנא (עומרים)	3743
ייטי"ב	3607
יפית	3566
יצחק	3749
יקיר	3647
כוכב השחר	3564
כוכב יעקב	3779
כפר תפוח	3572
כרמי צור	3766
כרמל	3656
מבוא דותן	3569
מבואות יריחו	3825
מגדל עוז	3561
מנדלים	3751
מחולה	3599
מי עמי	1128
מכורה	3614

שם יישוב	סמל יישוב
מעון	3657
מעלה אמרים	3608
מעלה לבונה	3752
מעלה מכמש	3651
מעלה עמוס	3653
מצדות יהודה	3745
מצפה יריחו	3576
מצפה שלם	3610
משואח	3605
משכיות	3785
ננוחות	3724
נווה צוף	3573
נופים	3790
נוקדים	3726
נחליאל	3767
נול"י	3655
נעלה	3787
נעמי"ה	3713
נערן	3620
נתיב הגדוד	3555
סוסייה	3756
עטרות	3658
עלי	3765
עלי זהב	3727
עמיחי	3824
עמנואל	3660
ענב	3712
עפרה	3617
עתניאל	3748
פדואל	3768
פני חבר	3723
פסגות	3659
פצאל	3615
קדומים	3557
קריית ארבע	3611
קריית נטפים	3746
קרני שומרון	3640
רבבה	3795
רועי	3619
רותם	3782
רחלים	3822
ריחן	3568
רימונים	3565
שבי שומרון	3571

שם יישוב	סמל יישוב
שדמות מחולה	3578
שילה	3641
שמעה	3784
שקד	3649

שם יישוב	סמל יישוב
תומר	3558
תלם	3719
תקוע	3563

נספח ג' – יישובים צמודי נדר

שם יישוב	סגל יישוב
אבוניס	1115
אדמית	1068
אלוני הכשן	4017
ארז	714
בצק	589
בונים	667
דוניכ	1067
וישן	2063
דפנה	302
חלית	1239
חנותה	280
יובל	2009
ישות	795
יפתח	453
ירחון	623
ניסופים	840
כפר עזה	845
כפר ראש הנקרה	579
כפר רוזנאלי (נרצית)	1130
כרם שלום	1085

שם יישוב	סגל יישוב
מגידל שמס	4201
מטולה	43
מלכיות	596
סגרה	247
סעיין כרור	416
מפלסים	668
מרגליות	843
סיאכעם	378
סתת	1184
נחל ערו	844
נטועה	1147
נדר עם	348
נתיב העשרה	1242
עניך	4501
שראמשה	1246
כריית שסטח	2800
שדרות	1031
שומרת	614
שלומי	812
שחלה	1045

נספח ד' – יישובים קדמיים

שם יישוב	סמל ישוב	שם יישוב	סמל ישוב
אביבים	1115	יד מרדכי	358
אבן מנחם	1081	יהל	1158
אדמית	1068	יובל	2009
אור הנר	67	יטבתה	866
איבים	338	יערה	795
אילון	294	יפתח	453
אילות	1126	יראון	623
אלוני הכשן	4017	כיסופים	840
אליפו	1248	כפר גלעדי	76
אלקוש	603	כפר עזה	845
אפיקים	176	כפר ראש הנקרה	579
ארגמן	3598	כפר רוזנאלד (זרעית)	1130
ארז	714	כרם שלום	1085
אשדות יעקב (איחוד)	199	כרמייה	768
אשדות יעקב (מאוחד)	188	לוטן	1255
באר אורה	21	ליטן	674
באר מילכה	1278	מבוא חמה	4204
בוקענאטא	4001	מגידל שמש	4201
בית הלל	322	מחולה	3599
בית זרע	143	מטולה	43
בית יוסף	265	מיצר	4019
בני נצרים	1363	מלכייה	596
בצת	589	מנרה	347
ברום	667	משען	678
גבים	424	משען חיים	272
גורן	755	מנחמיה	48
גורנות הגליל	1219	מעייץ ברוך	416
גרופית	1129	מפלסים	668
גשר	305	מצובה	325
דגניה ב'	79	מרגליות	843
דוב"ב	1067	מרום גולן	4101
דישון	2063	משגב עס	378
דן	303	משואה	3605
דפנה	302	מתת	1184
הנושרים	356	נאות הכיכר	1124
ויקים	584	נוב	4304
חולית	1239	נוה	1366
חורביש	496	נוה אור	590
חמדית	343	נוה אטי"ב	4303
חמדת	3646	נוה איתן	296
חנתה	280	נחל עוז	844
חספין	4005	נטועה	1147
חצבה	13	ניצנה (קהילת חינוך)	1195
טירת צבי	268	ניצני סיני	1280
יבול	1232	ניר יצחק	402

שם יישוב	סמל יישוב
נר עוז	69
מר עס	348
נריס	602
נמרוד	4035
נתיב העשרה	1242
סאסא	578
לזמה	1238
סמר	1156
לעד	419
ספיר	1176
עינד	4501
עבדון	892
עזר	328
עידן	1175
עין חשלושה	676
עין זיוון	4503
עין יזב	806
עין תמר	1251
עלומים	1146
עלמה	684
עראמשרי	1244

שם יישוב	סמל יישוב
כארן	1151
קסופה	535
צבעון	1213
עופר	1150
צוקים	1262
קטורה	1052
קרית שמונה	2800
רדתם	3762
רמתאנייה	540
רמות נתני	372
רמת מגשימים	4701
שאר ישוב	324
שדה אליהו	304
שדרות	1031
שוטרה	614
שלוכי	812
שלומית	1364
שמיר	1132
שתולה	1045
תל קציר	719

נספח ה' – יישובים סמוכי גבול

שם יישוב	סמל ישוב	שם יישוב	סמל ישוב
אביבים	1115	גבעת יואב	4021
אבירים	1220	גברעם	342
אבן מנחם	1081	גורן	755
אבני איתן	4011	גורנות הגליל	1219
אבנת	3786	געתון	463
אבשלום	1311	גרופית	1129
אדמית	1068	גשור	4022
אודם	4010	גשר	305
אור הגנוז	1294	גשר חזיו	574
אור הנוף	67	דגניה א'	62
אורטל	4013	דגניה ב'	79
איבים	338	דוב"ב	1067
אילון	294	דורות	336
אילות	1126	דישון	2063
אילת	2600	דלתון	431
אל-רום	4003	דן	303
אלומות	330	דפנה	302
אלוני הבשן	4017	דקל	1241
אלי-עד	4002	האון	702
אליפז	1248	הנושרים	356
אלקוש	603	הילה	1208
אפיק	4301	ויקים	584
אפיקים	176	זמרת	1065
ארגמן	3598	חולית	1239
ארז	714	חוסן	662
אשדות יעקב (איתחז')	199	חורמיש	496
אשדות יעקב (מאוחד)	188	חמדית	343
באר אורה	21	חמדת	3646
באר מילכה	1278	חניתה	280
בארי	399	חסיפין	4005
בוקסאתא	4001	חצבה	13
בית גן	480	סירת צבי	268
בית הכל	322	יבול	1232
בית הערבה	3645	יד מרדכי	358
בית זרע	143	יהל	1158
בית יוסף	265	יובל	2009
בית שאן	9200	יונתן	4007
בן עמי	712	יטבתה	866
בני יהודה	4015	זכני	811
בני נצרים	1363	יסוד המעלה	29
בצת	589	יערה	795
כר יוחאי	1191	יפית	3566
כרעם	667	יפתח	453
ניש (גוש חלב)	487	יראון	623
גבים	424	ירדנה	2026

שם יישוב	סמל יישוב
ישע	916
יתד	1227
כברי	576
כדיתה	1338
כיסופים	840
כמהין	1291
כנרת (מושבכה)	63
כנרת (קבווצה)	57
כסרא-סמיע	1296
כפר בלום	357
כפר גלעדי	76
כפר חושן	609
כפר חרוב	4004
כפר סימון	1095
כפר סאלד	345
כפר עזה	845
כפר ראש הנקרה	579
כפר רוזנאלד (זרעית)	1130
כפר רופין	295
כרם בן זמרה	664
כרם שלום	1085
כרמייה	768
לוטן	1255
ליטן	674
מבוא חמה	4204
מכטחים	829
מגידל שמש	4201
מגן	695
מחולה	3599
מטולה	43
מיצר	4019
מירון	607
מלכייה	596
מונת	1205
מנחמיה	48
מנרה	347
מסדה	263
מסעדה	4203
מעון	678
מעוז חיים	272
מעונה	570
מעייני ברוך	416
מעיליא	518
מעלות-תרשיחא	1063
מפלסים	668
מצובה	325

שם יישוב	סמל יישוב
מרגליות	843
מרום גולן	4101
משגב עם	378
משואה	3605
משכיות	3785
מות	1184
נאות גולן	4551
נאות הכיכר	1124
נאות מרדכי	408
נחרייה	9100
נוב	4304
נוה	1366
נווה אור	590
נווה אטי"ב	4303
נווה איתן	296
נווה זוהר	1057
נווה זיו	1314
נווה חריף	1279
נחל עוז	844
נטועה	1147
נטור	4014
ניצנה (קחילת חיטין)	1195
ניצני סיני	1280
ניר יצחק	402
ניר עז	69
ניר עם	348
נירים	602
נמרוד	4035
נעמייה	3713
נתיב העשרה	1242
סאסא	578
סופה	1238
סטר	1156
סעד	419
סער	454
ספיר	1176
עגיר	4501
עבדון	892
עוז	328
עידן	1175
עין הבשור	1240
עין הנצי"ב	383
עין השלושה	676
עין זיוון	4503
עין חצבה	1053
עין יחב	806

שם יישוב	סמל יישוב
עין יעקב	813
עין קנייא	4502
עין חמור	1251
עלומים	1146
עלמות	488
עמיאל	318
עמיר	319
עראמשה	1246
פארז	1151
פסוטר	535
פנאל	3615
פקיעין (בוקיעה)	536
פקיעין חדשה	281
פריגן	1231
צבוען	1213
צופר	1150
צוקים	1262
צוראל	774
קטורה	1052
קלוה	3601
קריית שמונה	2800
קסא	4006
רועי	3619
רותם	3782
רחוב	654
רמתגניח	540

שם יישוב	סמל יישוב
רמות נטליו	372
רמת מגשימים	4701
רעים	713
שאר ישוב	324
שדה אליהו	304
שדה אליעזר	661
שדה נחם	259
שדה נחמיה	329
שדי אכרס	1223
שדי תרומות	2057
שדמות מחולה	3578
שדרות	1031
שוכה	761
שומרה	414
שוקדה	415
שלומי	812
שלומית	1364
שמיר	366
שניר	1132
שער הנולן	264
שתולה	1045
תושיית	1083
תל קציר	719
תל תאומים	1283
חלמו יוסף	1237
תקומה	665

נספח ו' – יישובים חדשים

שם יישוב	סמל יישוב
אבו תלוד	1375
אום בנחן	1358
אליאב	1365
חירן	טרם נקבע
כרמי קטיף	1374
מצפה אילן	1370
נטע	1369
סעודה	1360
רמת טרספ	טרם נקבע
שיוף	1378
מבואות יריחו	3825

נספח ז' – יישובים פריפריאליים שאינם בנסות (או בכל תבחין אחר)

שם יישוב	קטל יישוב
בני זקלים	1368
סנסנה	3777
רוחמה	362
שקף	1233

נספח ח' – מפת הפריפריה החברתית

היישובים והאוכלוסייה באשכולות 1-5 במדד חברתי-כלכלי של הלמ"ס

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019-10 (1-1) הכי נמוך	סה"כ אוכלוסייה
1342	אבו קוריאנת (יישוב)	נווה מדבר	1	1,904
1375	אבו תלול	נווה מדבר	1	2,023
1358	אום בטין	אל קסום	1	4,277
338	איבים	שער הנגב	1	458
1339	אל-עזי	יואב	1	196
1359	אל סיד	אל קסום	1	5,875
1348	ביר הדאני	נווה מדבר	1	5,874
3780	ביתר עילית	ביתר עילית	1	59,268
1317	דמיידה	משגב	1	515
1322	הודיות	הגליל התחתון	1	321
1303	חורה	חורה	1	22,337
2006	כנות	באר טוביה	1	439
1059	כסיפה	כסיפה	1	21,809
1060	לקיח	לקיח	1	14,075
1318	מבואות ים	עמק חפר	1	436
3797	מודיעין עילית	מודיעין עילית	1	76,373
1343	מכחול	אל קסום	1	839
1197	טאות סמדר	חבל אילות	1	227
1360	סעה	אל קסום	1	1,867
1335	ערב אל מעיס	משגב	1	815
1192	ערעה-בנגב	ערעה-בנגב	1	18,332
766	קוממיות	שפיר	1	559
1347	קצר א-סר	נווה מדבר	1	2,460
990	ראס עלי	זבולון	1	643
1161	רחט	רחט	1	71,390
1286	שגב-שלום	שגב-שלום	1	10,936
1054	תל שבע	תל שבע	1	20,808
709	תפרח	מרחבים	1	2,178
1346	תרבין א-צאנע (יישוב)	אל קסום	1	1,139
652	אבטין	זבולון	2	2,835
2710	אום אל-פחם	אום אל-פחם	2	56,109
1294	אור הננו	מרום הגליל	2	574
868	אלוני יצחק	משגב	2	308
1209	אלעד	אלעד	2	46,760
3754	אספר	גוש עציון	2	932
482	בועינה-נגידאת	בועינה-נגידאת	2	9,812
998	ביר אל-מכסור	ביר אל-מכסור	2	9,522
95	בית אלפא	הגלביע	2	1,068
2033	בית חלקיה	נחל שורק	2	1,247
212	בית צבי	חוף הכרמל	2	345

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019-1 (הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
2610	בית שמש	בית שמש	2	124,813
6100	בני ברק	בני ברק	2	203,229
1326	בסמ"ה	בסמ"ה	2	10,010
483	בענה	בענה	2	8,381
667	ברעם	הגליל העליון	2	584
543	גיסר א-זרקא	גיסר א-זרקא	2	14,930
1349	דריגאת	אל קסום	2	1,244
975	זרזיר	זרזיר	2	8,119
1321	חואלד	זבולון	2	710
1332	חוסנייה	משגב	2	773
497	סייבה (בעמק)	הגלבע	2	1,865
547	טמרה (זרעאל)	הגלבע	2	1,601
46	יבנאל	יבנאל	2	4,243
440	יסודות	נחל שורק	2	924
3749	יצהר	שומרון	2	1,726
3000	ירושלים	ירושלים	2	934,639
1338	כדיחה	מרום הגליל	2	181
3779	כוכב יעקב	מטה בנימין	2	8,540
1367	כחלה	אל קסום	2	429
890	כפר הנוער הדתי	זבולון	2	222
1325	כפר זוהרים	מטה יהודה	2	160
509	כפר כנא	כפר כנא	2	22,569
510	כפר מנדא	כפר מנדא	2	20,188
107	כפר סילבר	חוף אשקלון	2	287
585	לביא	הגליל התחתון	2	627
635	מוסייבלה	הגלבע	2	4,081
607	מירון	מרום הגליל	2	985
4203	מסעדה	מסעדה	2	3,714
699	מעגן מיכאל	חוף הכרמל	2	2,039
1327	מעלה עירון	מעלה עירון	2	15,045
3653	מעלה עמוס	גוש עציון	2	663
520	משחד	משחד	2	8,373
3785	משכיות	ערבות הירדן	2	310
130	משמר העמק	מגידו	2	1,271
3648	מתתיהו	מטה בנימין	2	890
1366	נזה	אשכול	2	1,265
522	נחף	נחף	2	13,113
942	סואנד (חמרייה)	עמק יזרעאל	2	182
1245	סלמה	משגב	2	3,340
528	עוזיר	אל - בטוף	2	3,276
156	עיינות	גן רווח	2	394
511	עילוט	עילוט	2	8,356
532	עין מאהל	עין מאהל	2	13,335
521	עין נקובא	מטה יהודה	2	3,505

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019 (1-1) הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
3660	עמנואל	עמנואל	2	3,896
3723	מני חבר	הר חברון	2	635
8000	צפת	צפת	2	36,056
334	קבוצת יבנה	חבל יבנה	2	958
1137	קריית יערים	קריית יערים	2	6,036
2039	קריית יערים (מוסד)	מטה יהודה	2	179
539	רומאנה	אל - בטוף	2	1,212
997	רומת הירב	אל - בטוף	2	2,047
922	רכסים	רכסים	2	12,647
538	שעב	שעב	2	7,061
472	אבו נוש	אבו נוש	3	7,615
473	אבו סטאן	אבו סטאן	3	14,099
31	אופקים	אופקים	3	30,662
882	אורנים	זכרון	3	178
3762	איתמר	שומרון	3	1,269
478	אנסאל	אנסאל	3	14,676
1145	אלומה	שפיר	3	537
529	אעבלין	אעבלין	3	13,199
399	בארי	אשכול	3	1,041
4001	בוקעתא	בוקעתא	3	4,610
1084	בן שמן וכפר נוער)	חבל מודיעין	3	620
944	בסמת טבעון	בסמת טבעון	3	7,916
3710	ברכה	שומרון	3	2,757
3794	בת עין	נוש עציון	3	1,568
1292	נדיידה-סכר	נדיידה-סכר	3	21,163
627	נילניוליה	נילניוליה	3	10,040
86	נבע	הגלבוע	3	618
369	גלעד (אבן יצחק)	סגידו	3	492
72	גן שמואל	מנשה	3	933
475	דחי	בושתן אל-סרני	3	703
993	חמאם	אל - בטוף	3	1,503
4005	חספין	גולן	3	2,054
962	טובא-זנגרייה	טובא-זנגרייה	3	6,776
498	טורעאן	טורעאן	3	14,240
2730	טייבה	טייבה	3	43,921
8900	טמרה	טמרה	3	34,028
803	ישיביה	שדות נגב	3	683
866	יטבתה	חבל אילות	3	717
499	יפיע	יפיע	3	19,151
502	ירכא	ירכא	3	16,799
504	כאבול	כאבול	3	14,095
371	כדנרי	הגליל התחתון	3	244
1331	כמאנה	משגב	3	1,534
1296	כסרא-סמיע	כסרא-סמיע	3	8,818

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019 (1-1) הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
978	כעביה-טכאש-חניאג'רה	כעביה-טכאש-חניאג'רה	3	5,504
512	כפר סצר	בוסתן אל-מרג'י	3	2,750
189	כפר פינס	מנשה	3	1,034
634	כפר קאסם	כפר קאסם	3	23,823
1094	כרם יבנה (שיבחה)	חבל יבנה	3	532
102	מאיר שפיר	חוף הכרמל	3	296
1141	מבוא מודיעים	חבל מודיעין	3	255
516	מגיד אל-כרום	מגיד אל-כרום	3	15,276
4201	מגידל שמס	מגידל שמס	3	11,180
481	מגאר	מגאר	3	22,957
3561	מגדל עוז	נוש עציון	3	573
994	מנשית זכדה	עמק יזרעאל	3	1,389
3752	מעלה לבונה	מטה בנימין	3	906
99	מצפה רמון	מצפה רמון	3	5,211
524	סאעורה	הגליל	3	2,324
3767	טחליאל	מטה בנימין	3	712
523	ניין	בוסתן אל-מרג'י	3	1,876
186	נערים	עמק חפר	3	419
7300	נצרת	נצרת	3	77,359
246	נתיבות	נתיבות	3	37,542
326	סולם	בוסתן אל-מרג'י	3	2,609
1156	סמר	חבל אילות	3	279
4501	עביר	עביר	3	2,659
32	עוצם	לכיש	3	652
1320	עין חוד	חוף הכרמל	3	305
1056	עין כרם-בי"ס חקלאי	מטה יהודה	3	172
4502	עין קנייא	עין קנייא	3	2,098
514	עין ראפה	מטה יהודה	3	1,179
1146	עלומים	שדות נגב	3	510
531	עראבה	עראבה	3	25,833
1246	עראמשח	מטה אשר	3	1,682
2560	ערד	ערד	3	26,654
637	ערעה	ערעה	3	25,245
537	פורידיס	פורידיס	3	13,247
638	קלסווה	קלסווה	3	23,143
3611	קריית ארבע	קריית ארבע	3	7,326
4006	קשת	נוף	3	797
1334	ראס אל-עין	משגב	3	393
542	רינה	רינה	3	18,961
178	רמת יוחנן	זבולון	3	1,012
913	שבלי - אום אל-נגם	שבלי - אום אל-נגם	3	6,053
304	שדה אליהו	עמק המעיינות	3	687
1265	שומרייה	בני שמעון	3	825
658	שיחי דטן	מטה אשר	3	2,887

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019-1 (הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
8800	שפרעם	שפרעם	3	42,005
1316	אל-עריאן	מנשה	4	191
3579	אלון מורה	שומרון	4	1,920
4017	אלוני הבשן	נולן	4	457
1248	אליפ	חבל אילות	4	150
6000	באקה אל-גרביח	באקה אל-גרביח	4	29,916
3574	בית אל	בית אל	4	1,973
480	בית גין	בית גין	4	12,001
848	בית רבן	חבל יבנה	4	1,017
1363	בני נצרים	אשכול	4	770
2038	ברקת	חבל מודיעין	4	2,082
3823	גני מודיעין	מטה בנימין	4	2,603
489	דבורייה	דבורייה	4	10,510
490	דייר אל-אסד	דייר אל-אסד	4	12,514
492	דייר חנא	דייר חנא	4	10,339
1290	זמר	זמר	4	7,094
2034	חצור הגלילית	חצור הגלילית	4	9,262
8700	טבריה	טבריה	4	44,313
268	סירת צבי	עמק המעינות	4	886
96	ינור	זבולון	4	1,584
452	יזרעאל	הגליל	4	553
3607	ייטיב	ערבות הירדן	4	358
831	ירוחם	ירוחם	4	10,294
905	כאוכב אבו אל-חיג'א	כאוכב אבו אל-חיג'א	4	3,589
633	כפר ברא	כפר ברא	4	3,678
108	כפר גדעון	עמק יזרעאל	4	346
427	כפר גלים	חוף הכרמל	4	389
696	כפר חביד	עמק לוד	4	6,524
3488	כפר עציון	גוש עציון	4	1,155
3572	כפר תפוח	שומרון	4	1,312
7000	לוד	לוד	4	76,883
517	מזרעה	מזרעה	4	1,929
649	מייסר	מנשה	4	2,017
3657	משן	הר חברון	4	595
3608	מעלה אפרים	מעלה אפרים	4	1,260
3576	מצפה ירוחו	מטה בנימין	4	2,560
1195	ניצנה (מחילת חינוד)	רמת נגב	4	313
769	ניר עציון	חוף הכרמל	4	981
525	סאג'ור	סאג'ור	4	4,270
578	סאסא	הגליל העליון	4	416
7500	סחינין	סחינין	4	31,642
376	עברון	מטה אשר	4	840
3658	עטרת	מטה בנימין	4	900
546	עין אל-אסד	מרום הגליל	4	886

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במודד חברתי-כלכלי 2019-1 (1-1) הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
89	עין חרוד (איחוד)	הגלבע	4	546
7600	עכו	עכו	4	49,048
1052	קטורה	חבל אילות	4	471
2630	קריית גת	קריית גת	4	56,805
1034	קריית מלאכי	קריית מלאכי	4	23,726
5782	רותם	ערבות הירדן	4	228
127	רמת רחל	מטה יהודה	4	522
1377	שבי דרום	מרחבים	4	171
3641	שילה	מטה בנימין	4	4,356
10	תירוש	מטה יהודה	4	492
3719	תלם	הר חברון	4	445
3793	אבני חפץ	שומרון	5	1,923
3759	אדורה	הר חברון	5	462
113	אדירים	הגלבע	5	272
2024	אום אל-קטוף	מנשה	5	1,117
2400	אור יהודה	אור יהודה	5	36,499
1020	אור עקיבא	אור עקיבא	5	18,798
797	אחינעור	עמק לוד	5	1,794
1126	אילות	חבל אילות	5	314
37	איתן	שמיר	5	464
682	אליקים	מגידו	5	910
23	אמציה	לכיש	5	263
70	אשדוד	אשדוד	5	225,084
2021	אשיל הנשיא	מרחבים	5	356
7100	אשקלון	אשקלון	5	143,578
9000	באר שבע	באר שבע	5	207,672
450	בארות יצחק	חבל מודיעין	5	414
368	בירייה	מרום הגליל	5	839
265	בית יוסף	עמק המעיינות	5	481
751	בית מאיר	מטה יהודה	5	847
9200	בית שאן	בית שאן	5	18,388
747	בית שקמה	חוף אשקלון	5	863
760	בן זכאי	חבל יבנה	5	1,132
1066	בני עייש	בני עייש	5	6,978
1191	בר יוחאי	מרום הגליל	5	1,072
746	ברכיה	חוף אשקלון	5	1,274
4200	כת ים	כת ים	5	128,600
485	גולס	גולס	5	6,442
628	גית	גית	5	12,100
3763	גבע בנימין	מטה בנימין	5	5,682
3730	גבעת ואב	גבעת ואב	5	18,420
703	גבעת שז	מגידו	5	464
145	גדיש	הגלבע	5	397
3606	גלגל	ערבות הירדן	5	203

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019-1 (1-1) הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
484	דאלית אל-כרמל	דאלית אל-כרמל	5	17,653
2200	דימונה	דימונה	5	34,279
431	דלתון	מרום הגליל	5	862
702	האון	עמק הירדן	5	181
307	הזורעים	הגליל התחתון	5	1,060
815	זבדיאל	שפיר	5	559
816	זנוח	מטה יהודה	5	524
2064	זרועה	שדות נגב	5	468
818	זרחיה	שפיר	5	729
3764	חגי	הר חברון	5	667
496	חורפיש	חורפיש	5	4,410
3643	חיננית	שומרון	5	1,391
820	חלץ	חוף אשקלון	5	455
3646	חמדת	ערבות הירדן	5	295
3609	חמרה	ערבות הירדן	5	173
397	חצרים	בני שמעון	5	892
1247	חריש	חריש	5	13,232
3717	חרמש	שומרון	5	224
2720	סירה	סירה	5	26,463
2100	סירת כרמל	סירת כרמל	5	23,011
3788	טלמון	מטה בנימין	5	4,575
1214	טפחות	מרום הגליל	5	478
1293	יאנוח-גית	יאנוח-גית	5	4,679
577	יד בנימין	נחל שורק	5	4,235
4007	יונתן	גולן	5	745
623	יראון	הגליל העליון	5	404
805	ישעי	מטה יהודה	5	771
3564	כוכב השחר	מטה בנימין	5	2,227
57	כנרת (קבוצה)	עמק הירדן	5	689
76	כפר גלעדי	הגליל העליון	5	664
786	כפר ויתים	הגליל התחתון	5	768
507	כפר יאסיף	כפר יאסיף	5	10,005
634	כפר קרע	כפר קרע	5	18,764
605	כפר שמאי	מרום הגליל	5	559
1085	כרם שלום	אשכול	5	183
3766	כרמי צור	גוש עציון	5	1,001
3656	כרמל	הר חברון	5	437
3569	מבוא דותן	שומרון	5	448
3709	מבוא חורון	מטה בנימין	5	2,669
874	מגדל העמק	מגדל העמק	5	25,532
695	מונ	אשכול	5	932
897	מדרשת רופין	עמק חפר	5	307
4019	מיצר	גולן	5	299
1282	מירב	עמק המעיטות	5	723

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019-1 (הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
2044	מלילות	שדות נגב	5	360
1127	מעלה גלבוע	עמק המעינות	5	840
1063	מעלות-תרשיחא	מעלות-תרשיחא	5	21,772
3745	מצודות יהודה	הר חברון	5	550
1340	מרתב עם	רמת נגב	5	501
421	משאבי שדה	רמת נגב	5	481
620	משואות יצחק	שפיר	5	697
3724	נוהות	הר חברון	5	352
4304	נוב	נוקן	5	965
296	נווה איתן	עמק המעינות	5	311
3573	נווה צוף	מטה בנימין	5	1,485
15	נועם	שפיר	5	355
1061	נוף הגליל	נוף הגליל	5	41,612
3726	נוקדים	גוש עציון	5	2,383
4014	נסור	נוקן	5	713
351	ניצן	חוף אשקלון	5	2,461
1419	ניצן בי	חוף אשקלון	5	498
3756	נוסיה	הר חברון	5	1,339
419	סעד	שדות נגב	5	854
794	עגור	מטה יהודה	5	528
826	עווה	שפיר	5	429
530	עיילבון	עיילבון	5	5,692
273	עין נב	עמק חירדן	5	665
289	עין המפרץ	מטה אשר	5	1,249
383	עין הנצי"ב	עמק המעינות	5	604
270	עין השופט	מגידו	5	861
139	עין שמר	סנשה	5	557
3765	עלי	מטה בנימין	5	4,415
688	עלמה	מרום הגליל	5	712
3824	עמיחי	מטה בנימין	5	209
534	עספיא	עספיא	5	12,503
7700	עפולה	עפולה	5	53,959
3748	עתניאל	הר חברון	5	1,044
767	פורת	לב השרון	5	1,275
536	פקיעין (בוקייעה)	פקיעין (בוקייעה)	5	5,893
413	צאלים	אשכול	5	471
465	צובה	מטה יהודה	5	625
636	צנדליה	חנלבע	5	1,644
3557	קדומים	קדומים	5	4,544
4100	קצרין	קצרין	5	7,297
9600	קריית ים	קריית ים	5	39,716
2800	קריית שמונה	קריית שמונה	5	22,481
543	ראמה	ראמה	5	7,728
354	רביבים	רמת נגב	5	1,075

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במדד חברתי-כלכלי 2019-10 (1- הכי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
2051	רווחה	שפיר	5	551
2016	רוויה	עמק המעינות	5	444
854	רחוב	עמק המעינות	5	401
8500	רמלה	רמלה	5	74,482
4701	רמת מגשימים	גולן	5	705
713	רעים	אשכול	5	409
3571	שבי שומרון	שומרון	5	977
885	שדה בוקר	רמת נגב	5	478
739	שדה עוזיחו	באר טוביה	5	1,571
327	שדות ים	חוף הכרמל	5	1,057
27	שדות מיכה	מטה יהודה	5	378
3578	שדמות מחולה	ערבות הירדן	5	666
1031	שדרות	שדרות	5	27,598
761	שובה	שדות נגב	5	691
873	שלווה	שפיר	5	503
1364	שלומית	אשכול	5	365
856	שעלבים	גזר	5	1,928
264	שער הנולן	עמק הירדן	5	526
846	שפר	מרום הגליל	5	427
1083	תושייה	שדות נגב	5	955
287	תל יצחק	חוף השרון	5	1,017
814	תלמים	לכיש	5	929
3563	תקוע	גוש עציון	5	4,076
3825	מבואות יריחו	אין דירוג		228
967	אבו גזויעד (שבט)			
935	אבו סריחאן (שבט)			
958	אבו עבדון (שבט)			
1042	אבו עמאר (שבט)			
932	אבו עמרה (שבט)			
968	אבו קוריטאת (שבט)			
966	אבו רביעה (שבט)			
961	אבו רוקייק (שבט)			
965	אטרש (שבט)			
960	אסד (שבט)			
963	אענס (שבט)			
959	אפיניש (שבט)			
976	גיטאביב (שבט)			
493	דייר ראפאת	מטה יהודה		98
1169	חואשלת (שבט)			
956	חוזייל (שבט)			
2742	זבארגה (שבט)			
986	חזאלד (שבט)			
948	חונייראת (ד'חרה) (שבט)			

סמל יישוב	שם היישוב	שם הרשות המקומית	אשכול במוד חברתי-כלכלי 1-10-2019 (1) חבי נמוך)	סה"כ אוכלוסייה
939	מסעדן אל-עזאמה (שכט)			
1041	נאצרה (שכט)			
989	סראנד ובמאח (שכט)			
1170	סייד (שכט)			
957	עוקבי לבנו עקבה (שכט)			
969	עמאווה (שכט)			
1236	קבויע (שכט)			
964	קודיראת א-נאנע (שכט)			
972	קואעץ (שכט)			
970	תראבן א-נאנע (שכט)			

נספח ט' – ממת הפרימריה החברתית

אזורים סטטיסטיים באשכולות 1-4 בתוך רשויות מקומיות באשכולות 6-7 במדד החברתי כלכלי

אשכול חברתי- כלכלי של האזור הסטטיסטי	אוכלוסייה 2019	סמל אזור סטטיסטי	אשכול חברתי- כלכלי של הרשות	שם יישוב	סמל יישוב
3	2,612	43	6	חדרה	6500
4	3,756	24	6	חדרה	6500
4	2,819	62	6	חדרה	6500
3	4,188	512	7	חילון	6600
4	5,508	621	7	חילון	6600
4	4,002	514	7	חילון	6600
1	3,800	641	7	חיפה	4000
1	4,635	642	7	חיפה	4000
1	2,427	643	7	חיפה	4000
2	1,402	314	7	חיפה	4000
2	753	311	7	חיפה	4000
2	1,558	634	7	חיפה	4000
2	1,519	633	7	חיפה	4000
2	1,658	711	7	חיפה	4000
2	5,170	713	7	חיפה	4000
3	4,672	631	7	חיפה	4000
3	1,349	324	7	חיפה	4000
3	2,365	111	7	חיפה	4000
3	337	431	7	חיפה	4000
3	2,672	632	7	חיפה	4000
3	3,221	622	7	חיפה	4000
3	3,842	426	7	חיפה	4000
4	3,965	712	7	חיפה	4000
4	1,311	331	7	חיפה	4000
4	2,211	332	7	חיפה	4000
4	732	644	7	חיפה	4000
4	3,652	334	7	חיפה	4000
4	1,409	418	7	חיפה	4000
3	1,875	3	7	יקנעם עילית	240
2	4,098	12	6	כרמיאל	1139
4	3,778	13	6	כרמיאל	1139
3	2,823	14	6	נהרייה	9100
3	1,732	22	6	נהרייה	9100
4	4,656	21	6	נהרייה	9100
3	3,477	2	7	נשר	2500
2	3,681	223	6	נתניה	7400
2	6,979	322	6	נתניה	7400
3	3,953	211	6	נתניה	7400
3	5,027	431	6	נתניה	7400
3	2,794	311	6	נתניה	7400
3	2,146	312	6	נתניה	7400
3	4,977	422	6	נתניה	7400

אשכול חברתי - כלכלי של האזור תסטיטי	אופוזיציה 2019	סמל אזור סקטיטי	אשכול חברתי - כלכלי של הרשות	שם יישוב	סמל יישוב
4	1,649	512	6	נהניה	7400
4	3,207	522	6	סנהיה	7400
4	4,812	113	6	סלניה	7400
4	2,730	313	6	סנהיה	7400
4	3,499	513	7	פתח תקווה	7900
4	5,107	524	7	פתח תקווה	7900
4	9,003	523	7	פתח תקווה	7900
4	3,983	14	6	קריית אתא	6830
3	5,159	2	6	קריית ביאליק	9500
3	5,124	511	7	ראשון לציון	8300
4	2,790	513	7	ראשון לציון	8300
4	3,735	512	7	ראשון לציון	8300
3	5,433	432	7	רחובות	8400
3	2,412	212	7	רחובות	8400
4	5,503	117	7	רחובות	8400
4	5,512	232	7	רחובות	8400

נספח י' – רשימת אשכולות אזוריים

בית הכרם
הגליל והעמקים
גליל מזרחי
גליל מערבי
יחודה ושומרון
חכנרת והעמקים
המכרץ
מישור החוף
נגב מזרחי
נגב מערבי
השרון
שורק דרומי

היועצת המשפטית

ירושלים, כי באלול התשפ"ג
6 בספטמבר 2023
סימוכין: 6584884740

חות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת החלטה: הנדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **החוק**), מיועד לעודד פיתוח וקידום של אזורים או יישובים שהממשלה החליטה כי הם בעלי עדיפות לאומית, בהתאם להוראות החוק.
2. סעיף 151(א) לחוק קובע כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית (להלן – **אזור עדיפות לאומית**), החלטה כאמור יכול שתהיה כללית ויכול שתהיה לגבי עיין מסוים או לתקופה מסוימת.
3. סעיף 151(ב) לחוק קובע כי לצורך קבלת החלטה כי אזור או יישוב הוא בעל עדיפות לאומית, רשאית הממשלה לשקול שיקולים שונים כמפורט בחוק, ובכללם המצב הביטחוני באזור או ביישוב, חוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו, תכנון הפריסה של האוכלוסייה; מיקומו הגיאוגרפי של האזור או היישוב או המרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכזי הארץ; והצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות.
4. סעיף 152 לחוק קובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית, אשר יכולות להינתן בתחומי הפעילות השונים של הממשלה. עוד נקבע בו כי הממשלה מוסמכת להחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות, התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן החולם את נסיבות העניין, וכן כי הממשלה רשאית להחליט כי החלטות כאמור יתקבלו בידי שר משרי הממשלה בשטח הפעולה של משרדו.
5. ביום 10.4.2022 התקבלה החלטת הממשלה מסי 1371 (להלן – **החלטה 1371**), שבה קבעה הממשלה יישובים ואזורים בעלי עדיפות לאומית. בהחלטה 1371 עצמה לא נקבעו הטבות לאזורי העדיפות הלאומית, אולם נקבע בה כי בהתאם לאמור בסעיף 152(ב) לחוק, השרים הרלבנטיים, בהסכמת שר האוצר, יהיו רשאים לקבוע קריטריונים, על-פי שיקולים מקצועיים, באותם תחומים המפורטים בהחלטה 1371, לצורך מתן הטבות לאותם יישובים שנקבעו כאזורי עדיפות לאומית, והכל במסגרת תקציבם המאושר ובהתאם להוראות שפורטו בהחלטה 1371.
- בסעיף 25 להחלטה 1371 נקבע כי תוקפה יהא עד ליום 20.11.2022. בהחלטת ממשלה מסי 1920 מיום 27.11.2022, הוארך תוקפה של החלטה 1371 עד ליום 31.12.2022 לטובת השלמת פעילות משרדי הממשלה, המושפעת מתוקפה של מפת העדיפות וניצול התקציב שכבר הוקצה לכך מחד גיסא, אך באופן שאינו כובל את ידי הממשלה החדשה ומדיניותה יתר על המידה מאידך גיסא. בהחלטה ממשלה מסי 58 מיום 22.1.2023 הווארך תוקפה של החלטה 1371 עד ליום 30.4.2023, ובהחלטת ממשלה מסי 477 מיום 30.4.2023 הווארך תוקפה של החלטה 1371 עד ליום 31.7.2023. זאת, על מנת לאפשר לממשלה הנכנסת לגבש מדיניות סדורה בנוגע לעדכון מפת העדיפות הלאומית, ולייצר עבור משרדי הממשלה את המשך הבסיס המשפטי הנדרש לפעילות מתוקף מפת העדיפות הלאומית.
6. כעת, עם השלמת עבודת המטה לקביעת מפת עדיפות לאומית חדשה, מובאת לאישור הממשלה הצעת החלטה

11

היועצת המשפטית

7. בהצעת החלטה זו מוצע להכריז על היישובים והאזורים המוגדרים בה כבעלי עדיפות לאומית, בהתאם להוראות החוק. במסגרת זו, וכפי שיפורט להלן, מוצע להכריז על מספר קבוצות, או מפות, נפרדות ובלתי תלויות, כאזורי עדיפות לאומית – **מפת עדיפות לאומית כללית**, הכוללת את נפות הפריפריה הגאוגרפית, יישובים שנקבעו על בסיס שיקולים ביטחוניים, יישובים צמודי גדר ויישובים חדשים; **מפת הפריפריה החברתית**; ו**אשכולות אזריים**, המוגדרים לעניין זה כאיגודי ערים מסוג אשכול רשויות מקומיות המוקמים לפי פרק א' לחוק איגודי ערים, התשס"ו-1955 (להלן – **חוק איגודי ערים**), אשר יהיו אזור עדיפות לאומית בעניינים הרלוונטיים למטרות הקמתם.

8. בהתאם לסעיף 151(ג) לחוק, החלטת הממשלה בדבר אזורי עדיפות לאומית תהיה מנומקת ומבוססת על נתונים, ויפורטו בה מקור הנתונים והשיקולים שהביאו לקביעת האזורים כבעלי עדיפות לאומית.

9. בהצעת החלטה מפרטו השיקולים מכוח החוק שהובאו בחשבון בעת קביעת כל אחד מאזורי העדיפות הלאומית הנוכחים לעיל, וכן אמות המידה לקביעתם, אמות מידה העולות בקנה אחד עם השיקולים שביסוד קביעת האזורים. כן הובאו בהצעת החלטה עיקרי הנתונים התומכים בקביעת האזורים ומקורם של נתונים אלו, הכל כנדרש בהוראות החוק.

10. יצוין כי במסגרת גיבוש הצעת החלטה, ובשים לב לאמור בבג"ץ 11163/03 **ועדת המעקב העליונה לענייני ערבים בישראל נגד ראש ממשלת ישראל** (מורסם בנבו ביום 27.2.06), אשר בעקבותיו נחקק החוק, נערכה בחינה של המפה גם במבחן התוצאה על מנת לוודא שהצעת החלטה, גם אם היא נסמכת על שיקולים ענייניים, אינה מובילה לתוצאה מפלה. כפי שעולה ממפורשות מהנתונים המובאים בהצעה עצמה, ובפרט הנתונים ביחס למגזר המיעוטים, הצעת החלטה אכן אינה מובילה לתוצאה לא שוויונית.

להלן יוצגו בתמצית התבחינים לקביעת כל אחת ממפות העדיפות הלאומיות. הפירוט המלא באשר לאמות המידה והנתונים התומכים בכל מפה כאמור מובאים בגוף ההצעה - בפרק העדיפות הלאומיות.

11. **מפת העדיפות הלאומית הכללית**

בהסתמך על השיקולים המנויים בסעיף 3 לעיל ועל שילובם, מוצע לקבוע אזורי עדיפות לאומית, אשר יכונן להלן "המפה הכללית", על בסיס התבחינים הבאים:

א. **נפות הפריפריה הגאוגרפית**, שנקבעו על פי שקלול מדד הפריפריאליות של היישובים הנכללים בכל נפה. מדד הפריפריאליות הוא מדד המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - **הלמ"ס**) והמשקלל שני מרכיבים: קירבה לגבול מחוז ת"א, וגישה פוטנציאלית המבטאת שקלול של קרבת היישוב לכל אחד מכלל היישובים לגודל האוכלוסייה שלהם. בהתאם להצעת החלטה ומהנימוקים המפורטים בה, קביעת אזורי העדיפות על פי תבחין זה נעשית ברמת הנפה, בהתאם לנפות המנהלתיות כפי שהוגדרו לפי החלוקה המנהלית הרשמית של מדינת ישראל, המשמשת אף את הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בהתאם למוצע, ייכללו במפת העדיפות הלאומית הנפות שציוןן במדד המשולב הוא הנמוך ביותר בדירוג ואשר מספר התושבים המצטבר בהן לא עולה על 25% מכלל אוכלוסיית ישראל. מגבלת גודל האוכלוסייה נקבעה מתוך איוון הנתונים הרלוונטיים ובמטרה להביא לכך שהשימוש במפה יהיה אפקטיבי, בשים לב לכך שעוגת המשאבים היא לעולם מוגבלת.

ב. **יישובים סמוכי גבול** - יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח איום על פי שיקולי מערכת הביטחון כפי שנמסרו עובר לגיבוש ההצעה - טווח של עד 9 ק"מ מגבול לבנון ומגבול סוריה, ועד 7 ק"מ מגבולות אחרים או מגדר המערכת סביב רצועת עזה.

יועזר כי בדברי חקיקה שונים נקבעו גם כן הגדרות לחלק מן האזורים סמוכי הגבול (כדוגמת חוק הסיוע לשדרות וליישובי הנגב המערבי (הוראת שעה), התשס"ו-2007, וסעיף 40(ה) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985). מכל מקום, הצעת החלטה זו אינה תלה במקום שבו קיימים הסדרים חוקיים ספציפיים כאמור.

היועצת המשפטית

- ג. **ישובים קדמיים** - ישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח איום על פי שיקולי מערכת הביטחון כפי שנמסרו עובר לניבוש החצעה - טווח של עד 4 ק"מ מגבולות המדינה או מגדר המערכת שסביב רצועת עזה.
- ד. **ישובים מאוימים** - יישובים ביהודה ושומרון וכן ישובים במרחק של עד 500 מ' מערבית למכשול התפר ביהודה ושומרון, בעלי רמות האיום הביטחונית הגבוהות ביותר, עפ"י הגדרות מערכת הביטחון.
- ה. **ישובים צמודי גדר** - יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 2 ק"מ מגבול מדינות שאין להן הסכם שלום עם מדינת ישראל או מגדר המערכת שסביב רצועת עזה.
- ו. **ישובים חדשים** - יישובים אשר יוקמו במהלך תקופת תוקפה של החלטה זו וכן יישובים אשר במועד קבלת החלטה זו: (א) טרם חלפה תקופה של 10 שנים ממועד אכלוסם או; (ב) טרם חלפה תקופה של 15 שנים ממועד הקמתם - המאוחר בין השניים. בהצעה הובהר כי יישובים שנכללו במפה בשל היותם יישובים חדשים ואשר חלפו 10 שנים ממועד אכלוסם או שחלפו 15 שנים ממועד הקמתם, המאוחר מבין השניים, לא יוכרו עוד כבעלי עדיפות לאומית החל מהמועד שבו חלפו 10 או 15 שנים כאמור.
12. לצד קביעת אזורי העדיפות הלאומית במפה הכללית, מוצע כי בתנאים המתאימים, כפי שיפורט גם להלן, ניתן יהיה להתייחס לכל אתר מקבוצות היישובים המנויות בסעיפים קטנים (ב)-(ה) כאזור עדיפות לאומית נפרד ועצמאי, ובלבד שהדבר נעשה בהלימה לתכלית קביעתם של יישובים אלו כבעלי עדיפות ביחס ליישובים סמוכי גבול - שיקולים הנוגעים לחיזוק חוסנם של יישובים סמוכי גבול נוכח האתגרים הביטחוניים שעמם הם מתמודדים, ביחס ליישובים קדמיים - שיקולים הנוגעים לחיזוק חוסנם של יישובים קדמיים נוכח האתגרים הביטחוניים שעמם הם מתמודדים; ביחס ליישובים מאוימים באו"ש - שיקולים הנוגעים לחיזוק חוסנם, נוכח האתגרים הביטחוניים המיוחדים ליישובים אלו, הנבדלים מאלו הרלוונטיים לאזורי עדיפות אחרים (החלטה בדבר מתן הטבות בתחומים מסוימים לאזור או"ש כאמור כפופה גם לאישור הדרג המדיני); ביחס ליישובים חדשים - שיקולים הנוגעים לצורך בפיתוחם, לרמת השירותים בהם ולפריסת האוכלוסין; ביחס ליישובים שהוגדרו כצמודי גדר - שיקולים הנוגעים לפריסת האוכלוסייה לאורך גבולות המדינה.
- יצוין כי המפה הכללית נסמכת ברובה על אותם התבחינים שעמדו ביסוד קביעת המפה הכללית בהחלטה 1371, תוך עדכון ותיקוף הנתונים בהתאם למצב כיום.
13. בכל הנוגע למשרד הכלכלה והתעשייה, למשרד החקלאות ופיתוח הכפר ולמשרד הבריאות, מוצע להסמיך את השרים הרלוונטיים לקבוע הבחנה בתעודת בין יישובים במפה הכללית על בסיס זירוגם הפריפריאלי, הכל כמפורט בהצעת ההחלטה ביחס לכל אחד מהמשרדים, ועל בסיס נימוקים הנובעים ממאפייני הפעילות של משרדים אלו.
- בנוסף, בכל הנוגע לפעילות משרד התרבות והספורט ומשרד החדשנות המדע והטכנולוגיה, אשר פועלים במישורים שונים ברמת הרשות המקומית ולא ברמת היישוב הבודד, מוצע כי מועצה אזורית, אשר לפחות 2/3 מתושביה מתגוררים ביישובים בעלי עדיפות לאומית על פי מפת העדיפות הכללית, או שלפחות 2/3 מהיישובים בה בעלי עדיפות לאומית כאמור, תוכר כאזור עדיפות לאומית, וזאת אך ורק לטובת הטבות הניתנות לרשות המקומית או למוסד ציבור לצורך פעילויות בתחומה המסייעות לרשות כולה. יובהר כי תוראה זו לא תחול ביחס להטבות הניתנות ברמת היישוב, ובכל מקרה יישובים שאינם מגדירים כבעלי עדיפות לאומית במועצה האזורית לא יוגדרו ככאלה מתוקף סעיף זה.
- כמו כן, בכל הנוגע לפעילות משרד הכלכלה והתעשייה, אשר פועלים במישורים שונים ברמת אזורי תעשייה - במרבית המקרים אזורי תעשייה שייכים לרשות מקומית יחידה או ליישוב מסוים. במקרים אלו ההתייחסות לאזור התעשייה לעניין עדיפות לאומית זהה להתייחסות ליישוב או לרשות שלהם הוא שייך. עם זאת, קיימים מקרים שבהם אזורי תעשייה שייכים למספר רשויות, או למועצה אזורית, אשר רק חלק מהיישובים בתחומה מגדירים כאזור עדיפות לאומית. לכן מוצעים גם תבחינים להכרזה על אזורי תעשייה כאלו כבעלי עדיפות לאומית בהלימה לשיקולים לפי החוק לטובת סיוע לרשויות שהוגדרו כאזורי עדיפות לאומית ולפיתוח התעסוקה באזורים אלו. לעניין זה, בכל הנוגע לאזור תעשייה שייך למועצה אזורית אשר רק חלק מיישוביה

היועצת המשפטית

הם בעלי עדיפות לאומית מוצע להחיל קריטריון כאמור לעיל, כך שאזור תעשייה של מועצה אזורית שלפחות 2/3 מיישוביה או מתושביה בעדיפות לאומית יהיה בעל עדיפות לאומית לעניין החלטה זו. במקרה של אזור תעשייה המשותף למספר רשויות מקומיות אשר לפחות אחת מהן מוגדרת כבעלת עדיפות לאומית מוצע לקבוע כי אזור התעשייה הוא בעל עדיפות לאומית אם שיעור משמעותי מההכנסות מהאזור מגיעות לרשות או לרשויות שהן בעלות עדיפות לאומית, הכל כמפורט בהצעה. הכרזה על אזורי תעשייה משותפים, אשר שיעור ניכר מהכנסותיהם ניתן לרשות באזור עדיפות עולה בקנה אחד עם השיקולים שביסוד קביעת אותה רשות כבעלת עדיפות לאומית ומהווים אמצעי נוסף לפיתוחה ולפיתוח התעסוקה באזור. כפי שמוכר בהצעה, התבחין גם עולה בקנה אחד עם המדיניות המעודדת רשויות מקומיות לפעול יחד לשותפות באזורי תעשייה, ובכלל זה לצירוף של רשויות מקומיות שבאזורי העדיפות לאזורי תעשייה כאמור, ומונע מניעה אפשרית ברשות מקומית בעלת עדיפות לאומית שאזור התעשייה אינו בבעלות מלאה שלה.

14. **ממת הפריפריה החברתית**

לצד המפה הכללית, מוצע לקבוע גם את מפת הפריפריה החברתית, שהיא מפה עצמאית, נפרדת ובלתי תלויה במפה הכללית, וזאת בהתבסס על שיקולים משולבים הנוגעים לחוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו (סעיף 151(ב)(2) לחוק) והצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות (סעיף 151(ב)(5) לחוק).

15. לאור השיקולים דלעיל, התבחין לקביעת אזורי הפריפריה החברתית הוא המדד הכלכלי חברתי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כנתון המשקף באופן מקיף את מצבה הכלכלי חברתי של האוכלוסייה ברשות או באזור. במסגרת זו מוצע כי יישובים המדורגים באשכולות 1 - 5 במדד החברתי כלכלי המפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וכן אזורים סטטיסטיים המדורגים במדד החברתי-כלכלי באשכולות 1 - 4 אשר נמצאים ברשויות המדרגות באשכולות 6 - 7 של המדד החברתי כלכלי, ייכללו במפת הפריפריה החברתית.

16. יצוין כי בהתאם לנתונים שנאספו, משרדי הממשלה לא עשו בפועל שימוש נרחב במפת הפריפריה החברתית שנקבעה בהחלטה 1371. השינוי בתבחין זה - המוסיף גם את אשכול 5 במדד החברתי-כלכלי - מוצע, בין היתר, לטובת הגדלת השימוש בתבחין על ידי משרדי הממשלה.

17. עוד יצוין כי כבר בהחלטה 1371 נכלל במפת הפריפריה החברתית היקף משמעותי מאוכלוסיית המדינה - 49.5%. מכוח השינוי המוצע בתבחין הפריפריה החברתית, ייכללו במפה 3.5% נוספים, כך שעתידים להיכלל בה בסך הכל כ-53% מאוכלוסיית המדינה. הוראות החוק, שנועדו לתת עדיפות לאזורים מסוימים בהתאם לרשימת שיקולים, לא כוללות מגבלות הנוגעות להיקפי אוכלוסייה, ואין מניעה למתן העדפה לאזור מוחלש כזה או אחר, גם אם היקף האוכלוסייה בו גדול ואף אם הוא מהווה רוב.

18. **אשכולות אזוריים**

פרק א'1 לחוק איגודי ערים מאפשר הקמה של איגודי ערים מסוג אשכול רשויות מקומיות (להלן - **אשכול אזורי**). מוצע לקבוע כי אשכולות אזוריים יהיו אזורי עדיפות לאומית לטובת המטרות שלשמך יוקמו, וזאת באופן בלתי תלוי ונפרד מהמפה הכללית וממפת הפריפריה החברתית, ובמטרה לאפשר פיתוח אזורי וקידום שיתופי פעולה בין הרשויות החברות באשכול, בשים לב למטרות האשכולות האזוריים לפי חוק איגודי ערים, וכן במטרה להגדיל את הצמיחה הכלכלית וצמצום פערי ההזדמנויות בין יישובים בתוך האשכולות האזוריים.

מתן הטבות על בסיס מפות העדיפות

19. כאמור לעיל, סעיף 152(א) לחוק קובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית בתחומי הפעילות השונים של הממשלה.

סעיף 152(ב) לחוק מוסיף וקובע כי "**החליטה הממשלה על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית, תחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאותו אזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות...., וכן התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן ההולם את נסיבות העניין; הממשלה רשאית להחליט כי החלטות כאמור בסעיף קטן זה יתקבלו בידי שר משרד הממשלה בשטח המעולה של משרדו**".

היועצת המשפטית

20. בסעיף 2 להצעת ההחלטה נקבעו תחומי הפעילות הממשלתיים שבהם ניתן יהיה לתת הטבות ליישובי העדיפות הלאומית, אולם לא נקבעו הטבות קונקרטיות. בהתאם להוראות החוק המובאות לעיל, שרי הממשלה הרלוונטיים, הוסמכו לקבוע, תוך יידוע שר האוצר, קריטריונים על-פי שיקולים מקצועיים, שבתחום פעולת משרדם, למתן הטבות לאזורי העדיפות הלאומית, והכל במסגרת תקציבם המאושר.
21. כאמור לעיל, בהצעה נקבעו מספר קבוצות של אזורי עדיפות או מפות עדיפות (המפה הכללית, וכן תתי קבוצות במסגרתה, מפת הפריפריה החברתית, והאשכולות האזוריים). החלטה לתת הטבות בתחום כל אחת ממופות העדיפות הלאומית תחייב נימוק מקצועי מתאים, שייקבע בתיאום עם היועץ המשפטי של המשרד הנוגע בדבר, וזאת בהתייחס לשימוש באותה המפה בשים לב לתכליותיה.
22. כך, בעוד שהשימוש במפה הכללית מיועד להגשמת התכליות המפורטות בסעיף 1 להצעת ההחלטה (עידוד פריסת האוכלוסייה, הגדלת צמיחה כלכלית וצמצום פערי הודמנויות בין אזורי העדיפות למחוז תל אביב, חיזוק החוסן האזרחי ביטחוני ושיפור איכות החיים באזורי העדיפות), הרי שתכלית מפת הפריפריה החברתית היא חיזוק אוכלוסיות חלשות, חיזוק רמת השירותים הניתנים להן וצמצום פערים חברתיים כלכליים. בהתאם, בעוד שהטבות במפה הכללית יכולות להתבטא בכלים המיועדים לסיוע למיתוח האזורי, למשיכת אוכלוסיות חדשות ובמגוון מישורים נוספים, הטבות במפת הפריפריה החברתית מיועדות לסיוע ולתמיכה באוכלוסיות החלשות כאמור וממוקדות בכך.
23. יצוין כי סמכות השרים למתן הטבות כאמור בהצעת ההחלטה, מחייבת להחיל את ההטבות על כל מפת עדיפות לאומית שלפיה הם פועלים (המפה הכללית; תתי המפות של המפה הכללית כמפורט בסעיף 11 לעיל; מפת הפריפריה החברתית או האשכולות האזוריים), בכפוף לשיקולים המקצועיים הספציפיים לכל משרד, באופן שהבחנה בין היישובים השונים באותה המפה תתכן רק בגינם של שיקולים מקצועיים אלו ולא משיקולים שהם בגדר שיקולי עדיפות לאומית.
- לצד זאת בהצעה מובהר כי שיקולים מקצועיים למתן הטבות כאמור יכול שתוצאתם תהיה הבחנה בין ישובים, או הבחנה בתוך הישוב בכל מפת עדיפות, והכל על פי המאפיינים הרלוונטיים לאותם שיקולים מקצועיים שבתחום פעולת אותו משרד.
24. עוד הובהר בהצעת ההחלטה כי אין בה כדי לחייב את הממשלה, או כל רשות מרשויות המדינה, להעניק כל זכות או הטבה לאזוריים שהוגדרו כבעלי עדיפות לאומית.
- כן נקבע בהצעת ההחלטה מנגנון להכרעה במקרה של חוסר הסכמה בין השר הממונה לבין שר האוצר, באמצעות הבאת העניין לממשלה או לוועדת שרים לענייני כלכלה וחברה (הקבינט החברתי-כלכלי).
25. יצוין כי בהתאם לסעיף 152א) לחוק, בעת מתן הטבות יש לשקול, ככל שהדבר נוגע לעניין, ובאופן ההולם את נסיבותיו, את שיעור ההכנסות מתוך פוטנציאל ההכנסות של האזור או היישוב. הצעת ההחלטה אינה מקנה כאמור הטבות קונקרטיות ועל השרים הרלוונטיים מוטל לשקול את העניין בבואם ליתן הטבות מכוח ההחלטה.

כללי

26. מוצע כי תוקף ההחלטה יהיה מיום קבלתה ועד ליום 28.2.2027. לצד זאת מוצע לקבוע כי הטבות ותמריצים שהוחלט על נתינתם על ידי משרדי הממשלה בתחום סמכותם במהלך תקופת תוקפה של ההחלטה יוכלו להמשיך לעמוד בעינם עד לסוף שנת התקציב ביום 30.4.2027.
27. סעיף 155 לחוק קובע כי שרי הממשלה ידווחו לממשלה בכל שנה על הטבות שנתנו לאזורי עדיפות לאומית לפי החוק ולפי חוקים אחרים המקנים הטבות לאזור או ליישוב על בסיס עדיפות לאומית. סעיף 156 לחוק קובע כי ראש הממשלה או שר שימנה לעניין זה, ידווח בכתב, בכל ששה חודשים, לוועדת הכספים של הכנסת, על החלטות הממשלה בדבר אזורי עדיפות לאומית. סעיף 157 לחוק מוסיף וקובע כי אחת לשנה יונח על שולחן הכנסת דין וחשבון שנתי בנושא זה. בהתאם לכך, נקבעה בהצעת ההחלטה חובת דיווח של שרי הממשלה לראש הממשלה אחת לחצי שנה.

היועצת המשפטית

28. מוצע לקבוע כי החלטות ממשלה הנסמכות על החלטה 1371 ימשיכו לעמוד בתוקפן למשך שלושה חודשים ממועד אישור הצעת ההחלטה או עד לקבלת החלטה חדשה בעניין, לפי המוקדם, על מנת לאפשר את ביצוע עבודת המטה הנדרשת על מנת להביא לתיקון.
- עוד מובהר כי קריטריונים מקצועיים שייקבעו לשם מתן הטבות לאזורי העדיפות הלאומית מכוח הצעת ההחלטה הנדונה לא ייכנסו לתוקף בטרם יבוטלו או יתוקנו, לפי העניין ובמידת הצורך, החלטות קודמות הקיימות בנושא.
29. כמו כן, מובהר בהצעת החלטה כי אין בה כדי לגרוע מסמכות הממשלה ורשויותיה בעניין מתן עדיפות ליישובים ולאזורים אחרים, בין אם מכוח החלטות אחרות ונפרדות המתקבלות מכוח החוק הנדון, ובין אם מכוח הוראות כל דין אחר, כפי שנקבע גם מפרשות בסעיף 160 לחוק.
30. הוראות החוק אינן חלות ביהודה ושומרון, אך מכוח עקרונות המשפט המנהלי, ובכפוף לשיקולים מדיניים רלוונטיים, מוצע להחיל את הצעת ההחלטה גם ביחס ליישובי יו"ש כמפורט בה ליישובים מאוימים באיו"ש ויישובים סמוכי גבול בבקעת הירדן, בשים לב להוראות החוק בנושא אזורי עדיפות לאומית. כאמור לעיל, בהצעה הובהר כי מתן ההטבות ביישובי יו"ש בחלק מתחומי הפעולה הממשלתיים מתונה באישור הדרג המדיני.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

31. בהצעת ההחלטה מוצע לקבוע מפת עדיפות לאומית כללית, על יסוד רוב התבחינים שלפיהם נקבעה המפה הכללית הקודמת לה בהחלטה 1371 ובהחלטה 3738 מיום 15.4.2018 (להלן - **החלטה 3738**). הצעת ההחלטה דן נסמכת על נתונים עדכניים, כפי שפורט בה בהרחבה, והיא החלטה חדשה העומדת בפני עצמה. במבחן התוצאה, גם לאחר שקלול הנתונים העדכניים כאמור, נפות הפריפריה הגיאוגרפית נותרו כשהיו. באופן מעשי, הרוב המכריע של היישובים שיצאו או נכנסו למפה הכללית הם יישובים חדשים, בהתאם למועד הקמתם ולקריטריונים לעניין זה בהצעה, יישובים מאוימים, בהתאם לסיווג העדכני שנמסר ממערכת הביטחון, וכן נכנסו למפת הפריפריה החברתית יישובים באשכול 5 בהתאם למדד חברתי-כלכלי. יוער, כי חלק מהיישובים המדורגים כעת באשכול 5 במדד החברתי-כלכלי דורגו עד לאחרונה באשכול 4 במדד האמור, ועל כן נכללו כבר במפות הקודמות.
32. בפני בית המשפט העליון תלויה ועומדת עתירה המעלה טענות, בין היתר, כנגד החלטת ממשלה מס' 3738 (ב"פ 5510/20 **אום אל פאחם ואח' נגד ראש הממשלה ואח'**). ביום 22.4.21 ניתן בעתירה האמורה צו על תנאי, אשר הורה למשיבים להשיב כדלקמן: "1. מדוע לא יבוטל תבחין 'נפות הפריפריה הגיאוגרפית' לקביעת המפה הכללית של אזורי העדיפות הלאומית, כפי שאומץ בהחלטה 3738 ... 2. מדוע לא ייכללו היישובים אום אל-פאחם, שארה - ערעה, כפר קרע, באקה אלגריביה, גית, יישובי מועצה מקומית מעלה עירון, יישובי מועצה מקומית בסמייה, אום אלקטף, מיסר ואלעריאן במפה הכללית שנקבעה בהחלטה 3738, ומדוע לא יזכו יישובים אלה בהטבות שניתנו מכוחה במסגרת החלטה 4302 של הממשלה ה-34 'קביעת אזורי עדיפות לאומית לעניין מתן הטבות בתחום הבינוי והשיכון' (25.11.2018), ורשימת ההטבות של משיבה 3 (רשות מקרקעי ישראל)".
- בדיון שנערך בפני בית המשפט ביום 14.11.2022, עמד בית המשפט על הקושי שבהיעדר מתן הטבות מכוח מפת הפריפריה החברתית, ובהחלטתו מאותו יום העיר כי מצופה שהחלטות שתתקבלנה בהמשך תיקחנה בחשבון, בין היתר, גם את ההערות שעלו בדיון.
- בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 18.7.2023, נקבע דיון בעתירה ליום 12.2.2024. עמדת המדינה, כפי שנמסרה בתצהיר התשובה מיום 13.6.21, וכן בתשובה המשלימה מיום 31.10.22 ובהודעה המעודכנת מיום 15.6.2023, היא כי דין הצו על תנאי להתבטל ודינה של העתירה להידחות. בתשובת המדינה הובהר, בין היתר, כי היא סבורה שתבחין נפות הפריפריה הגיאוגרפית שנכלל בהחלטה 3738, מבוסס על שיקולים שוויוניים, ענייניים וסבירים, העולים בקנה אחד עם הוראות החוק. כן הובהר כי אין בסיס עובדתי

היועצת המשפטית

לטענת היישובים העותרים (המצויים כולם באשכול פריפריאליות 5), שלפיה קביעת התבחין ברמת הנפה המנהלית הביאה להפלייתם. הדברים האמורים בתצהיר התשובה האמור יפים גם לענין המפה המוצעת כעת.

בחקשר זה יוזכר, כפי שמורט לעיל, כי בבחינה תוצאתית, המפה הכללית ומפת הפריפריה החברתית אינן מפלות לרעה את יישובי המיעוטים או את אוכלוסיית המיעוטים וכך כי תבחניני מפת הפריפריה החברתית עודכנו על מנת להעלות את שימוש משרדי הממשלה במפה.

33 הצעת ההחלטה מובאת לממשלה כחודשיים לפני מועד הבחירות הכלליות לרשויות המקומיות ביום 31.10.2023. על כן, יש לבחון את הצעת ההחלטה בראי הנחיות היועצת המשפטית לממשלה לתקופת הבחירות בשלטון המקומי מיום 24.8.2023.

תוקפה של מפת העדיפות הלאומית הנוכחית פג ביום 20.11.2022 והוא הוארך מאז שלוש פעמים כאמור עד ליום 31.7.2023. במהלך תקופת ההארכה נעשתה עבודת מטה לשם גיבוש מפת עדיפות לאומית. נכון לעת הזו, אין מפת עדיפות לאומית בתוקף, ומכאן הצורך הדחוף במפת עדיפות לאומית, שתאפשר למשרדי הממשלה את הבסיס המקצועי והמשפטי למעילות תוך מתן הטבה לאזורים עדיפות לאומית. השינויים מהמפה הקודמת הם בתבחניני מפה ועל כן חלים בצורה רוחבית ושוויונית על כלל היישובים והאזורים בארץ. כמפורט לעיל, מפת העדיפות הלאומית היא מפה מאפשרת, שמכוחה רשאים השרים הרלוונטיים בתחומי סמכותם להחליט על מתן הטבות, ואין במפה עצמה כדי להקנות הטבות כאמור. בהצעת ההחלטה הובהר כי אין בה כדי לחייב את הממשלה, או כל רשות מרשויות המדינה, להעניק כל זכות או הטבה לאזורים שהוגדרו כבעלי עדיפות לאומית. ככל שיבחרו לתת הטבות, יישום מתן ההטבות על ידי השרים הרלוונטיים מלווה, כפי שמלווה כל יישום החלטת הממשלה, על ידי גורמי המקצוע והיועצים המשפטיים של כל משרד ומשרד. על כן, בנסיבות העניין, כאשר הצורך בחידוש מפת העדיפות הלאומית (כללית וחברתית) ידוע מזה זמן רב וכאשר עבודת המטה החלה גם היא לפני מספר חודשים, וכשלא מדובר במתן הטבות עצמן אלא בפלטפורמה למשרדי הממשלה למתן הטבות בהמשך, איננו סבורים כי הקושי הנוגע לקיומה של תקופת הבחירות לרשויות המקומיות עולה כדי מניעה משפטית.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טייטת הצעת ההחלטה הועברה להתייחסות היועצים המשפטיים הרלוונטיים והערות שהתקבלו בהיבטים משפטיים הוטמעו בנוסח.

מהייעוץ המשפטי לאגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר נמסר כי "נוכח הבהרות הייעוץ המשפטי של משרד ראש הממשלה, שלפיו אין בהצעת ההחלטה כדי לשנות את סמכויות השרים בכל ענין שהוא, הרי שאין באמור בהצעת ההחלטה כדי לשנות את הסמכויות לצורך אישור הטבות שכר ותנאי עבודה לעובדי המגזר הציבורי. בכפוף להבהרה זו אין לאגף השכר והסכמי עבודה הערות נוספות."

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מניש את הצעת ההחלטה:

בשים לב לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

אורלי מישמן אורן, ע"ד
משנה ליועצת המשפטית